

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 grppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 243 (13.776)

Trst, petek, 26. oktobra 1990

Socialisti bodo podpirali vlado vsaj do konca njenega evropskega mandata

Zamenjava na vrhu tajne službe ne bo povzročila vladne krize

*Martelli je s svojim posegom poskušal preprečiti kršenje načela skupnega odločanja
Za podtajnika Cristoforija je bila kandidatura generala D'Ambrosia že dolgo javna*

RIM — Vladne krize ne bo. Po napetosti, ki je v parlamentu zavladala v sredo, so se stvari polegale, zagotovilo, da krize ne bo, pa je včeraj dal tudi socialistični tajnik Bettino Craxi takoj po povratku iz ZDA. »V položaju, v kakršnem smo se znašli, nam ne preostane drugega, kot da nadaljujemo po skupni poti in vladi zagotovimo vso podporo. To je toliko bolj pomembno, saj igra italijanska vlada, kot predsednica evropske dvanajsterice, pomembno mednarodno vlogo.« Takošno je torej Craxijevo mnenje o zapletih, ki so grozili »z najhujšim« in ki jih je sprožila zamenjava na vrhu tajne službe, kjer je generala Martinija zamenjal general D'Ambrosio (na sliki AP), za zamenjavo pa je samovoljno poskrbel Andreotti.

Včeraj se je sestalo tudi socialistično tajništvo, ki je potrdilo, da je bilo zadržanje vladnega podpredsednika Martellija korektno in pravilno. Craxi je podčrtal, da prihaja do napak in vse pogostejših, sicer pa ne vselej upravičenih, negativnih kritik na račun koalicije, kar še dodatno otežkoča že tako kritični položaj. Martelli pa je malo pred zasedanjem tajništva izjavil, da vidi pred seboj le »ognjeno brezno«, medtem ko je izjave podtajnika pri predsedstvu vlade Cristoforija ocenil kot »prazen nič«. Cristoforija, Andreottijevo desno roko, namreč čudi, da je zamenjava šefa tajne službe vzbudila takšne reakcije, saj

je bila kandidatura Martinijevega nadomestnika že dolgo znana in da je Andreottijev ukrep popolnoma v skladu z obstoječimi predpisi. S Cristoforijevimi utemeljitvami se socialisti ne strinjajo in trdijo, da je Martelli čutil dolžnost, da poseže, prav zato, da bi preprečil kršenje zakona in načela skupnega odločanja.

Vsaj do decembra torej krize ne bo, ko bo Italiji potekel evropski mandat, pa bo igra spet odprta. Craxijev namig na kritični položaj in nezadovoljstvo socialistov zaradi nesporazumov v večini bi lahko tolmačili kot jasno sporočilo, da socialisti ne bodo »ovirali« krize, ki bi prihodnjo pomlad lahko privedla do predčasnih volitev. PSI pa ima še nekaj za bregom: spomladi bodo komunisti v največjem prenovitvenem zagonu in torej toliko bolj ranljivi.

Domnevi o vladni krizi pa je močno nasprotoval tudi tajnik KD Forlani in z njim še vsi demokrščanski ministri, ki so podprli Andreottijevo izbiro. »Skrajno neprimerno in neprepričljivo bi bilo, če bi krizo povzročili dogodki, o katerih se toliko govori,« je dejal Forlani, za njim pa so potegnili tudi republikanci in socialdemokrati. Poleg tega pa socialdemokrati odobravajo Martellijev poziv k spoštovanju reda, zakonov in načela skupnega odločanja, ki jih je predsednik vlade kratko malo spregledal.

G. R.



Po burni razpravi izvoljen novi tožilec Slovenije

LJUBLJANA — Zasedanje slovenske skupščine se je zavleklo v precej pozne nočne ure, vendar še zdaleč niso izčrpali zahtevnega programa in bo skupščina prisiljena nadaljevati delo v torek.

Izredno zanimiva sta bila glasovanje in izvolitev novega slovenskega javnega tožilca. Prepričljivo je prodrli Demosov kandidat, odvetnik Anton Drobnič, ki je na tajnem glasovanju dobil 129 glasov od skupaj 210 oddanih. Vseh poslancev je v slovenskih skupščini 240 in je torej kljub številnim odsotnim trdno »držala« Demosova večina; večinska skupščina je glasovala izredno strnjeno in disciplinirano.

Drobničeva kandidatura je bila sporna. V prvotnem predlogu, ki ga je podpisal predsednik Demosa dr. Jože Pučnik, se omenja kot edina referenca njegova domobranska preteklost, preganjanje po vojni, politično-ideološka opredelitev. Kasneje so predlog dopolnili s strokovnimi referencami, vendar gre za odvetnika civilnega prava, strokovnjaka za zavarovalništvo, medtem

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Socialdemokrati kot izhaja iz naših opredelitev

LJUBLJANA — Jutri bo v Novi Gorici kongres ZKS - Stranke demokratične preнове. Priprave so živahne, organizacijske, predvsem pa vsebinske, saj je to prvi kongres slovenskih prenoviteljev v povsem novih okoliščinah: partija ni več na oblasti, v Sloveniji so bile demokratične večstrankarske volitve, za kar so se odločilno zavzemali prav prenovitelji. S tem pa so tudi za sebe, za svojo organiziranost, preteklost in predvsem prihodnost odprli vrsto zelo resnih, bolečih in težkih vprašanj. O tem smo se pred kongresom pogovorili s predsednikom Cirilom Ribičičem, ki ponovno kandidira na to mesto.

Na plakatu, ki napoveduje kongres, je napis »Za pravo socialno demokracijo« in nato »E 92«. Kaj pomeni?

Slogan ima več poudarkov. Predvsem smo povedali, da smo za pravo in ne za Pučnikovo socialdemokracijo. Smo socialdemokrati, čeprav se ne moremo kot taki uradno registrirati. Naša kongresna resolucija nosi ta naslov, vsebuje pa vse reformske in druge ideološke opredelitve, ki nam dajejo takšen značaj. Mi se ne zavzemamo samo za pravno državo, temveč tudi za socialno pravičnost. Nismo samo za demokracijo na splošno, temveč tudi za možnost delavcev, da uplivajo na proizvodni proces.

Kako je z organiziranostjo stranke, ki je v slabem letu preživela toliko reorganizacij, novih, političnih pa tudi vseh drugih od prostorskih in pa do kadrovskih in materialnih pogojev?

Sedaj imamo od 20 do 30 tisoč članov. Doživeli smo velik osip, to je normalno in logično, toda sedaj nam članstvo stalno, realno narašča. Ljudje se vračajo. Od 400 za poslenih profesionalcev je ostal slab tucat, zato pa je vedno bolj aktivistično in požrtvovalno delo. Aktivistično delo želimo posebej poudariti.

Sedaj se povezuje avtonomost dela občinskih in krajevnih organizacij z avtonomnim delovanjem frakcij: zelenih, ženskih, demokratičnega foruma (torej organiziranega mladinskega delovanja) z novo vodstveno strukturo, ki bo organizirana na osnovnih treh odborov. Predsedstvo ne bo več organ, ki bi skrbel za organizacijo, od tega bo osvobojeno.

Politično vodstvo bo koordiniralo delo vlade v senci, poslanskega kluba, frakcij in izvršnega odbora. V osredju organizacijskih prizadevanj je torej izvršni odbor, za katerega predsednika kandidiramo zelo sposobnega Pivca. V predsedstvu bo torej okrog dvanajst članov, nekaj podobnega bo v izvršnem odboru, ki ga bodo sestavljali predstavniki sedmih slovenskih regij in voditelji štirih področij dela - mednarodno, tisk, organizacija, regije -. Vsi ti predstavniki bodo na kongresu neposredno izvoljeni.

Izreden pomen dajemo programskemu svetu. Menili smo, da ni mogoče programa celovito izdelati takoj, zato smo sklenili ustvariti programski svet, jedro sveta bomo imenovali že na kongresu, potem pa bodo svet razširili predvsem z osebnostmi, ki niso člani stranke.

Končno iz naše organizacijske strukture izgine centralni komitet, tudi kongres ni več nujen in obvezen. Sklicevali

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Nova resolucija VS OZN proti Izraelu zaradi represije proti Palestincem

Perez de Cuellar zadolžen za poročilo o ravnanju izraelskih varnostnih sil

MITJA MERŠOL

NEW YORK — Pozno sinoči je varnostni svet OZN soglasno sprejel že drugo resolucijo v dveh tednih, ki zadeva poboj Palestincev v Jeruzalemu 8. oktobra. Medtem ko je prva resolucija obsodila Izrael zaradi početja njegovih varnostnih sil, pa sedanja, druga resolucija obžaluje, ker Izrael noče sodelovati pri mednarodni preiskavi Organizacije združenih narodov.

Združene države Amerike so predvčerajšnjim prosile za 24-urni odlog glasovanja v varnostnem svetu, zato da je predsednik George Bush lahko še enkrat poslal izreškemu premieru Šamirju prošnjo, naj vnovič prouči stališče svoje vlade, ki zavrača mednarodno preiskavo oziroma obisk skupine preiskovalcev OZN v Jeruzalemu. Bush je na svoj poziv dobil kratek odgovor Izraela: ne. Ameriški ambasador pri OZN Pickering je potem sinoči glasoval z drugimi članicami VS za sprejetje resolucije.

Na to, da ZDA glasujejo za resolucije, ki so naperjene zoper Izrael, seveda vpliva

predvsem želja Busheve vlade, da si ohrani podporo mednarodne (arabske) koalicije v zalivskem območju. 12. oktobra je varnostni svet soglasno sprejel resolucijo, ki je obsodila Izrael zaradi nasilja zoper Palestince in ki je nalagala generalnemu sekretarju OZN Perezu de Cuellarju, da pošlje svojo skupino preiskovalcev na kraj nasilja, se pravi v Jeruzalem.

Vendar pa izraelska vlada ni pokazala nobene pripravljenosti, da sprejme to mednarodno preiskovalno skupino in zato je sinoči prišlo do nove resolucije. Ta nalaga generalnemu sekretarju OZN, da do konca meseca predloži poročilo o ravnanju izraelskih varnostnih sil, četudi mednarodna preiskovalna skupina morda ne bo odšla v Jeruzalem. Resolucija pravi, da se bo VS »nemudoma in v celoti posvetil poročilu«. To pa pomeni, da se bo svetovna organizacija konec meseca spet začela ukvarjati z vprašanjem, na kakšen način zavarovati Palestince pred izraelsko represijo. S tem pa se OZN tudi odpirajo vrata k pogajanjem o širši in trajnejši mirovni rešitvi spopadov na Bližnjem Vzhodu.

Očitno je, da ZDA sedaj hočeš nočeš podpirati resolucije, ki so naperjene zoper Izrael, ker pač nočejo izgubiti podpore arabske skupnosti pri pritiskih na Irak. Vendar pa Washington hkrati nenehno poudarja, da nikakor ne želi izraelsko arabskega konflikta povezovati s zalivsko krizo. Zato poskuša pozornost javnosti spet preusmeriti k dogodkom v zalivskem območju. Bržkone v ta namen so se danes (podobno kot ob prvi protizraelski resoluciji 12. oktobra) v ameriški javnosti spet pojavile govorice »iz dobro obveščenih krogov« o novih vojaških okrepitvah, ki jih Washington pošilja v zalivsko območje. Glasnejše pa so spet postale tudi govorice o tem, da je vojaški spopad z Irakom sedaj skoraj neizogiben.

Izraelski poslevoedeči predstavnik v OZN Johanan Bein je sinoči obtožil Arafatovo palestinsko osvobodilno organizacijo, da nameri odvrta varnostni svet od zalivske krize. Jemenski predstavnik Abdulah al-Ashlaf pa je dejal, da bi moral varnostni svet uvesti trgovinske sankcije zoper Izrael, če bo ta še naprej nasprotoval sklepom svetovne organizacije.

Na ladji v tržiškem pristanišču našli truplo ganskega državljana

NA 8. STRANI

Na cestni barikadi v Kninski krajini streli iz zasede na koprski tovornjak

KOPER — S preluknjanimi vrati kamionske kabine in naslonjalom šoferskega sedeža ter prebitim zadnjim levim žepom kavbojk se je davi v Koper pripeljal 27-letni zasebni šofer Iztok Lazar iz Izole. Na njegov kamion so neznanci streljali sinoči okoli 23. ure nedaleč od Sinja, hip zatem, ko je vozilo ustavil pred skalnato barikado na cesti. Vso stvar je lahko prijavil na koprski postaji milice, saj o streljanju na miličniški postaji v Sinju sploh niso hoteli poslušati in so šoferju ukazali da nadaljuje vožnjo.

»S kolegom, 32-letnim Ivom Ratošo, tudi avtoprevoznikom pri koprski zasebni firmi Trans, sva v Lišnici gledala televizijski dnevnik, po katerem so zatrjevali, da na cesti skozi Kninsko krajino ni nobenih ovir. Zato sva sklenila, da proti domu kreneva po tej cesti. Jaz sem vozil prvi, Ratoša za menoj. Po nekaj kilometrih izven Sinja sva v cestnem useku naletela na zaporo. Na cesti je bil kup kamenja, na kupu pa sem zagledal napis »prepovedan prehod«. Takoj ko

sem se zaustavil, se je zaiskrilo tik pod kabino kamiona, hip zatem pa je krogla prebila šoferska vrata in me oplazila ob levem delu zadnjice. K sreči sem imel v zadnjem hlačnem žepu usnjeno listnico z dokumenti, ki so zadržali drobce krogel, medtem ko se je večji drobec zapicil v naslonjeno šoferskega sedeža. Kdo je streljal in s kakšne razdalje, ne vem. Po tem sva z Ratošem obrnila vsak svoj kamion in se vračala nazaj v Sinj. Že po štirih, petih kilometrih sva naletela na miličniško patroljo (prej je na cesti še ni bilo) in povedala, kaj se je zgodilo. Miličnika sta nas napotila na postajo v Sinj in nama zatrdila, da so tam seznanjeni, kaj se dogaja. Ko sva pripeljala do zastražene miličniške postaje, in razložila, zakaj sva prišla, je nekdo skozi okno zazijal, da oni o nobeni stvari niso obveščeni ter da morava nadaljevati pot. To sva tudi storila in vso stvar prijavila na koprski postaji milice,« pripoveduje Iztok Lazar. (i.u.)

● Tožilec

NADALJEVANJE S 1. STRANI

ko je mesto javnega tožilca tipično področje kriminalista. Demos je tudi na včerajšnji seji zagovarjal Drobničevu izvolitev, češ da so bili doslej vsi slovenski povojni javni tožilci preverjeni komunisti in da je treba z zamenjavo režima zamenjati tudi ljudi na ključnih položajih. Za nikogar pa ni bila sporna človeška in moralna podoba predlaganega kandidata.

O tem imenovanju se je razvnela že pred nekaj tedni ostra debata. V sredo zvečer je izvršilni odbor zelenih Slovenije sklenil, da kandidira tretjega nevtralnega kandidata, ki ne bo obremenjen z nikakršno preteklostjo in bo nesporno ustrezen profesionalni kandidat z visokimi strokovnimi referencami.

Toda včeraj jutraj so se zbrali na skupnem zasedanju poslanski klubi Demosa, na katerih so po ostri razpravi sklenili, da je treba Demos ohraniti trden, da ne sme na zunaj kazati razpok in da je treba enotno glasovati. Zeleni so se uklonili in izvoljen je bil kandidat Drobnič.

Na dnevnem redu skupščine pa je bila še vrsta izredno perečih in pomembnih vprašanj. Daljša razprava se je razvila o slovenskem gospodarstvu in zlasti krizi izvoznikov. Zvezna stimulacija v višini odstotkov izvozne premije je povsem nezadostna, saj je dinar precenjen za znatno višji odstotek. Zaradi tega je slovenska vlada sklenila izdati obveznice za 220 milijonov mark, ki bodo namenjene izvoznikom. Obveznice bodo izplačljive 1. decembra 2000. leta, obresti bodo znašale 9,5%, za njih pa bo jamčila slovenska država.

Slovenska vlada ocenjuje, da bo slovenski narodni dohodek letos padel za 5 odstotkov in da bi prihodnje leto za oživitve gospodarskih dejavnosti nujno potrebovali 150 milijonov dolarjev. Najhujša je gospodarska nelikvidnost.

Poleg tega je bil na dnevnem redu tudi zelo sporen zakon, ki pooblašča izvršni svet, da uvede protekcionistične davke za uvoz mesa, mleka in mlečnih izdelkov.

Na dnevnem redu je tudi zakon o slovenski RTV. Z njim se uzakonja ilitizacija po italijanskem zgledu, čeprav sta vladni popravek in s tem dokončna oblika predlaganega zakona v nekaterih potezah nekoliko drugačna. Po novem bo v upravnem svetu 27 predstavnikov: 22 ljudi bo imenovala slovenska skupščina, od tega: 12 Demos, 6 opozicija, 2 manjšinska narodnostna poslanska skupina, 2 neodvisni poslanci, 5 jih bodo izvolili neposredno zaposleni uslužbenci RTV, ki jih je približno 900. Razmerje sil je torej po novem zapleteno in so možne najrazličnejše večine in politične logike. Vendar se opozicija in predvsem stanovska združenja novinarjev odločno upirajo in zahtevajo upravni svet, v katerem bodo vidno prisotni predstavniki civilne družbe: znanosti, umetnosti, časnikarjev, zlasti pa gledalcev.

Za premor med napornim delom in svojevrstno senzacijo je poskrbela italijanska radikalna poslanka Ilona Staller - Ciciolina, ki je v teh dneh kot pornozvezda velika slovenska senzacija. V skupščini se je predstavila v do vratu zapeti elegantni obleki z dolgim krilom in v krznenem plašču. Sprejel jo je predsednik odbora za zunanje zadeve, Matjaž Šinkovec. (B. S.)

● Socialdemokrati

NADALJEVANJE S 1. STRANI

bomo konference, vsaj enkrat, dvakrat na leto. V primeru potrebe pa lahko skličemo kongres.

Važno je ime, kaj predlagate?
O zapletih s socialdemokratskim nazivom smo že mnogo govorili. Ostaneta dva predloga: SDP kot kratica, ki bo za sedaj pomenila Stranka demokratske prenov, ki pa bo imela v naših namenih izrazito socialdemokratski prizvok v pričakovanju, da se lahko spremeni v Socialdemokratsko prenovno Slovenije.

Druga varianta je »Stranka demokratske levice.«

Mi prenovno razumemo kot reformo, kot napor reformskih sil, kar ima svetovni odjek.

Že na prejšnjem kongresu ste uveljavili izraz »prenovitelji«, toda v praksi se pogosto uporablja »komunisti«. Kako bo v prihodnosti?

V življenju se je že uveljavil izraz »prenovitelj«, uveljavljeni so novi simboli, ki bodo tudi ostali. V časih se skuša uporabljati staro terminologijo z namenom, da se nas osami, da se nas izolira. Mi smo na politično sceno uvedli izraz »prenovitelj« in na njem bomo vztrajali.

V programu, v sklepih vlade v senci, skratka v vsem vašem organiziranem delu ste imeli mnogo pripomb na predlog slovenske ustave in zlasti določbe o manjšinski zaščiti?

Mi vztrajamo in bomo vztrajali na načelnem stališču, da v ustavni zaščiti manjšin, naj gre za narodnostne skupnosti v Sloveniji, ali za skrb matice za zamejske Slovence, ne sme biti določil ali formulacij, ki bi šle izpod dosedanje ravni zaščite. Obratno, to raven je treba povečati, okrepiti in mi smo za zaščito vseh manjšin, narodnosti ali drugih, ki žive v Sloveniji. To je naša obveza in naša načelna orientacija, ki ji bomo zvesti.

Pogovor zapisal
BOGO SAMSA

Medtem ko Sadam množi čete na jugu Kuvajta

Francoski talci v Iraku lahko odpotujejo že jutri

BAGDAD — Vse je nared za povratek 330 francoskih talcev, ki bi lahko že jutri odpotovali v domovino. Tako je sporočilo včeraj francosko veleposlanstvo v Bagdadu, ki je tudi posredovalo, da so iraške oblasti že izpustile vseh 67 talcev, ki so jih na strateških točkah uporabili kot »človeške ščite«.

V Franciji je zadovoljstvo zaradi osvoboditve talcev zelo veliko. Kljub temu pa je zunanji minister Dumas še enkrat potrdil, da se francosko stališče do Iraka nikakor ni spremenilo. V francosko poštenost verjame tudi italijanski zunanji minister Gianni De Michelis, ki je včeraj v Londonu dejal, da ni mogoče od Francije zahtevati, naj talce pošlje nazaj v Irak. »Pomislite, kakšne govorce bi se razširile na račun Italije, ko bi Sadam sklenil osvoboditi italijanske talce,« je dejal novinarjem. De Michelis je poleg tega branil izbiro italijanske vlade, da ne

pošlje delegacije v Irak. »Od vsega začetka smo se v Evropi odločili, da igramo timsko igro. Pošiljati v Irak posamezne delegacije pa pomeni dati Sadamu možnost, da razbije mednarodno fronto. To sicer ne pomeni, da si Italija ne prizadeva za osvoboditev njenih državljanov. Rešitev pa je ena sama: Sadam mora izpustiti vse talce,« je zaključil.

Da Sadam izkorišča talce kot neke vrste blago, potrjujejo tudi vesti, po katerih naj bi Sadam obljubil Kanadi in Nemčiji, da bo osvobodil talce, če bosta ti državi uradno obiskali Irak in mu na ta način povrnili nekaj ugleda.

Medtem ko se talci pripravljajo na odhod, pa se tako iraška kot ameriška vojska krepi. V južnem predelu Kuvajta naj bi Sadam zbral že polmilijsko vojsko, ZDA pa se pripravljajo, da bi primerno odgovorile na to provokacijo.

Kongres preнове KPI ali kongres resolucij?

RIM — Član tajništva KPI Antonio Bassolino je včeraj dokončno napovedal, da bo na kongresu stranke predložil lastno resolucijo. »Politično-programska platforma, različna tolmačenja, ki so prišla na dan na zasedanju direkcije, način, kako je zasedanje potekalo ter vzdušje, ki je na njem vladalo, so me prisilili, da odstopim od strankine večine, ki je bila izglasovana na bolonjskem konresu.« S temi besedami je Bassolino dokončno potrdil, da bodo na kongresu razpravljali tudi o njegovi resoluciji, ki so jo takoj podprli tudi podporniki opozicije Asor Rosa, Minucci in Diego Novelli.

Bassolino je napovedal, da bo glasoval za novo ime in simbol Stranke demokratske levice, vendar bo njegova resolucija nekakšna politična in kulturna smernica sodobne levice nove stranke. Skratka Bassolino bi rad začel kar s postkongresnimi zavezništv in premiki, in tako premostil spor »DANE«. Occhetto je zato že predložil svoj odstop iz direkcije z utemeljitvijo, da so njegovo resolucijo podprli tudi predstavniki opozicije. Occhetto je

Posebna komisija slovenske skupščine o povojnih pobojih

LJUBLJANA — Slovenska skupščina želi razčistiti povojno zgodovino, zlasti povojne množične poboje, pravno dvomljive procese in druge nepravilnosti, tudi na podlagi pričevanj posameznikov. Skupščina je julija sprejela odlok o ustanovitvi posebne komisije, ki se bo ukvarjala s temi dogodki. Komisija, ki želi svoje naloge opravljati »s polno mero etičnega posluha, strpnosti in nepristranskosti«, prosi za pomoč Slovence v domovini in po svetu.

Raziskava povojnih pobojev je po mnenju skupščine nujna pot k resnični spravi in pogoj za pisanje dopolne ne zgodovine, ki bo temeljila na dejstvih in ne bo prilagojena ideološkim gledanjem. Komisija bo skušala moralno, politično, pravno in materialno popraviti ugotovljene krivice.

Senator Spetič o »Gladiu«

RIM — »V črne sence je sedaj posijal tanek žarek svetlobe,« je senator Stojan Spetič komentiral najnovejša Andreottijeva priznanja o obstoju posebne tajne mreže »Gladio«, ki je delovala v Italiji po naročilu NATO in ki naj bi ščitila državo pred morebitnim prodorom sovražnika z Vzhoda, vanjo pa naj bi vključili in izurili na stotitne »rodoljubov«.

Ob tem bi morali pomisliti, pravi Spetič, ali je tajna mreža prozahodnih »rodoljubov« med svoje sovražnike uvrščala tudi Slovence v Italiji. Če je tako, poudarja senator Spetič, se lahko vprašamo, kako blizu so si bili krogi NATO, državne varnosti in pa desničarski ekstremisti, katerim je bilo v praksi zagotovljeno nekaznovano izživljanje.

»Še vedno so nepojasneni poskus pokola z bombo na oknu vrtca pri Sv. Ivanu jeseni 1969, izbruh nasilja pozimi 1970, pokol v Petovljah in nato prikrivanje dejanskih storilcev.«

Nevezan pogovor s slovenskim ministrom Dularjem

Slovenska vlada zahteva pogovor z avtoritetnim zastopstvom manjšine

LJUBLJANA — Minister za Slovence, ki ne žive v Sloveniji, dr. Dular je v zadnjem času večkrat obiskal zamejske Slovence v Italiji, v soboto bo ponovno v Beneški Sloveniji. Že večkrat smo se z njim ragovarjali o intervjuju, ki naj bi obsegal pogled na stanje in perspektive sestavljanja avtoritetnega zastopstva, kot so ga naredili na Koroškem. Prvo vprašanje se je nanašalo na oceno sedanjega položaja in na razmere Slovencev v Italiji.

Uvodoma sva se dogovorila, da ne bova tega razgovora preveč obremenjevala z razmerami na Koroški. Vendar pa bi želel prav s koroškim primerom prikazati različnost stanja. Na Koroškem so stvari zelo jasne, niso zapletene, toda medsebojni odnosi so izredno ostri. V Italiji je vse obratno: odnosi so umirjeni, niso ostri, stvari pa so zelo zapletene in težko pregledne.

Najprej je treba izhajati iz stvarnosti treh pokrajin. Že geografsko so različne, obstajajo pokrajinski antagonizmi, ki se prenašajo tudi na Slovence. Rivalstvo je med pokrajinami in tudi med Slovenci, ki v njih žive. Seveda se nisem mogel poglobiti v vse podrobnosti in v mehanizme, toda različna stališča so opazna. Po mojem so najostreje izražena med Slovenci na Tržaškem in v Kanalski dolini.

Druga dimenzija je politična. Poudarjena je geografsko, tako da je politična razčlenjenost v treh pokrajinah različna, seveda pa obstaja neka generalna linija, levo - desno. Najostreje je v Trstu, najbolj soglasno pa v videmski pokrajini. Trst je seveda najbolj zapleten, pa tudi najbolj močan in razčlenjen. Na Koroškem je položaj povsod približno enak.

Vlada je večkrat izrazila željo, da ne rečem zahtevo, da se želi pogovarjati s kvalificiranimi predstavniki. Kakšne so po Vašem mnenju sedaj razmere med zamejskimi Slovenci v Italiji?

Naša želja, da ne rečem zahteva, je da se razgovarjamo s kvalitetnim zastopstvom. To smo zahtevali tudi na Koroškem, kje je polarizacija ostra in tako ostra, da je blokirana možnost dogovarjanja in odločenja. V Italiji ni tako hudo, razcepljenost je škodljiva, še vedno pa je možno sodelovanje, ni načrtnega blokiranja, ali stanja, ko odnosi zdrknejo na raven osebnega sovraštva. Zaradi tega želimo kvalificirane sobesednike, ne bomo pa forsirali nobene rešitve.

Kako si predstavljate model, neko obliko, tega predstavništva?

Z veliko pozornostjo sem sledil razpravam v »Primorskem dnevniku«, v katerih pa je ostalo nekaj odprtih vprašanj. Odprto je ostalo, kako priti do take rešitve. Ostal je očitek pristranosti v preteklosti in zato nujnosti uravnovešenja odnosov, kar pa se ne sme narediti mehanično, temveč tako, da bo smotno, da se poveča učinkovitost.

Vsebinsko čujem pripombe na račun upravljanja in vodenja Primorskega dnevnika in vprašanje udeležbe v gospodarskih strukturah.

Toda želel bi poudariti osnovno načelo, da je konkreten model stvar Slovencev, ki žive v Italiji, za kar se bodo Slovenci odločili, to bo tudi naša odločitev.

V igri je več možnosti. Po eni strani koordinacija in sodelovanje med SKGZ in Svetom slovenskih organizacij, po drugi so v igri tudi izvoljeni slovenski predstavniki.

Tu je tudi vprašanje časa, rokov reševanja? Koliko je časa?

Po mojem se zelo mudi, ker gre tudi za obravnavo materialnih zadev, pa tudi za skupni odnos do italijanske večine in italijanskih oblasti. Predvsem pa se tudi v Sloveniji pojavljajo nevarni kritični glasovi, češ če se ne morejo sami niti pogovoriti, potem pa podpremo druge in koristneje uporabimo že tako majhna sredstva.

Ob zaključku je minister Dular želel še poudariti, da je Slovenska skupnost kot slovenska stranka katalizator ne glede na njeno volilno moč. »Tudi druge večje stranke se že iz konkurenčnih razlogov morajo odločati pod njenim vplivom in nekaj nudi in je vprašanje, kaj bi nudile, če bi Slovenske skupnosti ne bilo. Zato nujnost obstoja Slovenske skupnosti in upravičenost podpore slovenske vlade. V drugih strankah obstajajo slovenske komisije, ki so avtonomne, za zunanje opazovalca pa je njihova avtonomnost težko absolutna. Večinskih strank ne smemo ignorirati, saj one odločajo. Zdi se mi koristno in umestno, da imajo zamejski Slovenci več želez v ognju, ker so razmere različne. To je koristno, če med Slovenci obstaja normalen razgovor in se lahko med njimi stvari normalno koordinirajo.«

Ob zaključku je minister Dular še dejal, da »zelo mnogo pričakuje od današnjega razgovora predstavnikov Slovencev v Italiji pri predsedniku slovenske republike Milanu Kučanu«.

Pogovor zapisal
BOGO SAMSA

BTPO1/4

BTP

ŠTIRILETNE OBVEZNICE

● **Štiriletne** obveznice BTP s koriščenjem 1. novembra 1990, zapadejo 1. novembra 1994.

● Obveznice dajejo letno **12,50%** bruto obresti, izplačljive v dveh šestmesečnih obrokih.

● Obveznice se nudijo po **96,25%** ceni; lahko se rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do **26. oktobra do 13.30**.

● BTP bodo dodeljeni po **marginalnem sistemu** (asta marginale); po ponudbi, ki je sestav-

ljena s seštevkom emisijske cene in zneskom »pravice do podpisa (diritto di sottoscrizione)«. Ta vrednost je izražena v **5 stotinkah** ali mnogokratniku.

● Cena, ki bo iznešena na dražbi, bo objavljena v časopisju.

● Dodeljene obveznice je treba poravnati do 2. novembra po ceni, ki jo bo določila dražba, ne da bi plačali obresti ali kakršne koli provizije.

● Obveznice so v svežnjih po **minimum** 5 milijonov lir.

Rezervacije do 26. oktobra

Najvišji letni donos

Bruto %
14,20

Neto %
12,40

Italijansko-avstrijski spor o dovolilnicah Bernini za pogajanja hoče pa tudi jamstva

RIVA DEL GARDA — Predsednik deželne vlade Furlanije-Juljske krajin Adriano Biasutti se je ob robu konference "Evropa regij" sešel z ministrom za prevoze Carlom Berninijem. Obravnavala sta tovarni promet med Italijo in Avstrijo. »Ministrov sklep, da ustavi tranzit, je trenutno sicer negativen za prizadete, je pa pomagal premakniti problem na evropsko raven,« je zatrdil Biasutti in nadaljeval: »To ni namreč izključno italijanski problem, ampak zadeva celoviti transportni sistem v Evropi, zato je potrebno, da k njegovi rešitvi prispeva Evropska skupnost. Ne zadostuje pa začasna rešitev, ker bi se v tem primeru zdajšnji problem ponavljal vsakokrat, ko bi bilo treba obnoviti sporazum o tranzitnih dovoljenjih, pač pa je potrebna trajna rešitev, ki naj da ustrezna jamstva tudi avtoprevoznikom.«

Minister Bernini je izjavil, da ne bi rad vztrajal pri sedanjih blokadi: »Pripadljivi smo se pogajati, ker vemo, da je avstrijska naravovarstvena teza docela utemeljena, vendar zahtevamo pred začetkom pogajanj, ki bi utegnili trajati več tednov, točno jamstvo, da ne bo Avstrija več izdajala tranzitnih dovoljenj z lekarniško tehtnico.« Bernini sodi, da je zdajšnji kontingent 220.000 dovolilnic za italijanske avtoprevoznike absolutna prenizek in da

tudi sicer ne bi smelo biti kontingeniranja v časih, ko se toliko govori o združenih Evropi. Vendar Avstriji zavračajo svoboden tranzit... »V redu, toda poskusimo vsaj določiti jasna pravila nesvobodnega tranzita.«

Predsednik južnotirolskega pokrajinskega odbora Durnwalder je v Rivi del Garda pozval Berninija, naj ukine blokado, obenem pa njega in avstrijskega kolega, naj se lepo zmenita. Posredoval je tudi za sestanek med Berninijem in predsednikom južnotirolske vlade Partlom. K preklicu blokade je pozval Berninija tudi nemški minister za prevoze Zimmermann, vendar v izjemno ostrem tonu: »Prekličite naj jo še pred torkovim srečanjem pristojnih ministrov Luksemburga. Ali ni naravnost nezaslišano, da se odvijajo ta pogajanja pod italijanskim predsedstvom, ko pa Italija krši dvostranske dogovore in evropsko pravo!«

Medtem ko se stanje na meji postopno izboljšuje, pa se kopičijo na obzorju črni oblaki zaradi napovedi organizacij avtoprevoznikov, da bodo od 19. novembra za en teden ustavili ves tovarni promet v Italiji, kar bi med drugim preprečilo dobavo goriva tovarnam. Posledice so na dlani. Sindikati CGIL, CISL in UIL pozivajo vlado, naj protest prepreči, ker bi kršil zakon 146/90 o urejanju stavk. (dg)

Ferruccio Clavora v upravnem svetu nove deželne ustanove za problematiko izseljenstva

ČEDAD — Dežela Furlanija-Juljska krajina se lahko ponaša z dolgo tradicijo na področju spodbujanja k ohranjanju vezi med izseljenimi sodeželanin in to ne samo na kulturnem področju. Tri konference, ki jih je priredila Dežela, in zelo bogato premoženje, ki ga predstavlja spontano združevanje med delovnimi ljudmi zunaj območij, kjer so se rodili, pomenijo osnovo, na podlagi katere je nastal novi deželni zakon o ustanovitvi Deželne ustanove za probleme izseljencev.

Potreba emigrantov po tem, da se sami upravljajo in to ob priznanju ter valorizaciji njihove vloge, in neločljiva povezanost njihove skupnosti z zapleteno stvarnostjo dežele Furlanije-Juljske krajine sta privedli do izoblikovanja organizma - upravnega sveta omenjene ustanove. Upravnemu svetu Deželne ustanove za probleme izseljencev je priznana popolna avtonomija pri programiranju in vodenju posegov v korist izseljencev iz Furlanije-Juljske krajine, v njem pa so predstavniki vseh komponent mozaika, ki ga sestavljajo emigranti.

Ne samo, v upravnem svetu, ki ga sestavljajo zastopniki izseljencev iz Furlanije in Juljske krajine, bo prvič institucionalno tudi slovenski svetovalec in sicer predsednik Zveze slovenskih izseljencev iz Furlanije-Juljske krajine, ki ima sedeže v Čedadu, Ferruccio Clavora.

Dogodek ni nepomemben, če upoštevamo, da je bilo soglasno sprejeto načelo, po katerem "načrtovanje posegov na področju izseljenke problematike mora spoštovati različne etnično-jezikovne komponente, ki so prisotne na deželnem ozemlju", in da "je mogoče edinole na ta način predstaviti osem emigrantov in vsega sveta verodostojno podobo o posebnostih avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine".

Razgovor s prof. Darkom Bratino ob današnji skupščini Slovenskega raziskovalnega inštituta

Prodiranje v italijanski prostor in utrjevanje vloge v slovenskem

Danes bo v goriški knjižnici "D. Feigel" občni zbor Slovenskega raziskovalnega inštituta. Ob tej priložnosti smo zastavili ravnatelju SLORI prof. Darku Bratini nekaj vprašanj o delu in vlogi te naše znanstvene ustanove.

Ob današnjem občnem zboru bo Slovenski raziskovalni inštitut podal obračun svojega dela. Kakšen je, po vaši oceni, ta obračun?

Na institucionalni ravni smo dosegli vključitev Slorija v redni deželni proračun; ne gre za veliko denarja, vsekakor pa za garancijo o rednem finansiranju, a predvsem za dokončno priznanje statusa, ki nam pritiče. Z Univerzo v Trstu smo sklenili konvencijo o sodelovanju, kar pomeni, da postane SLORI njen partner. Od Evropske skupnosti smo dobili ponudbo za sodelovanje pri projektu Mercator in takšnih izbrancev res ni dosti. Založba "Franco Angeli" bo uvrstila naše publikacije v svoj znanstveni katalog in prva takšna publikacija v italijanski je že v tisku; to nam bo omogočilo prodor na širši italijanski trg.

Posebno zanimiv je uspeh naše "etnične delavnice", v kateri sodelujejo še raziskovalci Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani, Slovenskega znanstvenega inštituta v Celovcu in italijanskega Centra za zgodovinske raziskave v Rovinju. Gre za razmišljanje in prikazovanje naših dosežkov v javnosti, a zdaj prvič za skupno razmišljanje, za prvo takšno povezavo pri obravnavanju etnosa v celoti z ekonomskega, družbenega, sociolingvističnega, psihološkega in drugih vidikov. Skratka, gre za splet znanstvene družbenosti o etnosu. SLORI je bil deležen obiska iz vrst vrhunskih slovenskih politikov, od Kučana in Pučnika do Dularja, ki so podali dokaj pozitivno oceno o našem delovanju.

Pri raziskovalnem delu je v teku sedem bazičnih projektov — obmejnega gospodarsko-ekonomskega problematika, etnično-regionalni razvoj ob meji, demografska dinamika v manjšini, razvoj jezika v mešanih okoljih itd. Nosilci projektov so naši raziskovalci, ki pa so povezani z 2.000 raziskovalci v Sloveniji oziroma z mentorji z ljubljanske pa tudi italijanskih univerz, kar jamči visok kakovosten nivo proizvoda. Tu so še manjše raziskave ter informativna pomoč organizacijam in ustanovam.

Pa smo pri publikacijah: knjige, zvezki (v bistvu daljši eseji) in eseji v pravem pomenu, ki jih priobčujemo v znanstvenih revijah. Kot primer naj navedem demografsko analizo Goriške, ki jo je objavila revija Studi goriziani, študijo o šolstvu v času fašizma, ki smo jo izdelali s sodelovanjem Deželnega inštituta za zgodovino odprniškega gibanja in



Darko Bratina

tri antropološke študije o Kanalski dolini. Vsaka dva meseca izdamo sedem takšnih publikacij. Najzahtevnejši raziskovalni projekt je "Grad in vrtnica" - poskus temeljite analize večplastne stvarnosti v goriškem-novogoriškem "prostoru" kot primeru evropske obmejne regije, ki ga bomo orisali danes pred skupščino. Med nove dosežke gre uvrstiti še posodobitev računalniške opreme in obnovitev sedeža v Gorici.

SLORI je v manjšinski stvarnosti prisoten vrsto let. So sledovi tega v našem življenju dovolj vidni?

Naša prisotnost je morda premalo vidna, ker smo morali večji del energij vložiti v osnoven premik: začetno strukturo povzdigniti na take raziskovalne ustanove, ki se lahko enakovredno kosa z drugimi. Da smo to dosegli, kaže sporazum z Univerzo in vgrajenost Slorija v sklop inštitutov in fakultet v Sloveniji (geografija, sociologija, filozofija, politične vede in novinarstvo idr.); SLORI je v slovenskem prostoru kar soliden kljub finančnim težavam in določenemu nerazumevanju, ki izvira tudi iz okoliščin, da slovenska manjšina v Italiji še s težavo prebavlja nekatere plati našega raziskovalnega dela. Sicer pa je naše osebe prisotne v različnih naših organizacijah, kamor in prek katerih avtomatično prenaša izkušnje Slorija: morda nevidno, toda plodovito delo.

Včasih je slišati pripombe, da izsledki vaših raziskav niso v zadostni meri poznani in upoštevani, zato na marsikaterem področju še odkrivamo "toplo vodo". Kaj mislite o tem?

To je ključno vprašanje. Konjunkturne situacije nas silijo na konjunk-

turne odgovore. Danes prisostvujemo neverjetnim spremembam, pred nami so čisto novi pojavi in premiki, to pa zahteva temeljit znanstven pristop. Pred 15. leti je bilo težko zaslediti zapis o identiteti ali etnični problematiki, v zadnjem desetletju pa je prišlo v tem pogledu do pravega izbruha, do zasukov tako širokega obsega, da bi si morali naš inštitut, ko ga ne bi imeli, izmisliti...

Se naše strukture premalo poslužujejo Slorija, ali pa se SLORI premalo odpira navzven? Res bo eno in drugo. Če je bil inštitut prezapet, je pripisati to nujno po nabiranju znanja, ki je pač podlaga za njegovo delo. Pred leti smo hoteli inštitut, ki bi bil specializiran v etnični problematiki v širšem smislu; no, povod za to je bil ravno slovenski moment, poznejše delo pa je obrodilo zanimive sadove. V vsej Italiji ni menda niti ene takšne ustanove, zato prihajajo k nam po podatke od vsepovsod. Kot priznan inštitut pa prejemamo tudi veliko znanstveno-revialnega gradiva o etničnih problemih. Postali smo torej zanimivi tudi za Italijo. V bodoče bomo skušali biti seveda čim bolj prisotni navzven, a hkrati bi se morali tudi drugi češče oglašati pri nas, kajti nikakor ne smemo pasti z doseženega nivoja in biti samo nekakšen manjšinski servis.

Ali je upravičena na splošno izražena pritožba, da deželna uprava ne vrednoti ustrezno dela SLORI, tako kot še kakšnih drugih pomembnih slovenskih ustanov?

Drži. Na Deželo smo naslovili prvo prošnjo že l. 1974: do l. 1984 nič, naposled pa vendarle gori omenjeno priznanje statusa z vključitvijo v deželni proračun. To je sad političnega truda, a zlasti naše kakovostne rasti.

Na dnevnem redu občnega zbora so gotovo tudi načrti za naprej...

V prvi vrsti moramo čim trdneje zasidirati naše projekte, kajti poglabitev znanja na ekonomskem, družbeno-jezikovnem in drugih področjih nam bo prinesla že v nekaj letih vidne rezultate, ti pa bodo pomenili znanstveni kapital, s pomočjo katerega bomo naše politično delo naslonili na trdno znanstveno podlago. Hkrati pa bo treba rešiti še kopico vprašanj: naša struktura je potrebna obnove, statut nam je že pretesen in urediti je treba tudi status raziskovalca - v sklopu manjšine nove profesionalne figure. Toda tudi problemi, s katerimi se raziskovalec sooča danes, novi, saj gre za znanstveno raziskovanje avantgardnih vprašanj o etnosu, s pridom uporabnih pri obravnavanju konjunkturnih problemov.

Razgovor zapisal
DRAGO GAŠPERLIN

Predlog ZKS-SDP pred kongresom v Novi Gorici

Status Kopra po vzoru Ljubljane in Maribora

KOPER — Na torkovi konferenci ZKS-SDP v koprski občini so delegati podprli pobudo, da se na obali iz treh občinskih oblikuje ena organizacija in da Obala v republiškem vodstvu organizacije dobi enak status kot Ljubljana in Maribor ter seveda svojega člana v tem vodstvu. Na konferenci so (z nekaj dodatki) podprli vse kongresne dokumente in za delegata na kongresu konec tega tedna v Novi Gorici izvolili Aurelija Jurija in Nedo Zorman. V razpravi so tudi menili, da je treba iz opredelitev o organih vodstva stranke črtati funkcijo predsednika vlade v senci, saj ne gre za stalno funkcijo. Podprli so predlog, da bi se stranka imenovala Stranka demokratične leveice Slovenije, simbol pa naj bi bila zastava z rdečo podlago, modrim kvadratom in rumeno zvezdo v njem. Na seji so sprejeli tudi deklaracijo za Slovenijo brez vojske, čeprav — je bilo poudarjeno — tega na preprost način ni mogoče izpeljati in si pri tem, v današnjih razmerah, demagogije ne gre privoščiti.

DUŠAN GRČA

Ob 15. zboru slovenskih geografov v Portorožu

Namesto imena Obala odslej naziv Primorje?

PORTOROŽ — Bodo namesto Obala, Slovenska Istra, Obmorje in še kaj začeli uporabljati za to območje ime Koprsko Primorje ali celo samo Primorje? Odgovor bi morali ponuditi slovenski geografi v Portorožu na rednem zborovanju, ki ga imajo vsako tretje leto. Slovenski geografi vsaj 30 let niso posvetili večjega števila strokovnih raziskav enemu geografsko najbolj zanimivih predelov Slovenije. Prav zato je morda 15. zborovanje v portoroškem Avditoriju, na katerem se je zbralo 400 geografov in je posvečeno Primorju, po svoje prelomno, saj skušajo ugotoviti, kakšna je pravzaprav nova identiteta te pokrajine, v kateri so tudi novi priseljenci začeli poganjati korenine oziroma, kot je dejal Jože Žumer iz Kopra: »Vsaj 25 let je minilo, preden so začeli prišleki kupovati čolne.« Že v uvodnem govoru je o posebnostih Primorja spregovoril dr. Dušan Plut, član predsedstva Slovenije, ki je opozoril, da živi v ozkem obalnem pasu 700 do 1.000 prebivalcev na kvadratni kilometer, v zaledju tega Primorja pa le 15 prebivalcev na kv. kilometer, medtem ko znaša povprečna slovenska poseljenost 90 do 100 prebivalcev na kv. kilometer. »V Sloveniji vse premalo upoštevamo, da je del Tržaškega zaliva (ki meri kar 180 kv. km) tudi sestavni del Slovenije.« Sicer pa so geografi že prvega dne obdelali vrsto zanimivih tem — od gibanja prebivalstva do industrializacije, klime, reliefa, narodnostne strukture in vrste drugih geografskih vprašanj. Na današnjih treh okroglih mizah pa bodo spregovorili o dilemah regionalnega razvoja, o novostih in uporabi novejših tehnik v geografiji in o poimenovanju regij in geografskem izrazoslovju.

BORIS ŠULIGOJ

Jutri bodo zborovali pristaši demokratičnega komunizma

OGLEJ — Na pobudo deželnih koordinacij bivših resolucij št. 2 in 3 bo jutri, 27. oktobra, ob 9.30 bo na sedežu Občine v Ogleju deželni shod pristašev demokratičnega komunizma. Na dnevnem redu sestanka bo zopetna ustanovitev KPI. Uvodoma po kratko poročal na temo shoda poslanec Antonino Cuffaro. Zaključke bo povzel ob 18. uri član osrednjega vodstva partije posl. Sergio Garavini.

Kazen zaradi onesnaženja kar 10-krat nižja kot sodni stroški

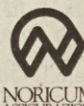
KOPER — Zaradi onesnaženja morja, do katerega je prišlo v ponedeljek v koprski Luki, ko je iz ladje Vorosmarty izteklo okoli 250 kilogramov mazuta in odpadnega olja, je v sredo koprsko temeljno sodišče kaznovalo madžarsko ladijsko družbo Mahart Hungarian Shipping z 950 dinarji, poveljnika ladje pa s 50 dinarji kazni; omenjena družba bo morala povrniti tudi stroške sojenja - nekaj manj kot deset tisočakov. Koprsko občinska skupščina je vložila zaradi onesnaženja odškodninski zahtevek v višini 7.000 dolarjev v dinarski protivrednosti, niso pa še znani stroški, ki jih je imel Hidro za čiščenje naftega madeža. Kazen je sodišče izreklo na podlagi republiškega zakona o vodah, po katerem so kazni ostale nespremenjene vse od leta 1986 naprej. Po tem zakonu je za pravno osebo namreč najvišja kazen 1.000 din, za odgovorno pa 50 din. Sodeč po simbolični kazni lahko tudi sklepano, kako simbolična je naša skrb za čiste vode. I. U.

KORAK NAPREJ NA POTI VAŠE VARNOSTI

MESEČNO BREZOBRESTNO
PLAČEVANJE ZAVAROVALNINE

Tržaška kreditna banka nudi dodatno koristno storitev vsem svojim klientom, ki prejemajo mesečno plačo na tekoči račun. Poseben dogovor z Noricum Assicurazioni omogoča imetnikom teh tekočih računov plačilo zavarovalnih premij v dvanajstih brezobrestnih mesečnih obrokih. Odgovorni naših operativnih enot so vam na razpolago za vsa dodatna pojasnila.

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA



V sodelovanju z

NORICUM
ASSICURAZIONI

Locchi in Brezigar predstavila bilanco Občine Devin-Nabrežina Finančna kriza občinske uprave se odraža tudi v novem proračunu

Huda finančna situacija devinsko-nabrežinske uprave se močno odraža tudi v proračunu, ki sta ga na sredini seji občinskega sveta predstavila župan Dario Locchi in odbornik za proračun Bojan Brezigar. Da so težave še hujše, pa je »zasluga« vlade, ki že precej let ne izpolnjuje svojih finančnih obvez do javnih uprav, tudi letošnji državni proračun pa ne obeta nič dobrega, saj hoče v Rimu marsikdo krčiti ogromni javni primanjkljaj prav na koži občin, pokrajini in drugih izvoljenih teles, resnični in kronični viri deficita pa naj bi ostali nedotaknjeni. Od tod tudi velika zaskrbljenost vseh upraviteljev, ki je v Nabrežini sprčo hudega proračunskega primanjkljaja iz prejšnjih let še bolj prisotna.

Župan se je v uvodnih besedah omejil na nekaj zelo kratkih političnih ocen. Priznal je finančno krizo Občine in tudi precejšnjo politično negotovost, ki preveva tristrankarsko koalicijo KD-SSK-PSI. Ta negotovost pa je po njegovem zlasti odraz neurejenih političnih razmer na krajevni ravni, kjer SSK še čaka na vstop v pokrajinsko upravo. Locchi je glede bodočnosti vsekakor precej optimistično razpoložen in pričakuje, da bo uprava ne spoštuje obvez do občinskih uprav in da si v Rimu marsikdo misli, da bodo Občine premostile finančne težave le z divjo prodajo nepremičnin, ki pa jih bo prej ali slej konec. Občina Devin-Nabrežina je doslej prejemale državno dotacijo v višini 205 tisoč lir na prebivalca, kar je dvakrat ali celo trikrat manj od vsote, ki jo prejemale nekatere uprave, posebno na Jugu.

Uprava si vsekakor obeta precej prihodkov iz sklada davka na povečano vrednost INVIM, pri čemer računa na napovedano prodajo hotela Evropa v Nabrežinskem bregu, o kateri bo v kratkem tekla beseda na seji deželnega sveta. Davek na odvažanje smeti bo do nadaljnjega ostal nespremenjen, čeprav ga bo vlada v finančnem zakonu skoraj gotovo povišala, od prodaje nekaterih nepremičnin pa bo Občina dobila približno 400 milijonov lir. Brezigar je dodal, da upravo, kot sicer vse uprave, močno bremenijo stroški za osebje, Občina pa bo dosledno spoštovala vse obveznosti, tudi tiste, ki izvirajo iz nove delovne pogodbe. Precej skrbi pa povzroča tako imenovano redno poslovanje, pri čemer predstavljajo pravo neznanco stroški za ogrevanje, zlasti sprčo stalnih poviškov cen kurilnega olja.

Odbornik za proračun je poudaril, da Občina kljub težavam ne namerava na noben način krčiti stroškov za socialno skrbstvo, za šolstvo in za občinske servise ter storitve, ki so žal v marsičem pomanjkljive, a ne po krivdi uprave, ampak zaradi pomanjkanja osebja in predvsem ustreznih finančnih sredstev. Poglavlje zase pa predstavljajo investicije. Tu je še precej nejasnosti, glede najemanja posojil pa je vlada določila, da bo treba v letu 1991 dati prednost posegom na področju okolja. Sem sodijo npr. depuratorji in kanalizacija.

Občinski svet je z glasovi večine in ob vzdržanju opozicije sklenil obnoviti konvencijo s Tržaško hranilnico, ki bo tako še dalje vodila občinsko zakladnico. Z razliko od prejšnjih let pa bo nov sporazum namesto pet veljal tri leta, po katerih bo uprava preverila tudi ponudbe drugih bančnih zavodov. Brezigar je dejal, da uprava v teh pogojih ni imela druge izbire, saj bi v nasprotnem primeru tvegala priziv CRT. Komunisti pa so s svetovalcem Ivanom Širco zahtevali, da bi ta konvencija veljala samo eno leto in da bi Občina vzela v pretres tudi možnost, naj bi po novem občinsko zakladnico prevzela nabrežinska hranilnica in posojilnica, »saj bi morala domača uprava na vsak način privilegirati domačo banko«.

Skupščina je nato ob vzdržanju KPI sklenila prodati oziroma dati v najem občinsko zemljišče konzorciju »Centro marmi carsici«. Kupoprodajna pogodba je bila pred kratkim že jabolko spora med Občino in pokrajinskim nadzornim odborom, ki je razveljavil tozadevni sklep, češ da je uprava prodala zemljišče po preizki ceni. To ceno so sedaj prilagoditi tržnim razmeram (približno 30 tisoč lir na kv. meter), površina prodanega zemljišča pa je manjša od načrtovane. Kamnoseški konzorcij posluje pod okriljem Trgovinske zbornice in uživa podporo strokovnih organizacij, med drugim tudi SDGZ. Načelnika PSI Claudio Di Giorgio in SSK Martin Brecelj sta ugodno ocenila dejstvo, da uprava po svojih močeh spodbuja domačo kamnoseško dejavnost. Tega mnenja je bil tudi odbornik Brezigar. Po njegovem gre za valorizacijo manjših proizvajalcev, ki so se združili v konzorcij. KPI, kot je poudaril Širca, ne nasprotuje tej pobudi, prav nasprotno, v bodoče pa bi želela, da bi Občina konkretnije in učinkoviteje ščitila svoje interese.

S. T.

Na pobudo občinskih svetovalcev KPI Sodelovanje občin Istre Kvarnera in naših krajev

Na včerajšnji tiskovni konferenci sta tržaška občinska svetovalca KPI Maurizio Pessato (načelnik skupine) in Nico Costa (tajnik tržaške federacije KPI) predstavila zanimivo pobudo komunistične svetovalske skupine, ki se uokvirja v sedanje premike v Evropi in tudi ob naši meji. Občinski svetovalci KPI namreč predlagajo, da bi se sestali predstavniki občin Julijske krajine, Istre in Kvarnera in se domenebi za medsebojno sodelovanje, ki bi moralo biti trajno in ne le začasni formalni akt.

Pessato je naglasil, da pobuda ne želi posnemati že obstoječih forumov in teles, kot sta na primer skupnost Alpe-Jadran in Pentagonala. Pobuda ne želi biti niti konkurenčna predlogom, kot je na primer pobuda novogoriškega župana Pelhana. Pessato je naglasil, da imajo Julijska krajina, Istra in Kvarner mnogo skupnega, saj veže ta omenjene pokrajine zgodovina in kultura, na omenjenih področjih pa živita tudi italijanska in slovenska manjšina, kratka, usoda krajev je v marsičem skupna. Preteklost je prinesla tudi vrsto ostrih delitev in sporov, ki pa jih čas presega. Pobuda svetovalcev KPI želi biti tudi dokaz preživelosti ločitev in se vključuje v težnje, ki označujejo velike premike v Evropi.

Costa je pobudo označil kot predlog, da bi ponovno združili in zacelili tisto tkivo, ki je skupno, a se je vanj zarezala zgodovina. Skratka, k sodelovanju bi privabili občine, ki so najbolj neposreden izraz ljudi. Sodelovanje naj bi bilo seveda povsem konkretno, odvijalo pa naj bi se na področju gos-

podarstva, kulture, socialnih odnosov in seveda solidarnosti med ljudmi.

Komunistična svetovalca sta povedala, da so k pobudi že povabili tržaškega župana Richettija, župana Kopra in Pulja, vabila pa so že odposlali županom z Reke, iz Buj, Gorice in drugim. V poštev bi prišle seveda vse občine, jasno pa je, da je bistvena prisotnost predstavnikov velikih občin iz Julijske krajine, Istre in Kvarnera. Obveščeni župani so izrazili pripravljenost na sodelovanje in računati je, da bo prvi sestanek že letos.

Pobuda tržaških svetovalcev KPI ima seveda več pomenov. Nenazadnje gre za združevanje občin, kjer živijo manjšine in to ne brez problemov. Pomembno bi bilo tako, da sedejo za skupno mizo predstavniki občin iz Hrvaške, Slovenije in seveda tržaške in goriške pokrajine. Sodelovanje bi lahko prispevalo k reševanju konkretnih vprašanj, kot je manjšinsko, saj je znano, da se italijanska manjšina srečuje z različnimi problemi in tratmaji (stališča Hrvaške do italijanskega vprašanja). Podobno velja za slovensko manjšino, saj obstajajo med Trstom in Gorico razlike. Skupno delo na zelo konkretnih področjih bi lahko odstranilo in omililo marsikater problem, zacelilo marsikatero staro rano in odprlo nove možnosti za kvalitetnejše življenje ljudi. V tem je tudi bistvo komunističnega predloga, ki ne želi izpostaviti nekih novih "diplomatskih" vezi, ampak želi biti povsem stvaren in konkreten in blizu interesom občanov. Ne gre torej za "mednarodne" odnose, za katere ljudje vedo le iz časopisov, ampak za možnost srečanj, ki bi vključevala podjetja in organizacije, ki imajo neposreden stik z občani.

Problematika in kvaliteta slovenske šole tokrat z zornega vidika staršev Kako z otroki iz mešanih zakonov?

V seriji intervjujev s starši objavljamo danes razmišljanja Adriane Janežič, sociologinje, ki je vpisala svojega sina v osnovno šolo K. Širok, čeprav sama ne pozna dobro slovenščine.

»Najprej bi rada pojasnila, zakaj sem svojega sina vpisala v slovenski otroški vrtec, nato pa še v slovensko osnovno šolo, čeprav sama zelo slabo obvladam slovenščino. Osnovni razlog gre iskati v mojih koreninah, saj sem po očetu slovenskega rodu. K izbiri pa so botrovali tudi demokratični ideali, v prepričanju, da gre tako odločitev proti toku dominantne kulture, ki je v pretežno šovinističnemu mestu, kot je Trst, še vedno šovinistična. Šlo je torej za demokratično izbiro - zame in za mojega sina - ki pa znotraj slovenske šole ni bila vedno potrjena.

Kot prvo naj postavim vprašanje etnične in kulturne identitete sedanje šolske populacije v slovenskih javnih vrtcih in osnovnih šolah na Tržaškem. Če upoštevamo le mestno središče, se je velik del teh otrok rodil v narodnostno mešanem zakonu, v katerem ima en roditelj slovensko etnično in kulturno identiteto, drugi pa italijansko. Kakšen naj bo kriterij za sprejemanje teh otrok v slovensko šolo? Prepričana sem, da nihče noče sestavljati protizgodovinskih "rodovnikov" tržaških Slovencev in ugotavljati njihovo "čistokrvnost". Prepričana sem tudi, da nočemo pozabiti na desetletja fašizma in "izbrisanih identitet", ki so take postale "z izplahovanjem" priimkov in "rezanjem jezikov". (Janežičeva se tu poslužuje pojmov, ki sta ju Paolo Parovel in Sergio Salvi uporabila v knjigah La identità cancellata in Le lingue tagliate, op. ur.).

Iz tega sklepam, da je treba slovenske javne šole, podčrtujem javne (ni hče ne prepoveduje ustanovitve zasebne šole z drugimi kriteriji), odpreti tudi otrokom, ki imajo starše različnih narodnosti, in, če smo že pri tem, tudi onim z obema italijanskima roditelje-ma, kot med drugim vsako leto vabi lepak SKGZ, naslovljen na "starše" in "genitori". Gre torej za odprtost do demokratičnega dela Trsta, žal ne ravno številni, s pogledom uprim v bodočnost, v Evropo, v države, kjer padajo socio-gospodarske in kulturne zapore. Upoštevajoč strateško računico, kajti ni razvoja brez sočutanja, manjšina, ki ostaja zaprta vase, pa je obsojena na propad, to dokazujejo številni zgodovinski primeri, od katerih ne gre nobeden v drugačno smer, razen seveda, če ne gre za manjšino, ki je zgolj ekonomski lobby.

Če sprejememo te predpostavke, ki bi jih vsekakor bilo treba globoko prediskutirati, menim, da je treba trud posvetiti predvsem otroškim vrtcem in se izogniti primerom, ko v nekaterih vrtcih sprejemajo vpise otrok iz mešanih zakonov, v drugih pa vpis "odsvedujejo". Odpraviti bi bilo treba tudi navado, da se nekatere vrtece ob sobo-

tah zapre, češ da je premalo otrok in da je treba spoštovati ministrsko okrožnico. Rezultat tega je lahko prevpis v italijanske vrte, kjer je vedno, tudi ob sobotah, minimalno število otrok. V tem primeru bi moral slovenski vrtec upoštevati potrebe staršev in otrok — in ne samo šolnikov — ter od šolskih organov zahtevati alternativne možnosti.

Dalje. Če bi hoteli povečati slovensko šolsko populacijo v Trstu, bi bilo treba končno ustanoviti v mestnem središču slovenske jasli (nekaj poskusov je sicer bilo, a so se izjalovili). Jasli bi omogočile jezikovno in kulturno kontinuiteto, kajti težko se zgodi, da bo otrok, ki je obiskoval italijanske jasli, vpisan v slovenski vrtec. Pri tem ne smemo pozabiti, da je Trst mesto z visokim odstotkom zaposlenih žensk.

Če bi se na področju jasli in vrtcev potrudili, bi v doglednem času (denimo v 5 letih) vsaj delno rešili tudi "didaktične težave" v naslednjih letih obveznega šolanja, saj bi od samega začetka začeli poučevati slovensčino otroke, ki jo poznajo malo ali sploh nič oziroma poznajo le slovenski dialekt. Sicer pa bi kazalo redimenzionirati "didaktične probleme", saj se pojavljajo v številčno majhnih razredih in je torej njihovo reševanje lažje.

Naj se povrnem k pojmu slovenske šole kot demokratične šole, ali še bolje "šole demokracije", torej šole, kjer bi bilo mogoče soočanje različnih kul-

tur. Če hoče slovenska javna šola postati vabljiva ustanova ne le za etnično mešane družine, pač pa tudi (in to naj bo poudčrtano) za slovenske družine, mora v primerjavi z italijansko šolo nuditi nekaj več kot utilitaristično znanje drugega jezika: za to je na razpolago Mednarodna šola z angleškim učnim jezikom, ki je sicer bolj cenjen na svetovnem tržišču, ampak tuj tržaški kulturi.

Za slovensko javno šolo veljajo posebni šolski zakoni: je zaščitena šola, za ustanavljanje razredov ni potrebnih 20 učencev, ampak jih je dovolj 5. Tudi razmerje med učenci in šolniki je veliko bolj ugodno, tako da spominja že na domače učitelje. Toda sprašujem se, ali tej nedvomni prednosti sledi tudi ustrezna kakovost. Brez dvoma se številne mestne šole skušajo prilagoditi sedanjim potrebam, toda ne vse. Zelo pomembno se mi zdi nadalje vprašanje, ali se slovenska šola prilagaja didaktičnemu eksperimentiranju, ki ga predvidevajo novi šolski zakoni. Naj nanizam še nekaj odprtih vprašanj. Ali delujejo na njej zborni organi? Ali je omogočeno demokratično sodelovanje staršev? Ali je dovolj jasnosti glede odnosa šola-ustava in torej debate, ki se razvija po vsej Italiji, o pouku verouka in alternativnih predmetov? Ali pa je obveljala pasivna prilagoditev dejstvu, da je slovenska ljudska kultura globoko katoliška in da le majhen del manjšine ni izbral verouka? Ali so za te otroke, za

to majšino v manjšini, izdelani alternativni programi ali se vse reši "ad personam"?

Na koncu še eno vprašanje: kako se tolmači demokracijo na tistih osnovnih šolah, kjer že več let ni skupščine staršev, tako da bi lahko razpravljali o programih, organizaciji, na drugih šolah pa tedenski urnik že več let sploh ni porazdeljen po posameznih predmetih oziroma lekcijah? Ali ne bi bilo prav, da bi na "javni šoli", poleg delovnih mest, ščitili tudi pravice učencev - malih državljanov?

Čas bi bil tudi, da bi tistega, ki izraža svoje mnenje ali kritiko, ne takoj ožigosali kot "sovražnika slovenske šole" in s tem dosegli, da se zapre vase, pač v stilu "ne vidim, ne slišim, ne govorim". Prav tako je napočil tudi čas, da prenehamo misliti, da smo demokratični in napredni samo zato, ker imamo otroke v slovenski šoli in da je ta šola demokratična "a priori", že s tem, da obstaja.

Sama bom še naprej vpisovala svojega sina v slovensko javno šolo in že ker sem začela, bom tudi vnaprej - kot državljan in mati - izražala svoja mnenja in opazovanja, v prepričanju, da slovenska šola je in bo demokratična, če bodo z njo sodelovali starši, če bo med šolniki in starši obveljalo odkrito soočanje in to v imenu resničnih in konkretnih koristi otrok, ne pa staršev ali šolnikov.

Zapisala Nadja Filipič

Nedavna razprava med zgodovinarji in pripadniki VZPI ter ZKMI

O odporništvu v današnji stvarnosti

»Odporništvu v današnji italijanski stvarnosti« je bila tema torkove debate v dvorani v Ul. Madonnina, na kateri so s posegi sodelovali zgodovinar Galliano Fogar z Deželnega inštituta za zgodovino osvobodilnega gibanja, Antonella Breccel za Zvezo komunistične mladine Italije in predsednik pokrajinskega odbora VZPI-ANPI Arturo Calabria.

Galliano Fogar je, izhajajoč iz gonje proti italijanskemu odporništvu v Emiliji-Romagni, poudaril, da se s to gonjo pri nas soočamo že dolgo časa in gre pri tem za izrazito politične težnje za zaviranje družbenega in demokratičnega razvoja na našem območju, kar se med drugim kaže tudi v nasprotovanju desničarskih krogov sprejemu zaščitnega zakona za Slovence. V zvezi z dogodki neposredno po vojni, za deportacije in fojbe, se je zavzel za to, da se ta del preteklosti razjasni v okviru objektivne zgodovinske raziskave in menil, da je bila škoda, da to ni bilo storjeno že prej, saj so škodo od tega zamujanja imele predvsem demokratične sile. Zgodovina ni sodišče, je poudaril, toda preteklosti se je treba zavedati in jo razumeti. Ni namreč mogoče razumeti sedanjosti, če ne poznamo preteklosti. Družba, ki tega ne stori, ni svobodna družba. Pri tem pa zločinov fašizma ni mogoče mehanično povezovati s temi dogodki, ker to ne vodi nikamor. Grozodejstva fašizma so bila ne le pri nas, ampak po vsej Evropi in gotovo ni bilo mogoče pričakovati - je dejal Fogar - da zatirani narodi nanje ne bi reagirali tako, kot so. Tako je bilo pri nas, v Italiji in v še bolj radikalni obliki v Jugoslaviji in drugod po Evropi in ostale so travme, ki še danes niso povsem izginile.

Mladinka Antonella Breccel je dejala med drugim, da so tudi pri mladih, čeprav gre za dogodke, ki jih niso doživljali, vprašanja odpornišva in osvobodilne boja proti fašizmu prisotna, saj se mladi z njimi soočajo pri današnjem življenju v republiki, ki se je rodila iz odpornišva in z njo, politične stranke, ki

so varuh demokracije, čeprav je v Italiji oblast vedno v istih rokah. Hočemo se učiti iz zgodovine, iz njenih nauk in spoznanj graditi nekaj novega, da bo mlade povezovalo neglede na narodnost, idejo in verska čustva. Zato pa danes mladim, ko gre za bistvena vprašanja demokracije in človeka, ni težko sodelovati pri vseh pobudah v ta namem, kakršna je bila med drugimi tudi nedavni pohod v Assisiju.

Arturo Calabria je pritrdjeval izvajanju Galliana Fogarja v njegovi analizi vzrokov in ciljev sedanjih napadov na odporništvu in osvobodilni boj in menil, da gre za enotno zasnovan načrt, za katerega ni čudno, da se je začel prav sedaj, ko je prišlo v Evropi do zgodovinskih sprememb in ko sodelovanje med velikima silama zamenjuje obdobje hladne vojne. V tej gonji in oživljanju dogodkov po končani vojni pa tudi med njo, ni želje po iskanju resnice, je le politična težnja po popolnem razvednotenju etičnih vrednot odpornišva, kar čutimo še posebno pri nas, na tej nevalgični točki Evrope.

Ko je govoril o osvobodilnem boju pri nas je poudaril, da je ta bil le zadnja faza boja proti fašizmu, ki je potekal že od leta 1919 dalje v raznih etapah in če že danes govorimo o deportacijah in fojbah, je treba začeti od tam. S citiranjem podatkov iz Aule IV. je dokazal, kako je fašizem prav na našem območju še mnogo bolj kot drugod po Italiji izvajal svoje nasilje na protifašiste vseh treh soživečih narodov. Ne gre za lov na čarovnice, je dejal Calabria, gre za to, da se ne da prostora napadom na odporništvu in narodnoosvobodilni boj kjerkoli se pojavljajo, saj gre za obrambo demokratičnih vrednot, ki so pridobile prav odporniških in osvobodilnih gibanj in bojev.

Razprava, ki je sledila, je v glavnem dopolnjevala misli, ki so jih nazorno izrekli vsi trije uvodni poročevalci. (j. k.)

Glede Nauticampa 1990

Soglasje med Tombesijem in Marchiom

Kot smo napovedali, so bile polemike, ki so se med Trstom in Gorico vnele okrog prihodnje navtične razstave Nauticamp, v sredo predmet razgovora med predsednikom Trgovinske zbornice Tombesijem in Velesejske ustanove Marchiom. Sogovornika sta razčistila vprašanje komercialne organizacije razstave, za katero bo skrbela neka specializirana zasebna firma s sodelovanjem predstavnika Velesejske ustanove, ki bo tudi na tak način ohranila svojo aktivno udeležbo pri pripravi Nauticampa.

Tombesi in Marchio sta potrdila tudi datum razstave, ki bo ostal dosedanj, se pravi od 3. do 9. marca, kakor je že predvideno v koledarju sejmskih prireditvev. Kar pa zadeva sodelovanje Gorice oziroma Tržica, sta predsednika soglašala, da tega sodelovanja ne kaže odklanjati, vendar pod pogojem, da goriški oziroma tržiški prireditelji čimprej predstavijo projekt za svoj del prireditve.

V naslednjih dneh se bodo sestali člani pripravljalnega odbora za Nauticamp, ki bodo razjasnili še preostala odprta vprašanja, medtem ko se mora Velesejska ustanova še odločiti, ali bo tudi prihodnjo pomlad pod Montebelom pripravila običajno razstavo pripomočkov za kampiranje.

Razgovor z odbornikom Cecchinijem pred »revolucijo« v Terezijanski četrti

Recept ob zaprtju mestnega centra: »Na delo peš ali z avtobusom«

Po mestnih ulicah, na vogalih, so se pojavili prvi »panetoni«. Imenujejo se tako, ker po obliki dejansko spominjajo na velike cementne variante slavne milanske slaščice, v resnici pa bodo to bodoče pregrade, ki bodo ločevale »prometni« del mestnega središča od omrežja ulic in uličic, ki bodo od 28. oktobra letos namenjene izključno pešcem.

V mestu so torej že vidni razpoznavni znaki bodoče »revolucije«. Kako pa se na nedeljski zmenek z avtomobilisti pripravljajo na občinskem odborništvu za urbanistiko?

V uradu odbornika Eralda Cecchinija je veliko zmešnjave in mimohoda. O tem, da se bo nekaj ključnega le zgodilo v našem mestu pa priča izključno letak na zidu. Velika puščica prekriva fotografijo mestnega središča s ptičje perspektive, napis pa govori o Trstu, v katerem naj bi končno zaživel.

Odbornika Cecchinija sem vprašala, kako se pripravljajo na veliki dan. Odgovoril je, da ga prav nič ne skrbi, kaj se bo zgodilo v nedeljo, ko bodo zaprli promet Trg. sv. Antona Novega, U.I.S. Caterina, del Ul. Dante, del Ul. S. Nicolò, Rusi most ter ulici Bellini in Rossini. V nedeljo morda res ne bo večjih težav, saj je tudi sicer mestno središče sorazmerno prazno. Trgovine in uradi so zaprti, kdor se poda v mesto pa lahko brez težav parkira avtomobil na Nabrežju. Morda bo tudi ponedeljek minil brez pravega šoka, kot se je to že zgodilo v Milanu in Turinu, če bo jo do težav prišlo, bomo to lahko zaznali najbrž šele v torek.

Prav zaradi tega sem vprašala Cecchinija, če ima kak recept za Tržačane, ki bomo pridobili na sprehajališčih, bodo pa izgubili dosedanje pojmovanje prevozne topografije mesta. »Kje pa vidite toliko težav?« se glasi odgovor odbornika za urbanistiko. Po njegovem mnenju bodo ljudje pač izgubili vrsto razvad in



(Foto Križmančič)

pridobili nekaj zdravih navad. (Sam pa je priznal, da uporablja avtomobil z občinskim dovoljenjem, lahko pa računa tudi na rezervirano parkirišče za občinsko palačo...)

K razvadam lahko prištevamo marsikaj, od tega, da pospremimo otroke čisto do vhoda v vrtec, do nakupovanja z avtomobilom pred trgovino. Kaj pa dobre navade? Vstajati pol ure prej in se odpraviti peš v urad, oziroma vožnja z javnimi prevoznimi sredstvi.

Obstaja sicer še nekaj zanimivih variant. Odborniku sem namreč omenila, da je v Trstu močno narasla prodaja manjših motornih koles in vseh vrst koles. Vest ga je kajpak razveselila, vendar je priznal, da bodo oaze za pešce zaprte tudi za manjša motorna kolesa. Kaj pa za kolesa? »O tem bomo še razmislili,« je dejal Cecchini. Sicer pa je še marsikatero vprašanje v zvezi z zaprtjem mestnega središča... odprto. Odbornik Cecchini je

namreč priznal, da so v začetni fazi dokaj strogo določali, kako in komu izdati dovoljenje za parkiranje v mestnem središču. Za sedaj so se odločil za po en avtomobil na družino, če pa se bo izkazalo, da bo stanje znošno, bi se lahko odločili tudi kako drugače. Prav tako velja tudi za dovoljenja, namenjena trgovcem.

Nerešenih vprašanj pa je menda še nekaj. Vzemimo na primer petkove in sobotne navale kupcev iz tujine. Osebnostno gledam na to vprašanje tako optimistično kot odbornik Cecchini. Ne verjamem, da bo šlo vse kot namazano, ko bo v Trst prišlo nekaj tisoč oseb (in vozil) več. »Pomeni, da bomo končno napolnili Silos,« je bil hudomušen odgovor odbornika, ki vsekakor pravi, da je veliko parkirišče vedno na pol prazno, kar ni najbolj spodbudno v mestu, ki trdi, da je treba graditi parkirišča.

EVA FORNAZARIČ

O primeru Pahor se je izjavil tudi Gambassini

Edinost o razsodbi prizivnega sodišča

Družbeno-politično društvo Edinost je izdalo tiskovno sporočilo, v katerem je govor o oprostitvi prof. Sama Pahorja, ki jo je izrekel tržaško prizivno sodišče. V tiskovnem sporočilu je med drugim rečeno, da društvo Edinost »z velikim zadovoljstvom ugotavlja, da je tržaško prizivno sodišče oprostilo prof. Sama Pahorja, v zvezi z dogodkom na glavni poti v Trstu dne 10. 2. 1988, ker je spoznalo za samovoljen poseg poštne policije proti prof. Pahorju, ki je zahteval samo spoštovanje neodtujljive pravice, ki jo zagotavlja temeljna načela italijanskega pravnega reda.«

Tiskovno sporočilo Edinosti nadalje ugotavlja, da razsodba »podira temelje, na katerih je takrat prišlo do političnega in častniškega obrekovanja prof. Pahorja«. Nadaljuje pa se z mislijo: »Oprostitev prof. Pahorja krepi zaupanje slovenske narodnostne skupnosti v korektnost in nepristranskost italijanskega sodstva, ki se po teh lastnostih močno razlikuje od hinavskega in spletkarskega političnega sveta.«

Tiskovno sporočilo naglašuje tudi Pahorjev boj za pravno državo: »Ta razsodba, skupno z razsodbo ustavnega sodišča, ki jo je leta 1982 dosegel sam prof. Pahor, dokazuje veljavnost vztrajnega in nenasilnega prizadevanja za človekove pravice, ki odklanja tako pasivno kot ekstremistično zadržanje in se z zakoni bori za spoštovanje zakonov.«

Tiskovno sporočilo se zaključuje takole: »Družbeno-politično društvo Edinost zato meni, da bo slovenska narodnostna skupnost v Italiji lahko

samo z odločnim napredovanjem po tej poti državljanske zavzetosti ponovno pridobila zaupanje v lastne zmožnosti in sposobnost, da se, brez ozira na strankarske in ideološke interese, ki so doslej prevečkrat onemogočali uspeh, enotno zavzame za dosego osnovnega skupnega cilja, ki ga lahko opredelimo kot svobodno in enakopravno jezikovno in kulturno prisotnost znotraj meja italijanske demokratične države.«

O razsodbi se je izrekel tudi deželni svetovalec LpT Gianfranco Gambassini, ki je označil odločitev sodišča kot »neverjetno« in »nezaslišano« in seveda osporaval pravico Slovencev do uporabe materinega jezika v odnosu z javnimi ustanovami.

Komisar na čelu tržaške PSDI

Tržaško federacijo PSDI bo do nadaljnjega vodil izredni komisar, ki ga bo imenoval strankino vsedržavno vodstvo. Vest sicer še ni uradna, sklep pa je treba po vsej verjetnosti pripisati neurejenim političnim razmeram, ki že nekaj časa vladajo med tržaškimi socialdemokrati. Edini predstavnik PSDI v pokrajinskem svetu Lucio Pertusi, ki je bil sicer izvoljen na listi Zelenih marjetice, je že dalj časa v ostri polemiki s strankinim pokrajinskim vodstvom. Neurejene razmere v tržaški PSDI pa so posledica tudi katastrofe na nedavnih upravnih volitvah, na katerih so se socialdemokrati predstavili skupno s PSI, niso pa izvolili nobenega predstavnika.

KD zelo kritična do sedanjih razmer v miljski občini

Miljski demokristjani zelo kritično ocenjujejo delo domače občinske uprave, ki jo vodi socialistični župan Jacopo Rossini in v kateri sedijo tudi odborniki KD. Tajništvo miljske sekcije KD je včeraj izdalo tiskovno noto, v kateri posredno udriha po županu, češ da je »pozabil« na kolegialno vodenje Občine in precej ostro tudi po sekretarju lokalne sekcije PSI, ki nasprotuje preverjanju med koalicijskimi strankami. KD je precej pesimistično razpoložena do usode uprave in ne izključuje možnosti bližnje politične krize, do katere bi lahko prišlo že med proračunsko razpravo.

Dovoljenja za vstop v Terezijansko četrt

Pred zaprtjem mestnega središča je občinsko odborništvu za urbanistiko sporočilo, da so pričeli deliti nalepke za vozila, ki bodo smela parkirati na zaprtih ulicah, ter dovoljenja za prosto vožnjo po Terezijanski četrti. Občina sporoča, da bodo smeli vsi, ki niso prešli dovoljenj do sobote, 27. oktobra, dvigniti dovoljenja na občinski izpostavi v Ul. Battisti 14. Dovoljenja in nalepke bodo delili od ponedeljka, 29. oktobra, do 8. novembra. Interesenti bodo morali pokazati uradnikom osebni dokument osebe, ki je prošla za dovoljenje, ter potrdilo o vloženi prošnji.

Leoluca Orlando in N. Dalla Chiesa v krožku Miani

Danes se bosta mudila v Trstu znani sociolog Nando Dalla Chiesa, sin pred leti umorjenega generala Carla Alberta, in bivši palermški župan Leoluca Orlando. Prišla bosta na vabilo študijskega krožka Ercole Miani na predstavitev nove Dalla Chiesove knjige »Storie«, ki je nedavno izšla pri založbi Einaudi. Predstavitve bo v gledališču Miela na Trgu Duca degli Abruzzi 3 ob 17. uri.

Upravni odbor in osebje Narodne in študijske knjižnice izrekajo knjižničarki Nedi Cijak iskreno sožalje ob bridki izgubi nonota.

Ob smrti očeta Ivana Bana izreka iskreno sožalje članu zbora Ivanu Banu in svojem

MPZ Vasilij Mirk

Mladi brez posla goljufali denarne zavode v mestu

Tržaška policija je odkrila skupino zlikovcev, ki se je ukvarjala z zelo dobičkanosnim, a žal kaznivim poslom: na osnovi lažnih dokumentov je pri nekaterih tržaških denarnih zavodih najemala posojila, ki jih seveda ni imela najmanjši namen vrniti, tako da so zanj predstavljeni v celoti »čist za slušek«. Po podatkih, ki nam jih je posredovala kvestura, naj bi šlo za več stotin milijonov lir.

Ni znano, kateri denarni zavodi so bili ogoljufani. Zvedeli smo le, da so prizadete tri banke ali finančne družbe, ki imajo svoje segrade v mestnem središču, in da nobena od njih ni slovenska. Ogoljufali so jih mlajši Tržačani, ki jim je na osnovi lažnih plačilnih kuvert in lažnih davčnih prijav uspelo pri njih dobiti raznovrstna posojila. Zanje je bilo usodno, da so se tega sistema posluževali večkrat, saj so na tak način vzbudili sum, da gre za organizirano skupino, poleg tega pa so policiji omogočili, da je vsaj nekatere izmed njih prijela ob vnovičnem podvigu.

Letiči oddelek tržaške kvesture je zadevo začel preiskovati pred kakimi 20 dnevi, potem ko se je na policijo obrnila ena izmed oškodovanih ustanov. Prav kmalu mu je uspelo pred neko banko v Trstu prijeti tri izmed zlikovcev, ki so se malo prej v ustanovi zavodu predstavili z lažnimi dokumenti. Prijeli so 27-letnega Maurizioa Ardita, 29-letnega Giuseppea Ciuoffa in 42-letnega Paola Trimarchija. Vsi so iz Trsta. Prvi je imel aktovko, v kateri so agenti našli lažne davčne izjave in plačilne kuverte, kaže pa, da je

prava »duša« organizacije Ciuoffo, ki je sicer uradno po poklicu prodajalec preprog.

Po dosedanjih preiskavah so v goljufijah na račun denarnih zavodov vpleteni še: 30-letni Settimo Piccolo, 30-letni Paolo Mochini, 25-letni Cristiano Marcuzzi, 23-letna Ivana Bens, 25-letni Valter Maraspin Chersin, 35-letni Franco Predonzani, 25-letni Nicola Moro, 29-letni Roberto Besenghi, 48-letni Bruno Perentin, 25-letna Manuela Pelosi ter drugi, katerih imena policija ni objavila. Vsi so iz Trsta in večinoma brezposelni. Policija jih je prijavila državnemu pravdnistvu tržaške preture.

Neznanec okradel 87-letnega starca

Poleg mladih goljufov bank po našem mestu kroži tudi starejši goljuf, ki se, kot kaže, raje privoščil šibkejših žrtev. Včeraj se je pojavil v stanovanju v Ul. Stuparich 14 in 87-letnega starca opeharil za 3 milijone lir. Predstavil se je kot občinski uslužbenec in starca vprašal, naj mu pokaže pokojninsko knjižnico zaradi kontrole. Starec mu je ustregel in s tem pokazal tudi 3 milijone lir v bankovcih, ki jih je hranil skupaj s knjižico. Goljuf jih je pobral z zanimivim izgovorom: rekel je, da jih mora vzeti, češ da so bankovci ponarejeni. Zlikovec je star okrog 50 let, srednje postave in svetlolas. Policija ga išče.

Smrtno čelno trčenje sinoči pod Katinaro



43-letni uslužbenec katinarske bolnišnice Fabio Bradac iz Reške ceste (Strada di Fiume) 44 v Trstu je sinoči tragično izgubil življenje v prometni nesreči, ki se mu je pripetila, ko se je iz službe vračal domov. S svojim fiat unom se je peljal po Trbiški cesti proti mestu, ko ga je pri avtomobilskem odpadu Morselli iz neznanih razlogov zaneslo na levo stran cestišča, tako da je čelno trčil v nasproti vozečo lanco delto integrale, ki jo je upravljal 31-letni Francesco Finzi iz Narodne ul. 121/1 na Opčinah.

Finzi se je v nesreči sorazmerno lahko ranil, saj bo okreval v 40 dneh. V katinarsko bolnišnico ga je peljal rešilec Rdečega križa skupno z Bradacem, ki pa je zaradi udrtega prsnega koša in drugih poškodb med potjo izdihnil. Na kraj nesreče so prihiteli karabinjerji iz Istrske ulice in opravili izvide, kaže pa, da bo težko ugotoviti, kako in zakaj se je Bradac znašel na levi strani cestišča. Edina priča je Finzi, ki je karabinjerjem vedel povedati le, da je nenadoma zagledal pred sabo Bradacov fiat uno in da se mu ni mogel izogniti, kljub temu, da je zavil na desno, kolikor je bilo mogoče.

Na sliki (foto Križmančič) avtomobila po trčenju, desno zgoraj smrtno ponesrečeni Fabio Bradac.

Župan Richetti in predsednik Dežele Biasutti na rimskem sestanku o imigraciji

Za reševanje problema albanskih beguncev je nujen diplomatski in finančni poseg vlade

Na povabilo predsedstva vlade se je tržaški župan Richetti včeraj v Rimu udeležil sestanka stalne konference država-dežele, ki je imel na dnevnem redu izvajanje zakona št. 39/1990 o imigraciji iz držav, ki ne sodijo v Evropsko skupnost (tako imenovan zakon Martelli). Podpredsednik vlade je udeležencem srečanja orisal glavne postavke zakonskega osnutka, ki bo vseboval izvajalne norme za zakon št. 39, in sicer s programiranjem imigracijskega dotoka in ustreznih struktur oziroma postopkov za zagotovitev zdravstvenih, stanovanjskih in delovnih potreb priselkov.

V razpravo, ki je sledila Martellijevemu poročilu, sta posegla tako predsednik deželnega odbora FJK Adriano Biasutti kot tržaški župan Richetti. Le-ta je predstavnikom vlade (poleg podpredsednika so bili navzoči še minister za posebne zadeve Jervolino in za zdravstvo Di Lorenzo ter podtajnik notranjega ministrstva Ruffino) orisal specifičnost albanske imigracije, ki je v zadnjih mesecih dobila precejšnje razsežnosti. Richetti je povedal, da albanski begunci skoraj po pravilu prosijo za status političnih ubežnikov, ki pa ga v veliki večini primerov ne dobijo, kar jih navaja, da se zatekajo k različnim nelegalnim oblikam bivanja. Če teh oblik ne bomo preprečili ali uredili - je opozoril tržaški župan - tvegamo, da jih ne bomo mogli več obvladati. Od tod njegova zahteva, da se po eni strani prekine izdajanje vizumov za vstop v Italijo, po drugi pa poskrbi za prvi sprejem beguncev s pomočjo ustanovitve posebnih centrov

v različnih krajih dežele. Richetti je svoj poseg zaključil z upanjem oziroma potrebo, da bi bila Občina Trst za kritje stroškov, ki jih ima z oskrbo doslej dospelih albanskih beguncev deležna izrednega prispevka po zakonu št. 244.

Kot razberemo iz tiskovnega poročila Občine Trst, so predstavniki vlade Richettijeve zahteve sprejeli in obljubili tako poseg pri italijanski ambasadi v Tirani, da bi prenehala z izdajanjem vstopnih vizumov, kot finančno pomoč za ustanovitve sprejemnih centrov za begunce.

Medtem pa se je dosedanjim 200 preteklo soboto pridružilo novih 46 Albancev (med njimi 17 mladoletnih), ki so se izkrcali s trajekta Palladio. Vsi so zaprosili za politično zatočišče in se razkropili po cenenihi hotelih, vendar jih je v ponedeljek na kveturi čakala nezaželena novica, da se morajo odpraviti v druga italijanska mesta, tista pač, ki so jih kot cilj potovanja vpisali v svoje turistične vizume. Ne da bi vedeli, kaj storiti, so ostali na cesti, brez prenočišča in hrane. Usmilila se jih je mormonska skupnost, ki jih je ponudila gostoljubje v svojih prostorih v Ul. Cumano, v četrtki pa so jih prevzeli predstavniki organizacije Caritas, ki so jih pospremili v enega izmed svojih zavodov. Položaj so medtem vzeli v pretres pri Accli, kjer so začeli organizirati odhode beguncev iz Trsta proti Milanu, Rimu in Perugiji.

O problemu albanskih pribežnikov bo te dni na izrednem zasedanju v Trstu razpravljala tudi posebna komisija, ki je zadolžena za obravnavanje prošenj za politični azil.

Pevski zbor Primorsko bo jutri gostoval v Schiu pri Vicenzi

Jutri, 27. oktobra, bo v Schiu blizu Vicenze 4. mednarodna revija pevskih zborov Alpe-Adria. Revijo prireja Občina Schio, traja pa dva dni. Petek je posvečen liturgičnemu petju, sobota pa ljudskemu. Vsako leto je na sporedu drugačna tema. Za letošnjo izvedbo je prireditelj izbral tematiko dela. Med povabljenimi zbori je tudi mešani pevski zbor Primorsko iz Mačkovej, ki ga vodi Tone Baloh.

Zbor se na gostovanje v Schiu že več mesecev vestno pripravlja, saj se pevke in pevci zavežajo, da bodo na tem pomembnem umetniškem večeru zastopali zamejsko zborovsko petje in slovensko kulturo. Zbor bo dopoldne gost srednje šole »Battistello« v Schiu, po kosilu bo vse nastopajoče sprejel župan, ob 20.30 pa se bo pričel koncert. Zbor Primorsko bo nastopil naslednji, zapel pa bo deset pesmi: poleg slovenskih je v spored vvrstil nekaj tujih in pa tržaško ljudsko.

Za sobotno priložnost so pevke zbor deloma prenovile kroje po zamisli in ob strokovni pomoči Milene Vodopivec. (ris).

Drevi, jutri in v nedeljo zvečer v paviljonu P bivše umobolnice

Baletna skupina Betontanc predstavlja Poete brez žepov

Baletne predstave, predvsem če sledijo sodobnejšim izraznim smerem, ne potrebujejo klasičnih gledaliških prostorov, včasih jim veliko bolj odgovarja dolg in ozek hodnik. Na takšnem prizorišču lahko polnokrvno zaživi kakovostna in sugestivna predstava, kot je primer »Poetov brez žepov«, ki ga je pripravil »Betontanc Teater«. Gre za skupino šestih igralcev-baletnikov, ki sodelujejo z gledališčem Glej iz Ljubljane.

Ameriški plesalec in koreograf Grant Mc Daniel, ki že več let deluje v Trstu, si še plesno predstavo ogledal v Ljubljani in se je nad njo takoj navdušil. Zato se je odločil, da skupino povabi v naše mesto, vendar pa dolgo ni našel primernega prostora. Končno

pa je le uvidel, da bi bil najprimernejši okvir za predstavo hodnik v paviljonu bivše umobolnice, kjer je sedež njegove plesne šole.

Tako si bo predstavo »Poeti brez žepov« mogoče ogledati tudi v Trstu, in sicer nocoj, jutri in v nedeljo zvečer, vsakič ob 21. uri. Gostitelj plesne predstave je krožek »The Space« v Ul. S. Cilino 16, paviljon P, prvo nadstropje (območje bivše psihiatrične bolnišnice).

Ker je število sedežev za gledalce zelo omejeno, organizator naproša morebitne interese, naj vstopnice rezervirajo po telefonu, in sicer na štev. 368831 (predklicna 040). Kot rečeno, bodo predstave drevi, jutri in v nedeljo ob 21. uri.

Skupna pobuda homeopatov vedeževalcev in zeliščarjev

Napoved je sicer nekoliko preuranjena, ko pa govorimo o vedeževalskih podvigih, potem si lahko že sedaj privoščimo tudi objavo tiskovnega komunikeja o menifestaciji, ki bo od 8. do 13. maja 1991. leta.

Za pobudo bodo (futuru se res ne moremo izogniti) poskrbeli člani turinskega združenja Exoteritalia ter organizacija Invito alla vita. Če si domišljate, da bo na območju Tržaškega velesejma v maju vse polno čarodejev, vedeževalcev, bralcev prihodnosti in vračev, se krepko motite, saj se bodo v Trstu zbrali predvsem zeliščarji, pranoterapevti, homeopati, sociologi, bioterapevti, geobiologi, kmetovalci, poznavalci afriških tehnik zdravljenja in pač nič koliko takih neobičajnih strokovnjakov. V skupino spada seveda tudi nekaj astrologov in mediumov, ki bodo najbrž popestrili ponudbo manifestacije.

Nekaj prostora pa bodo kljub vsemu odmerili trgovcem, ki bodo prišli v Trst prodajati čudežne korenine v infuziji ter vse tiste priprave, ki jih potrebujejo vedeževalci in astrologi. Priredili bodo tudi srečanja, ki bodo namenjena strokovnjakom, a tudi vsem, ki jih tovrstni del našega življenja zanima in veseli.

koncerti

VERDI

Koncertna sezona 1990/91

Pri gledališču Verdi so v teku vpisovanja novih abonmajev za koncertno sezono 1990/91.

Danes, 26. t. m., ob 20.30 (red B in G) bo na sporedu Poulencova GLORIA z znano sopranistko Mileno Rudič, zborom in orkestrom gledališča Verdi ter dve simfoniji pesnitvi Ottorina Respighija. Zaradi bolezni dirigenta B. Morettija bo njegovo mesto prevzel dirigent Michael Luig.

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

Teatro MIELA REINA

Jutri ob 21. uri koncert saksofonista BOBA WILBERJA in njegovega kvarteta.

KAVARNA S. MARCO

Nocoj ob 21.15 koncert pianista ROBERTA TURRINA. Izvajal ob Debussyjeve, Ravelove, Rachmaninovne in Prokofjeve skladbe.

razne prireditve

Amaterski oder Jaka Štoka priredi jutri, 27. t. m., ob 20. uri v kulturnem domu na Proseku nastop Koroške dramske skupine SPD RADIŠE za igro Felixa Mittererja »DOMOV«. Režija Nuži Wieser. Vabljeni!

KD Rovte Kolonkovec, Ul. Monte Sernio 27, vabi na ogled video filma »WIEN 90« jutri, 27. t. m., ob 20. uri. Predvajal bo A. Nabergoj.

V Društvu slovenskih izobražencev bo ob slovenskem državnem prazniku, v ponedeljek, 29. oktobra, govoril dr. Janko Prunk na temo: »29. oktober po 72 letih«. Začetek ob 20.30.

Slovenski kulturni klub vabi na predavanje, ki bo jutri, 27. t. m., ob 20.30 v Ul. Donizetti 3. Matej Susič bo govoril o svojem potovanju po deželi Baskov in o srečanju predstavnikov evropskih manjšin, ki se je tam odvijalo.

prispevki

V spomin na Franciško Antonič daruje Legiša marija (Cerovlje 7) 30.000 lir za SKD Cerovlje-Mavhinje.

Namesto cvetja na grob Emilije Skabar darujeta Ivanka Krizman (Repen 90) 20.000 lir in družina Škabar (Repen 79) 20.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

Namesto cvetja na grob Otilije Purič-Černjava darujeta družina Škabar (Repen 79) 20.000 lir in Ivanka Krizman (Repen 90) 20.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

Ob 12. obletnici smrti našega dragega Karla Štoke daruje družina 50.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB na Kontovelu.

V spomin na soletnike darujejo 60-letniki s Proseka in Kontovela 200.000 lir za Kulturni doma Prosek-Kontovel in 200.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na Marina Starza darujejo Laura, Vili in Edi Brus 50.000 lir MPZ V. Mirka.

Namesto cvetja na grob drage Otilije Černjava darujejo Milka, Zofka in Miranda 100.000 lir za MPZ V. Mirk.

V spomin na Otilijo Černjava darujeta Egidio in Lidija Castellani 30.000 lir za MPZ V. Mirk.

V spomin na gospoda Cassettija darujejo družine Kufersin in Pavlica 30.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitje Čuka.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Otvoritvena predstava sezone 1990-91

Ivan Cankar
HLAPCI
Režija Boris Kobal

Jutri, 27. t. m., ob 20.30 - abonma RED F

V nedeljo, 28. t. m., ob 16.00 - abonma RED G

Vpisovanje abonentov od 10. do 12. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, tel. 734265.

SKD BARKOVLJE - Ul. Ceretto 20

sklicuje

4. REDNI OBČNI ZBOR

danes, 26. t. m., ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju. Člani naj prinesejo s seboj izkaznico društva.

gledališča

ROSSETTI

Gledališka sezona 1990/91 - Začetek sezone bo 6. novembra s Pirandellovim HENRIKOM IV. v interpretaciji G. Bosettija.

VERDI

Operna sezona 1990/91 - Pri blagajni gledališča Verdi je v teku vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih. Urnik: od 9. do 13. in od 16. do 19. ure. Ob ponedeljkih zaprti.

V nedeljo, 28. t. m., ob 16. uri (red G) peta ponovitev Mozartove opere DON JUAN. Dirigent Wolfgang Rennert, režiser Francesco Giraldi. Šesta ponovitev bo v torek ob 20. uri za red F.

Baletne predstave za šole - Kulturni dom
Danes ob 11. uri bo v Kulturnem domu v Ul. Petronio 4 zadnja predstava baleta "Le stagioni di Pulcinella". Nastopajo solisti in baletna skupina gledališča Verdi. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

LA CONTRADA - Gledališče Cristallo
Pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti so v teku vpisovanja novih abonmajev.

Nocoj ob 20.30 bo na odru komedija Francesca Macedonia in Nini Perne »Quela sera de febraio...«, igrajo Ariella Reggio, Mimmo Lo Vecchio, Gianfranco Saletta in Orazio Bobbio.

Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti.

čestitke

Danes praznuje rojstni dan RAFAELA KOŠUTA. Obilo sreče in zdravia v življenju ji želita Lorenzo in Sonja.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 26. oktobra 1990

LUCIJAN

Sonce vzide ob 6.36 in zatone ob 17.02 - Dolžina dneva 10.26 - Luna vzide ob 13.23 in zatone ob 22.45.

Jutri, SOBOTA, 27. oktobra 1990

SABINA

PLIMOVANJE DANES: ob 5.57 najvišja 15 cm, ob 21.05 najnižja -25 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15 stopinj, zračni tlak 1017,4 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 66-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 17,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Andrea Celeste Movio, Lidija Sabatino, Valentina Picinin, Ester Sardo.

UMRLI SO: 79-letna Emilia Razem vd. Lonzar, 26-letni Alfonso Benadduce, 26-letni Michele Donnalioia, 91-letni Giovanni Ban, 71-letna Pierina Starc por. Starz, 82-letna Stefania Scherli, 69-letni Giorgio Gleria, 85-letna Maria Altieri vd. Di Candia, 82-letna Albina Abrami vd. Raman, 80-letni Arturo Venier.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 22., do sobote, 27. oktobra 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta), Milje - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta), Trg Cavana 1, Trg Giotti 1, Milje - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Giotti 1, Trg Cavana 1, Milje - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Sklicujem
REDNI OBČNI ZBOR

*Slovenskega
raziskovalnega inštituta*

ki bo danes, 26. oktobra 1990, ob 17.30 v prvem sklicu in ob 18. uri v drugem sklicu v GORICI, Ul. Croce 3

DNEVNI RED:

- poročilo upravnega in nadzornega odbora
- razprava
- volitve
- razno

Predsednik
(prof. Aljoša Volčič)

Danes praznujeta zlato poroko

IDA in PEPI MAHNIČ

Da bi še naprej živel v miru in zdravju jima želijo družine

Sedmak, Clementini, Hrvatich, Vouk in Slavec

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 je na ogled razstava ilustracij Milka BAMBIČA ob njegovi 85-letnici.

V prostorih TKB - Ul. F. Filzi 10 je na ogled razstava olj in temper Milka BAMBIČA.

V Trstu je na ogled vrsta razstav, ki spadajo v okvir pobude »Neoklasicizem - aktualnost in zgodovina Trsta« in ki bodo na ogled do konca decembra.

V Vili Sartorio je na ogled razstava »Neoklasicizem - umetnost, arhitektura in kultura v Trstu«, v **Muzeju Revoltella** »Aktualnosti neoklasicizma«, urnik: vsak dan 10.00-13.00, ob četrtek in petkih 10.00-22.00, ob nedeljah 10.00-13.00 in 17.00-20.00, v **bivšem anglikanskem templju** pa je na ogled razstava »Potovanja, potniki, neoklasicizem«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V občinski razstavnici dvorani na Trgu Unità je na ogled razstava »Načrti za cesarja«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

Grad sv. Justa (Bastione fiorito) - Na gradu je do 28. t. m. na ogled antološka razstava del slikarja SANTA TOMAINA po rodu iz Kalabrije. Na ogled je tudi skupinska razstava slikarjev in kiparjev E. Cafiera, F. Ferzinija, G. Granerisa in R. Tigellija. Urnik: od delavnikih in praznikih od 10. do 13. ter od 15. do 18. ure.

V Miramarskem parku (Konjušnica) je odprta razstava risb na platnu slikarke MIELE REINA. Slike se nanašajo na obdobje 1956 - 1961, v **galeriji Torbandena** pa razstava risb na papirju iz istega obdobja. Razstavi bosta na ogled do konca oktobra po sledečem urniku: v Miramarskem parku vsak dan od 10. do 18. ure, v galeriji Torbandena vsak dan od 10. do 13. ter od 16. do 20. ure, ob praznikih samo zjutraj.

V galeriji Nadie Bassanese - Trg Giotti 8 - je do 24. novembra odprta razstava z naslovom "Leo Castelli post pop artists". Na ogled so risbe in grafike od šestdesetih let do danes, razstavljajo pa Richard Artschwager, Ed Rosch, Ellsworth Kelly, Robert Morris, Bruce Nauman, Ricardf Serra in Keith Sonnier. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

Na sedežu Trgovinske zbornice - Ul. S. Nicolò 7 - II. nad - bo do 10. novembra na ogled razstava slikarja FERNANDA DE FILIPPJA. Urnik: ob ponedeljku do petka od 10.00 do 12.30 in od 15.30 do 19.00.

V občinski razstavnici dvorani na Trgu Unità bo do 30. t. m. odprta antološka razstava slikarja DURENA. Urnik: 10.00-13.00, 17.00-20.00, ob nedeljah in praznikih 10.00-13.00.

V razstavnici dvorani knjižnice "Biblioteca statale del popolo" v Ul. Teatro Romano 7 je na ogled do 30. t. m. razstava starih fotografij z naslovom "Co' ierimo putei noi e i nostri veci". Urnik: 9.00-12.00, 16.00-19.00.

V Palači Costanzi je na ogled razstava slikarke ALICE GOMBACCI.

Kozmetika 90

Opčine - Narodna ul. 118 - Tel. 212061

Vas vabi jutri, 27. t. m., v popoldanskih urah na predstavitev in strokovne nasvete novih kozmetičnih pripravov firme

SHISHEIDO

razna obvestila

KD Slovan Padriče vabi na predavanje z diapozitivi, ki bo danes, 26. oktobra, ob 20.30 v prostorih Gozдне zadruge na Padričah na temo GOBE SKOZI STIRI LETNE ČASE. Predaval bo g. M. Čebulec. Vabljeni!

Župnijska skupnost iz Mačkolj vabi v nedeljo, 28. oktobra, ob 17. uri ljudi od blizu in daleč k veliki slovesnosti. Škof Bellomi bo posvetil nov daritveni oltar in blagoslovil obnovljeni pozlačen oltar in popolnoma obnovljeno notranjost naše cerkve. Po slovesnosti bo sledilo bratsko srečanje v dvorani bližnje srenjske hiše.

SKD VIGRED obvešča, da bo prva vaja otroškega zborčka v ponedeljek, 29. t. m., ob 16. uri v društvenih prostorih. Dobrodošli stari in novi pevci. Obenem obvešča, da bo začetek plesnega tečaja v torek, 30. t. m., ob 20. uri v društvenih prostorih. Na razpolago je še nekaj mest.

Na osnovni šoli Karel Širok bo tudi letos ob sredah telovadba za odrasle od 19.30 do 21. ure. Prijave sprejemajo v šoli v dopoldanskih urah od 10. do 10.20. Telefonirati na tel. 391529.

kino

ARISTON - 16.00, 22.15 Dick Tracy, r.-i. Warren Beatty, i. Madonna.

EXCELSIOR - 17.45, 22.15 Pretty Woman, r. Garry Marshall.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 22.00 Stanno tutti bene, r. Giuseppe Tornatore, i. Marcello Mastroianni.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Weekend con il morto.

NAZIONALE II - Dvorana zasедena za V. Festival latinsko-ameriškega filma. Vstop prost.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 Un minuto a mezzanotte.

NAZIONALE IV - Dvorana zasédena za V. Festival latinsko-ameriškega filma. Vstop prost.

GRATTACIELO - 17.00, 22.00 Caccia a ottobre rosso, i. Sean Connery.

MIGNON - 16.00, 22.15 Fantasia, prod. Walt Disney.

EDEN - 15.30, 22.00 Sesso morboso sesso violento,porn., □□

CAPITOL - 17.00, 22.00 Riposseduta.

LUMIERE - 17.00, 22.15 Ti amerò fino ad amazzarti, i. William Hurt, Kevin Kline.

ALCIONE - 17.00, 22.15 Quei bravi ragazzi, r. Martin Scorsese.

RADIO - 15.30, 21.30 Il corpo di Olinka, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

mali oglasi

NA OPČINAH nujno iščemo skladišče približno 50 kv. m z možnostjo dostopa težkim vozilom. Ponudbe poslati na Publiet S.r.l., Ul. dei Montecchi 6, Trst, pod šifro »Skladišče«.

NUJNO IŠČEMO URADNICO na področju import/eksport z večletno prakso z dobrim znanjem angleškega in srbohrvaškega jezika, večšo strojepisja in dela s kompjuterjem. Pismene ponudbe poslati na Publiet, Ul. Montecchi 6, pod šifro "Uradnica".

V RIMU se boste prijetno počutili v slovenskem Hotelu Emona, Ul. Statilija 23 - 00185 Roma, tel. (06) 7590382 - fax (06) 7594747. Rojakom nudimo občuten popust. Dobrodošli!

OSMICO je odprl Josip Lovriha v Dolini 233. Toči belo in črno vino.

50-LETNI invalid italijanske goriške, samostojen, ekonomsko dobro stoječ išče prosto žensko družico enake starosti, tudi z jugoslovanske strani, za oskrbo in družbo ter z možnostjo bodočega skupnega življenja. Resne ponudbe poslati na PUBLIEST, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro INVALIDI.

PRODAM Vespo 125 v dobrem stanju brez evidenčne tablice s spremnimi dokumenti za 35.000 lir. Telefon 229246.

IŠČEM slovenski mlad zakonski par z resnim pristopom do dela za pomoč pri vodenju gostinskega lokala na tržaškem Krasu. Telefonirati ob uri obedov na štev. 200818.

TEHNIK električne in elektronske industrije z znanjem računalništva in digitalne tehnike išče delo. Tel. 753938, 753838.

SK DEVIN in **ŠD SOKOL** organizirata 10. 11. in 12. novembra v prostorih KD I. Gruđen v Nabrežini sejem nove in rabljene smučarske opreme.

PRODAM motor Aprilia Tuareg Rally letnik 89 v zelo dobrem stanju. Cena po dogovoru. Telefonirati v popoldanskih urah na št. 040 - 304663.

KUPIM rabljene kotalke z belimi škorenjčki št. 37. Telefon 228889.

menjalnica

TUJE VALUTE		FIXING MILAN		BANKOVCI TRST		TUJE VALUTE		FIXING MILAN		BANKOVCI TRST	
Ameriški dolar	1128,30	1110.—		Japonski jen	8,906	8,60					
Nemška marka	748,45	740.—		Švicarski frank	885,50	875.—					
Francoski frank	223,60	220.—		Avstrijski šiling	106,401	104,50					
Holandski florint ...	664,23	655.—		Norveška krona	192,56	188.—					
Belgijski frank	36,373	35,50		Švedska krona	202.—	198.—					
Funt šterling	2211,10	2160.—		Portugalski eskudo .	8,493	7,50					
Irski šterling	2007,30	1970.—		Španska peseta	11,945	11,25					
Danska krona	196,23	191.—		Avstralski dolar	887,50	800.—					
Grška drahma	7,416	7.—		Jugoslov. dinar	—	100.—					
Kanadski dolar	967,30	900.—		ECU	1548,75						

V Benetkah posvet o režiserju S. Ejzenštejnu

Včeraj se je v beneški Palači Labia s pozdravom predsednika beneškega bienala Paola Portoghiesija začel trodnevni mednarodni posvet o ruskem režiserju in filmskem teoretiku Sergeju Mihajloviču Ejzenštejnu, avtorju nepozabnih klasičnih del svetovne kinematografije, kakršni sta Oklopnica Potjomkin in Aleksander Nevski.

Posvet je pod vodstvom Pietra Montanija priredil odsek za film pri pomembni beneški kulturni ustanovi z namenom, da bi na novo opredelili vlogo Ejzenštejnove teoretične misli v razvoju moderne evropske kulture in preučili kompleksni splet medsebojnih vplivov med režiserjevim opusom in novimi miselnimi tokovi ter najvitalnejšimi umetniškimi gibanji našega časa. Pred nedavnim so bili namreč objavljeni še nepoznani spisi začetnika ruske kinematografije, iz katerih izhaja njegov izredni doprinos na področju umetnosti sploh.

Guglielmo Biraghi, ki vodi odsek za film beneškega bienala, je poudaril da se posvet ne bo omejil le na filmsko tematiko. »Ejzenštejnovo delo nas sili, da prekorajimo meje filma in se podamo na mnoga druga področja, od likovnih umetnosti do književnosti, od psihologije do antropologije, od estetike do znanosti v najožjem smislu besede,« je podčrtal Biraghi. »Gre za nujnost, ki sloni na zgodovinskem dejstvu, na velikem pomenu teroretičnih spisov ruskega režiserja. Čeprav niso še bili v celoti objavljeni, jasno kažejo, da spadajo njegova razmišljanja med najbolj izvirne prispevke k moderni estetiki.«

Včeraj so se udeleženci posveta, med katerimi naj omenimo le sovjetska izvedenca Nauma Klejmana in Jurija Tsvijana ter italijanskega slavista Vittoria Strado, osredotočili predvsem na Ejzenštejnov vpliv na moderno estetiko. Danes in jutri pa bodo posegi posvečeni Ejzenštejnemu delu v gledališču, njegovemu vplivu na avantgardno gibanje v književni in likovni umetnosti ter konstruktivnim procesom umetniškega dela.

Igralka Liz Taylor prodala vilo na pacifiški obali

Liz Taylor, igralka violičastih oči, je prodala luksuzno vilo, ki sta jo z Richardom Burtonom poimenovala Noč legvana, v mehiškem mestu Puerto Vallarta na pacifiški obali.

Elizabeth Taylor je pred kratkim prišla iz klinike, v katero se je zatekla zaradi težav z dihal. V zadnjem času je odpovedala vse delovne obveznosti, izogiba pa se tudi briljantnih posvetnih priložnosti, ki jih je v preteklosti kar precej ljubila, saj je bila prepogosto v središču pozornosti zaradi svojih pogostih porok (z možmi je prišla do magične številke sedem) ali zaradi svoje ne vedno okusne izbire oblek. Kljub polemikam pa je igralka nedvomno ena največjih filmskih zvezd in zato vsaka njena »poteza« pritegne pozornost in sproži novinarje, da o njej pišejo. Res pa je njeno ime zadnje čase zajelo precejšnje zatišje.

Zaradi kronike naj navedemo, da po prodaji vile v Puertu Vallarti, prelesina Liz vsekakor ni ostala na cesti: ohranila je »samo« stanovanja v ekskluzivni losangeleški četrti Beverly Hill, v New Yorku in v Švici.

Vila na pacifiški obali sicer ni bila velika, zato pa je bila nadvse bogato opremljena in je imela čudovit razgled na ocean. Igralka in Richard Burton sta jo kupila, ker jima jo je svetoval režiser John Huston, ki je prav v Puertu Vallarti posnel svoj polemični film Noč legvana s samim Burtonom in Deborah Kerr. Govori se, da je za vilo iztržila 450.000 dolarjev ali skoraj pol milijarde lir.

Slavni par (Liz Taylor in Burton sta se po ločitvi še enkrat poročila, kar je tedaj napolnilo prenekatero stran predvsem bulvarskih časopisov) je v vili preživel daljša počitniška obdobja. Prav med počitnicami v mehiškem mestecu sta tudi posvojila punčko-domačinko. Po Burtonovi smrti se je Liz Taylor le malokrat vrnila v počitniško središče, kljub temu da so ji pripisovali krajšo ljubezensko zgodbo s tamkajšnjim industrijcem Victorjem Luno.

filmski festivali

eva fornazarič

Film art fest v Ljubljani



Ste bili namenjeni v Ljubljano? Ne? Škoda! Do torka je namreč še čas, da pobliže spoznate delovanje ljubljanskega Film art festa, ali program Mednarodnih dnevov avtorskega filma, ki so jih v ponedeljek odprli v Cankarjevem domu. Kot sta v predgovoru izčrpnega kataloga, ki spremlja glavni program dnevov, napisala direktor Jelka Stergel in programski vodja Silvan Furlan, se tudi Film art fest trudi, da bi se na »Slovenskem oblikovala

t.i. vzporedna distribucija in kinematografska mreža.«

V Sloveniji smo priča globokim spremembam, ki zadevajo filmski svet. Vendar ne gre tu izključno za obujanje spominov na krizo, ki jo podoživlja Viba filma, pač pa za beleženje pozitivnih premikov. Še sleherna kriza je pomagala na svet novim idejam in načrtom.

Dobrodošlica gre torej Film art festu, ki je v svoj program vključil nekaj res spodbudnih naslovov. Ob odprtju

so namreč predvajali film Raymonda Griffitha *Roke kvišku!* (Hands up!). Filmski festival se je torej pričel v znamenju sodelovanja s pordenonskimi Dnevi nemega filma, ko je Griffithov film žel neverjeten uspeh pri občinstvu.

V Cankarjevem dvomu so nato že predvajali film Jeana-Clauda Brissea-uja *Hrup in bes* (De bruit et de fureur), ter film *Papirnata maska* (Paper Mask) Christopera Morahana, Jarmus-hov film *Vlak skrivnosti* (Mister Train) - posnetek iz tega filma krasi tudi vizualno učinkovit plakat festivala, film *Filozof* (Der Philosoph) nemškega režiserja Rudolpha Toma, jutri pa bodo v kinu Komuna na vrsti Scorse-sejevi *Lumpi* (Goodfellas).

Nedeljska ponudba je sicer namenjena filmu, ki smo ga pri nas že gledali (Allenov *Zločini in prekrški*), s ponedeljkom pa se bo začel tisti del programa, ki je za nas še posebno zanimiv. V Cankarjevem domu bodo namreč predvajali madžarski film *Na smrt obsojeni* (A halálraítelt) Janosa Zsombolyajja, ki je bil letos gost Berlinskega festivala. V torek bo na vrsti canneski nagajenec *Taksi blues*, ki ga je režiseral Pavel Lungin (nagrada je šla slednjemu za najboljšo režijo). Za zaključek filmskega programa je programski svet izbral češkoslovaški film iz leta 1989 *Uho* Karla Kachyna. Tudi slednjemu je šla nagrada letošnje canneske žirije. Vse projekcije bodo ob 20.30.

Program pa je bogatila še mini retrospektiva posvečena Ericu Rohmerju in njegovim drobnim, a nedvomno očarljivim, filmskim zgodbam.

Če se vam zdi ponudba prešibka (in težko verjamem, da bi kdo lahko zagovarjal tako stališče) si privoščite še popoldanski obisk novega sedeža Gledališkega in filmskega muzeja na Mestnem trgu. Na programu je namreč jesenska filmska šola, vendar vam svetujem, da se podate v Ljubljano v ponedeljek, ko se bo pri Silvanu Furlanu in njegovih sodelavcih zbrala kopica svetovno znanih filmskih izvedencev in teoretikov.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
6.55 Aktualno: Uno mattina
10.15 Nadaljevanke: Santa Barbara
11.00 Jutranji dnevnik
11.05 Film: La tigre reale (kom., Nem. 1925, r. Rapf Randolph, i. Susan Charlot), vmes (11.55) kratke vesti
13.00 Variete: Fantastico bis
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Kvarov svet: Tropski gozd
14.15 Risanke
15.00 Dokumentarec: San Michele a Ripa
16.00 Mladinska oddaja: Big!
17.55 Iz parlamenta in vesti
18.05 Variete: Venga a prendere un biglietto da noi
18.45 Nad.: Santa Barbara
19.40 Almanah in dnevnik
20.40 Film: Pinocchio (anim., ZDA 1940, r. Sharpsteen-Luske)
22.10 Film: Qualcosa di Don Orione (biog., It. 1990, r. Marcello Siena, i. Enrico Maria Salerno), vmes (23.00) dnevnik
0.10 Dnevnik in vreme
0.35 Rubrika: Mezzanotte e dintorni
0.50 Petrarco Canzoniere

RAI 2
7.40 Nan.: Lassie in risanke
8.40 Nad.: Clayhanger
9.30 Tečaj angleščine in francoščine
10.00 Film: Gelosia (kom., ZDA 1936, r. Clarence Brown, i. Cark Gable)
11.30 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto
11.55 Nadaljevanke: Capitol
13.00 Dnevnik - Gospodarstvo
13.45 Nadaljevanke: Beautiful, 14.30 Destini
15.20 Film: Il mondo è pieno di papà (kom., ZDA 1967, r. Peter Tewksbury)
17.00 Vesti in Iz parlamenta
16.10 Videomic
18.20 Večerne športne vesti
18.30 Rubrika: Rock Café
18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Cirkuško tekmovanje
22.15 Dnevnik - nocoj
22.25 Variete: Per chi suona la campanella
23.25 Aktualno: Reklama v 90. letih
0.15 Dnevnik in horoskop
0.30 Film: Jack del cactus (western, ZDA 1979, r. Hal Needham, i. Kirk Douglas)

RAI 3
12.00 Vabilo v gledališče: Marija Stuart (Friedrich Schiller, r. Edmo Fenoglio, i. Anna Proclemer, Lilla Brignone)
14.00 Deželne vesti
14.30 Dokumentarec: Aladinova svetilka
15.30 SP v biljardu
16.30 Rokomet: Rubiera-Ortigia
17.00 Nanizanki: Vita col nonno - Sogno d'amore, 17.30 Throb - Scaricato al cinema
18.15 Dokumentarec: Il mondo della sopravvivenza
18.45 Športna rubrika: Derby
18.55 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 BlobCartoon
20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina di Andrea Barbato
20.30 Posebna oddaja: Chi l'ha visto?
22.40 Večerni dnevnik
22.45 Dokumentarec o SZ: Dopo il silenzio
24.00 Nočni dnevnik
0.30 Svetovni pokal v ritmični gimnastiki (posnetki iz Bruslja)
1.00 SP v biljardu

TV Slovenija 1
9.00 Spored za otroke in mlade: nanizanka Delfin Flipper
9.25 Zabavna oddaja: Senik z godci
11.15 Nadaljevanke: Podmornica (pon. 1. dela)
12.10 Kronika Borštnikovega srečanja
12.30 Video strani
15.00 Svet na zaslonu (pon.)
15.30 Sova (pon.)
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.05 Mozaik. Tednik (pon.)
18.10 Spored za otroke in mlade: dokumentarec Gradovi - Kako so živeli na gradovih, 18.40 nanizanka Hov!
19.05 Risanke in TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Dokumentarec: Nebu naproti (5. del)
21.20 Nanizanka: Zakon v Los Angelesu
22.10 Dnevnik in vreme
22.30 Nočni program Sova, vmes nanizanka Družinske vezi in film Megla (groz., ZDA 1979, r. John Carpenter, i. Adrienne Barbean)

TV Koper
13.00 Zgodovina športa po želji: Juke Box
13.30 Nogometni pregled: Gol d'Europa
14.00 Rubriki: Veliki tenis, 15.45 Bordo Ring
16.45 Wrestling Spotlight
17.30 Nogomet - špansko prvenstvo
18.30 Spored v slovenščini
18.45 Odprta meja
19.30 TVD Novice
20.00 Dokumentarec: Manjšine, evropsko bogastvo
20.30 Nad.: Mr. Horn (3. del)
21.00 Nogomet - nemško prvenstvo
22.15 TVD Novice
22.30 Oddaja o košarki: Assist
23.00 Oddaja o odbojki: Supervolley
23.30 Pregled: Sport Parade
0.30 Nogomet - nemško prvenstvo

TV Slovenija 2
17.30 Studio Maribor
19.00 Videomeh (pon.)
19.30 Dnevnik in Zarišče
20.30 Mozartov koncert za flavto, harfo in orkester
21.00 Vprašajte ZIS
22.00 Noč jugoslov. filma

CANALE 5
7.50 Nanizanka: La piccola grande Nell
8.25 Film: Il figlio della tempesta (kom., ZDA 1948, r. Henry King, i. Dana Andrews)
10.30 Aktualnosti: Gente comune
12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie
15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro
16.30 Variete: Buon compleanno 1981
16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito
20.25 Striscia la notizia
20.40 Variete: Buon compleanno Canale 5
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show
0.55 Striscia la notizia
1.15 Nanizanki: Marcus Welby M. D., 2.15 L'ora di Hitchcock

RETE 4
8.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 9.30 Andrea Celeste, 10.00 Amandoti, 10.30 Aspettando il domani, 11.00 Così gira il mondo
11.30 Nanizanka: La casa nella prateria
12.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Marilena, 15.40 La mia piccola solitudine, 16.10 Ribelle, 16.50 La valle dei pini, 17.25 General Hospital, 18.00 Febbre d'amore
19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati
19.30 Nan.: Top Secret
20.35 Film: Bulli, pupe e pepite (western, ZDA 1960, r. Henry Hathaway, i. John Wayne, Stewart Granger)
23.05 Rubrika: Ciak
23.50 Tednik: Cronaca (pon.)
0.35 Vikend v kinu
0.40 Film: Una strada chiamata domani (dram., ZDA 1978, r. Robert Mulligan, i. Richard Gere, Paul Sordino)

ITALIA 1
7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
8.30 Nanizanke: Batman, 9.00 Skippy, 9.30 Arnold, 10.00 Amore in soffitta, 10.30 La famiglia Brady - La batteria, 11.00 Strega per amore, 11.30 Tre nipoti e un maggiordomo, 12.00 Charlie's Angels, 13.00 La famiglia Bradford, 14.00 Happy days
14.30 Glasbena oddaja: Radio Carolina 7703
15.30 Nanizanka: Compagni di scuola
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.30 Nanizanke: Chips - La supermoto, 19.30 Casa Keaton, 20.00 Cri Cri, 20.30 21 Jump Street - Giochi pericolosi
21.30 Boks - SP v težki kat. WBA, WBC in IBF: James Buster Douglas
22.30 Eavnder Holyfield
23.30 Rubrika: Calcioomania
24.00 Poklon Collodiju
24.00 Filmske novosti
0.05 Playboy Show
1.05 Nanizanki: Mike Hammer, 2.05 Benson

ODEON
8.30 Matineja Trivenete
13.00 Risanke
14.45 Rubrika: USA Today
15.00 Nad.: Signore e padrone
16.00 Film: Al di là del male (dram., ZDA 1984, r. George Shafer, i. Charles Haid)
18.00 Nanizanka: Doc Elliot
18.45 Rubrika: USA Today
19.00 Filmi in risanke
20.00 Nanizanka: Casalingo Superpiù
20.30 Nad.: Pasiones
22.00 Šport: American Ball
22.30 Aktualno: Blue News
23.00 Film: Black Out - Inferno nella città (dram., Kan.-Fr. 1978, r. Eddy Matalon, i. Jim Mitchum)
0.30 Rubrika o motorjih

TMC
8.30 Nanizanke: Get Smart, 9.00 Petrocelli, 10.00 La famiglia Partridge
10.30 Nad.: Terre sconfinite, 11.15 Potere
12.00 Kosilo z Wilmo
12.30 Prijateljska narava
13.00 Športne vesti
13.15 Dnevnik
13.30 Aktualno: Ženska TV
15.00 Film: L'ultimo bambino (fant., ZDA 1971, r. John

Liewelyn Moxey, i. Michael Kole)
Aktualno: Ženska TV
16.30 Nanizanki: Autostop per il cielo, 19.00 Anna e il suo re
19.30 Variete: C'era questo, c'era quello
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Variete: Banane
21.20 SP v odbojki: Italija-Argentina
23.15 Šport: Mondocalcio
0.30 Nočne vesti
0.50 Film: La cognata (dram., ZDA 1974, r. Joseph Ruben, i. John Savage, Anne Saxon)

TELEFRIULI
16.00 Otroška oddaja
18.00 Nad.: Vite rubate
19.00 Igra: Marameo
19.30 Dnevnik
20.00 Zelena dežela
20.30 Nadaljevanke: Socrat (i. Jean Sylviere, 1. del)
21.45 Rubrika: Album
23.00 Čakanje na polnoči
24.00 Nanizanka
0.30 Nočne vesti

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Aladinova svetilka; 8.40 Evergreeni; 9.30 To je življenje; 9.40 Melodije; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Rock zvezde; 12.00 Iz filmskega sveta; 12.20 Orkestralna glasba; 12.40 Zborovska glasba; 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 Poslušali boste; 13.30 Narodnozabavna glasba; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: To pa si velja zapomniti; 14.30 Od Milj do Devina; 15.00 Francoski šansoni; 15.30 Blues; 16.00 Mi in glasba: antologija slovenske violinske glasbe; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Kulturni dogodki; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Pesmice na potepu; 9.05 Glasbena matineja; 10.00 Gospodarstvo in glasba; 11.05 Petkovo srečanje; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.00 Danes; 13.38 Do štirinajstih; 14.05 Gremo v kino; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Prikljubljene melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Vodomet melodij; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Zabavni ansambli; 20.00 Za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nočno, nato Nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)
7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.15 Mladi val Radia Koper; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 18.00 O glasbi ob glasbi; 18.30 Glasbene želje po telefonu; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Clic; 9.20 Pesem po želji; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Pripovedi; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.00 Poreška obala; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Srečanje z...; 16.00 Moderato con brio; 16.32 Hot hits; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.32 Instrumentalna glasba; 19.00 Klasična glasba; 20.00 Nočni program - glasba.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mix Time; 21.00 Nočna glasba.

Teden dni posvečen avtomobilom in svetu motorjev

Jutri na Espomegu odprtje 10. sejma Motor Expo Racing

Na razstavišču Espomego bodo jutri ob 11. uri odprli 10. sejem vozil in motorjev Motor Expò Racing, ki ga prireja organizacija Outline v sodelovanju s Sejemsko ustanovo, Avtomobilskim klubom in drugimi zasebnimi ter javnimi sponzorji. Sejem je bil v prejšnjih letih najbolj množično obiskana manifestacija na goriškem razstavišču in vse kaže, da bodo letos še presegli dosedanje uspehe. Za 10. jubilejno izvedbo so si namreč organizatorji zamislili še vabljivejši sejem, ki bo obiskovalcem ponudil marsikaj zanimivega tako v razstavnih halah kot pri obrobnih tekmovanjih in ekshibicijskih nastopih.

Razume se, da bodo na sejmu prisotni trgovci in lastniki avtomobilskih salonov, ki bodo predstavili prerez serijske produkcije. Posebnih novosti na tem področju ni pričakovati, gotovo pa bodo razstavne hale nudile prerez sedanje ponudbe na trzišču, ki v zadnjih mesecih doživlja nekolično krizo in zastoj v prodaji. Ne bomo pa zgrešili, če napišemo, da bo večji del obiskovalcev šel na sejem, da bi si ob blizu ogledal primerke avtomobilov (pa tudi drugih "prevoznih sredstev", kot so tekmovalni motorni čolni, vsakovrstni dirkalni motorji in dru-

go), ki si jih ne bo mogle nikoli privoščiti. Med te sodijo gotovo ferrariji formule 1, ob teh pa še primerki mc larnov, minardijev, dallare in drugih vozil "cirkusa" formule 1. Ob njih bodo nekoliko v senci tekmovalni avtomobili drugih kategorij, pa vozila z mednarodnih rallyjev itd.

Absolutna novost in najbrž glavna atrakcija sejma pa bodo nekateri primerki vozil, ki jih je posodila uprava Tehničnega muzeja Slovenije z Vrhnike. Med temi so tri limuzine maršala Tita. Izredna je zis, ki mu jo je v 50. letih daroval Stalin: več kot 7 metrov dolga, težka 6.500 kg, s 7 cm debelimi neprobojnimi okenci in 8-valjnim motorjem. Nič manj mogočna pa nista niti roll's-royce, ki ga je Titu darovala Slovenija, in audi (takrat se je imenoval horch), ki so ga svojčas zaplenili nacističnemu generalu in za katerega je nemška avtomobilska hiša ponudila 3 milijarde lir, da bi ga vključila v svojo muzejsko zbirko. Ob teh kraljicah ceste pa bodo v zgodovinskem delu sejma na ogled še drugi zanimivi primerki iz preteklosti.

Nad vse bogat bo tudi spored tekmovalnih in drugih obrobni manifestacij, ki bodo spremljali sejem vseskozi do 4. no-

vembra. Že jutri ob 13. uri bo grand prix minimotorjev, jutri in v nedeljo pa bo na sejmu vsedržavno srečanje Jaguar clubov. V nedeljo bodo ob 11. uri kvalifikacije za tekmovanje superbiker's, popoldne ob 14. uri pa tudi to tekmovanje z motorji, ki združuje prvine crossa, endura in hitrostnih dirk. Jutri in nato v prihodnjih dneh bodo obiskovalci lahko gledali nastope v akrobatskem trialu, pogumnejši pa se bodo lahko preiskusili v kart-crossu. Prisotna bosta Walter Favarin in Sergio Canobbio, ki je postavil nekaj svojevrstnih svetovnih rekordov: z motorjem je skočil 4,60 m v višino, se povzpel čez 195 cm visoko navpično pregrado in prevozil 30 m samo na prednjem kolesu.

Druga zanimiva tekmovalna bodo še v četrtek, 1., ter soboto, 3., in nedeljo, 4. novembra. Še posebej gre v zadnjih dveh dneh opozoriti na rally indor pripadnikov evropskih policij, na katerem se bodo pomerili najboljši policijski vozniki številnih držav, in na mednarodni rallystar za trofejo Casinoya Nova Gorica.

Sejem Motor Expò Racing bo za občinstvo odprt vsak dan od 17. do 21. ure, ob praznikih (vključno sobotah) pa od 10. do 21. ure.

Jutri zvečer v Kulturnem domu Srečanje »manjšinskih« skupnosti v Gorici

Poročali smo že, da bo jutri, v soboto, v Kulturnem domu zanimivo srečanje različnih kultur, ki ga prireja Zveza slovenskih kulturnih društev, Kulturni dom, SKGZ ter krožka naših someščanov iz Apulije in Sicilije. To bo zelo pester večer pod naslovom "Skupno za Unicef", svoj prispevek bo dala Kmečka banka kakor tudi Goriška hranilnica, izvedba pa bo poskušala nastope različnih skupin ubrati v zanimiv in mestoma presenetljiv niz dogodkov, organiziranih po vzoru celovitega kulturnega večera. Povezovalca bosta članica Gledališke skupine Gorica Barbara Rustja in Giuseppe Lomedico, luč in zvok bosta v rokah Mira Kuzmina in Igorja Devetaka, scenografijo je prispeval Silvan Bevčar, režijsko vodstvo in zasnovno povezovalnega besedila pa je prispeval Janez Povše. Tajništvo organizacije večera, ki je prav gotovo presegel prvotno zamisel, je vodila Marisa Pelesson, sicer pa bo razgiban program postregel z resnimi, predvsem pa vedrimi točkami, primernimi pozdravi in tipično glasbo treh kulturnih področij: Sicilije, Apulije in slovenskega oziroma fur-

lanskega goriškega območja. Na koncu velja omeniti še zbor "Skala" iz Gabrij ter mladinsko Godbo na pihala "Kras" iz Doberdoba, ki bosta zastopala slovenski kulturni delež, kakor tudi znano folklorno skupino šole "Perco" iz Ločnika. Obeta se torej zanimiv in za goriško sožitje pomemben kulturno-družabni dogodek. Začel se bo ob 20. uri.

J.P.

Občni zbor Kraških krtov

Jamarski klub Kraški krti vabi danes zvečer na redni občni zbor. Skupščina bo v gostilni Pri Brunotu v Rubijah s pričetkom ob 20. uri.

Predsednik kluba Stanko Kosič in člani odbora bodo poročali o opravljenih nalogah in načrtih. Obračun s katerim se predstavljajo je pozitiven, saj je bilo zadnje obdobje prav gotovo med najbolj uspešnimi v dvajsetletnem delovanju. Prav v tem zadnjem obdobju so Kraški krti bili deležni tudi s strani oblasti, zasluženega priznanja. Na občnem zboru bodo izvolili tudi novo vodstvo.

Psihoanaliza

Med vzroki duševnih motenj strokovnjaki navajajo naraščanje stanja nelagodnosti in ogroženosti posameznika. Izhod iz takega stanja mnogi iščejo v uživanju alkohola, v mamilih, v tragičnih odločitvah za samomor.

Kako stanje nelagodnosti in ogroženosti vpliva na splošno počutje in zdravje posameznika? Na to vprašanje bo na predavanju, ki bo danes ob 20.30 v pokrajinski sejni dvorani skušal odgovoriti Massimo Meschini.

Ob tej priložnosti bodo predstavili tudi nekaj novih knjig s področja psihoanalize.

razna obvestila

Občina Doberdob sporoča, da bo cepljenje proti gripi za starejše občane 29. oktobra od 12.15 do 13.15 v občinski ambulanti (zraven poste).

Slovensko planinsko društvo priredi 11. novembra tradicionalno martinovanje. Družabnost bo tokrat na kmečkem turizmu, na Vitovljah. Prijave do oddaje razpoložljivih mest, ali najkasneje do 6. novembra, v trgovini Baucon, v Sovodnjah pa pri Branku Kuzminu in Vilku Fajtu. Poskrbljeno bo za avtobusni prevoz.

Društvo slovenskih upokojencev prireja v nedeljo, 18. novembra, tradicionalno martinovanje v gostišču Kompas v Mostu na Soči. Poskrbeli bodo za Martinovo večerjo, godbo, kostanj in veselo razpoloženje. Vpisovanje do torka, 30. t. m., od 10. do 12. ure na sedežu in pri poverjenikih po vaseh.

Društvo upokojencev bo 29. decembra priredilo silvestrovanje v domu Delfin v Izoli z možnostjo popoldnaskega kopanja v bazenu z ogrevano morsk vodo in silvestrsko večerjo. Zaradi rezervacije naj zainteresirani čimprej javijo udeležbo. Prijave sprejemajo ob četrtek od 10. do 12. ure na sedežu, poverjeniki po vaseh in (tudi telefonsko) odborniki društva.

SMReKK prireja v torek, 30. oktobra, ob 20.30 v mali dvorani goriškega Kulturnega doma drugo predvajanje diaprojektivov z naslovom Poletje '90.

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Giorni di tuono«. Igra Tom Cruise.

VERDI 20.30 Dario Fo: »Non tutti i ladri vengono per nuocere«. Gledališka predstava skupine Terzo Teatro.

VITTORIA 15.30-22.00 »Fantasia«. Walt Disney. Risanka.

Tržič

EXCELSIOR Danes zaprto. Jutri 17.30-22.00 »Ancora 48 ore«.

COMUNALE Zaprto.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00-20.00 »Kri ni voda«.

SVOBODA Šempeter 20.00 »Dobro jutro Vietnam«. Ob 22. uri »Ljubezenski maraton«.

DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Al Moro — Trg De Amicis, 10 — tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Občinska lekarna št. 2 — (Comunale) ul. A. Manlio 14/B — tel. 480405.

pogrebi

Danes v Gorici ob 12.50 Valentina Berdin vd. Dal Ben iz bolnišnice Janeza od Boga v Rudo, ob 13.30 Alfiero Fabbro iz bolnišnice Janeza od Boga v Ronke.

Pričakovanje za nocojšnjo razpravo o obvoznici

Občinski svet zelo zaskrbljen zaradi težav sodstva v Gorici

Goriški občinski svet se bo nocoj ponovno sestal (ob 17. uri), da bi razpravljal o vprašanju zahodne obvoznice. Resolucijo za ponoven premislek o tem problemu so predstavili svetovalci KPI, najbrž pa bo na seji prišla v poštev tudi resolucija, ki jo je prejšnji teden soglasno odobril rajonski svet v Štandrežu. V njej je obvoznica označena kot nepotrebna in škodljiva in naj bi je zato ne gradili, rajonski svet pa tudi predlaga, naj se tovarnjaki preusmerijo z Ul. sv. Mihaela na Majnico.

Občinski svet je predsinoči obravnaval probleme v delovanju sodnih struktur v Gorici. Resolucijo je predlagal Pecorari (PRI), nato pa so se predstavniki vseh strank večine dogovorili za skupno besedilo. V razpravi je resolucijo podprla tudi opozicija z nekaterimi popravki, ki jih je predlagal Fiorelli (Zeleni). Odobrena resolucija opozarja na paralizo sodišča in nevzdržno stanje na preturi, na potrebo po hitrem upravljanju pravice, ki je ne samo ustavna obveza pač pa tudi merilo stopnje civilizacije. Občinski svet zato obvezuje odbornike in župana, naj ukrenejo vse potrebno pri pristojnih organih, da se premostijo težave v zvezi s pomanjkanjem osebja in druge pomanjkljivosti, ki danes onemogočajo redno delovanje sodstva v Gorici.

Interpelaciji na Deželi

Zahodna obvoznica bo predmet razprave tudi v deželnem svetu in to na podlagi dveh vprašanj. Prvo so že 18. oktobra vložili komunistični svetovalci (Bratina, Padovan, Sonogo, Budin). Od deželnega odbora, oziroma pristojnega odbornika želijo vedeti, če je bil postopek za razpis dražbe - objavljen v Deželnem vestniku 23. julija letos - v skladu s predpisi, ali pa je morda prišlo do nepravilnosti v pripravi gradiva, konkretno, glede usklajevanja načrta za obvoznico z regulacijskim načrtom. Podpisniki želijo vedeti tudi, če namerava dežela zaustaviti postopek in poskrbeti za temeljito revizijo načrta, upoštevajoče številne proteste.

Zaustavitev postopka se je v deželnem svetu včeraj zavzel predstavnik zelenih Wehrenfennig ter napovedal vložitev interpelacije. Zeleni so zaskrbljeni predvsem zaradi nepopravljivih posledic v okolju ter zaradi čudne logike, ki se uveljavlja: denar za cesto je in ga je treba zato porabiti.

V Kulturnem domu Mladi za Evropo

V Kulturnem domu bo danes ob 17. uri osrednja slovesnost ob srečanju mladine iz raznih evropskih držav na pobudo deželne Evropeistične akademije. Na srečanju sodelujejo dijaki goriškega zavoda Ferri, Malignani iz Vidma in šolskega centra Branko Brelih iz Nove Gorice ter mladinci iz Avstrije, Češkoslovaške, Francije in Madžarske. Danes bo v Kulturnem domu javna razprava na temo Moja država in združena Evropa, na kateri bo govor o prizadevanjih za utrjevanje evropskega duha. Srečanje poteka pod pokroviteljstvom generalne tajnice Evropskega sveta Catherine Lalumiere. Njen predstavnik bo na srečanju izročil deželni evropeistični akademiji zastavo združene Evrope.

Pismo uredništvu Spomenik tigrovcem

Prejeli smo s prošnjo za objavo. "Že več let se ubadam z mislijo, da bi po zgledu naših sosedov, ki so ovekovečili v prvi svetovni vojni padle in druge svoje junake, ohranili s posebnim obeležjem v spominu zase in za naše potomce, tiste naše mučenike, ki so zaradi mučenja izgubili življenje v zaporih, internaciji ali na drug nasilni način. Za objavo predloga me je opogumila zamisel dr. Branka Marušiča o obnovitvi cerkvice na pobočju Sabotina.

Ker ni več tigrovcev, naj bi pobudo prevzela ZSMS Nova Gorica in sicer za postavitev dostojnega spomenika

Tragična usoda mladega begunca iz Gane

Truplo našli med tovorom lesa

24-letni Ackach Mohammed Ackademah iz Gane je zaman skušal ubežati revščini v domači deželi. Umrl je skrit med tovorom mahagonijevih debel, na ladji Logatec, piranske Splošne plovbe. Njegovo truplo so našli včeraj, okrog 11. ure, v tržiškem pristanišču Portorosega, kjer je ladja pristala po krajšem postanku v Anconi.

Truplo je bilo že v razpadajočem stanju, iz česar je mogoče sklepati, da je smrt nastopila že pred nekaj tedni, oziroma kmalu zatem, ko je ladja zapustila območje Gvinejskega zaliva. Ackademah se je po vsej verjetnosti zadušil s plini, ki uhajajo iz lesa. Skrit je bil namreč skoraj na dnu skladišča št. 2. Na prvi pogled varno skrivališče se je, kot se zdi, spremenilo v smrtno past.

Domnevati je mogoče, da je Ackademah na skrivaj prišel na ladjo med nakladanjem tovara. Menda ni bil edini, kajti na ladji so, kakor se je izvedelo, odkrili večjo skupino ilegalcev (21), ki pa so jih že 27. septembra izkrcali v pristanišču San Pedro na Slonokoščeni obali. Menda je bil tudi Ackademah med njimi, vendar se mu je takrat še uspelo izmuzniti in se skriti.

Preiskovalci so istovestnost umrlega ugotovili na podlagi potnega lista. Sicer pa je bil tudi ta dokument že v precej razpadajočem stanju.

Pokojnikovo truplo so prepeljali v mrliško vežo bolnišnice v Tržiču na razpologo sodnim oblastem, ki bodo najbrž odredile obdukcijo.

Sredi aprila, točneje 13. aprila, so v tržiskem pristanišču v podobnih

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA TRST

Knjižnica Damir Feigel Gorica

prirejata od 7. novembra do 23. novembra

Knjižničarski tečaj

Odvijal se bo v Gorici v popoldanskem času v šestnajstih lekcijah za skupno 32 ur.

Prijave v pisarni knjižnice D. Feigel v Gorici, Križna ulica 3 - tel. 531733 ter v pisarni NŠK v Trstu - Ul. sv. Frančiška 20 - tel. 774333.

T. Rutar

Igralec Joško Lukeš bo jutri praznoval svoj 70. rojstni dan

Življenje za gledališče

Gledališki igralec Joško Lukeš bo praznoval jutri svoj sedemdeseti rojstni dan. Čeprav ni po rodu Tržčan, ker je privekal na svet v Mariboru, si je Joško Lukeš v svojem skoraj pol stoletnem bivanju v Trstu s svojo osebnostjo, delovno vmeno in zlasti s svojo umetnostjo pridobil priljubljenost tukajšnjih Slovencev, ki ga nedvomno sprejemajo kot svojega.

Joško Lukeš se je rodil v Mariboru, kjer je tudi prvič stopil na odrske deske. V Trst je prišel leta 1946 kot mlad in talentiran igralec po nalogu takratnega slovenskega kulturnega ministrstva. In od leta 1946, ko je prvič nastopil v takratnem Slovenskem gledališču, ni več zapustil Trsta. V svoji dolgi igralški karieri je Joško Lukeš igral nad 300 vlog in za svoje umetniško delo dobil osem visokih priznanj med katerimi tudi priznanje italijanskih gledaliških umetnikov. Kot igralec je nastopal predvsem v gledališču, ob tem pa tudi na televiziji in v filmu. In še nekaj velja pripomniti: v svoji karieri je Joško Lukeš odigral veliko glavnih vlog, odklonil pa ni nikoli nobene, še tako majhne vloge. Vsaka se mu je zdelala vredna njegovega talenta.

Njegovo gledališko delo pa se ne omejuje zgolj na igralški napor. Napisal je več kot 40 radijskih iger za odrasle in otroke. Marsikatera njegova igra je bila nagrajena, več pa jih je bilo tudi prevedenih v evropske jezike.

Ob otvoritvi Kulturnega doma v Trstu je Joško Lukeš pozdravil prisotne v imenu gledališča, nato pa je nastopil tudi v vlogi Prešerna.

Ob njegovem življenjskem jubileju smo mu zastavili vrsto vprašanj. Tako je odgovoril.

Življenje posvečeno gledališču. Kaj vam pomeni ta metafora?

Zame je pomenilo in pomeni še danes igranje vse. Zdravje me je na žalost precej zapustilo, pred leti sem se tudi upokojil, toda vse moje misli, vse



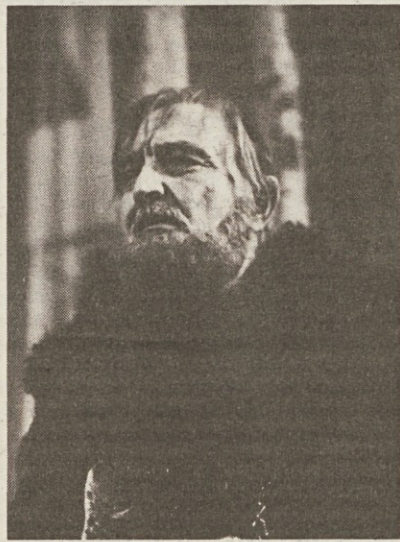
Joško Lukeš med podajanjem dveh svojih gledaliških likov

moje želje so še vedno namenjena gledališču - tja, kjer sem preživel toliko let, delal, se trudil, včasih, zmagal, drugič ne, kjer sem se morda tudi izpel, povedal vse, pokazal, kaj zmorem, prejel za svoje delo veliko nagrad in priznanj - a bi danes, če bi bilo le mogoče, začel vse znova.

V naši družini ni bilo pred menoj igralcev. Torej ne izhajam iz igralске družine. Mama je bila trgovka in si je želela, da bi jaz in moj dvojček Boško nadaljevala njen poklic. Ni naju sicer silila, toda njena skrita želja je bila ta. Oče - po rodu Čeh - pa je bil po značaju bohem, izredno dober harfist, pa poznavelec tudi drugih instrumentov in še zelo dober šahist. Njemu so bile moje želje mnogo bližje. Pa vendar se moramo vsi otroci zahvaliti mami, ki je potlačila svoje želje in nam bila potem ob strani, ko sem se sam odločil za poklic dramskega igralca, malo kasneje moj dvojček za solista v mariborski operi, moja sestra Luška pa je bila vse do njene prezgodnje smrti ena najboljših jugoslovanskih harfistk. Še najstarejši brat, ki je izbral vojaško kariero, je bil zelo dober pianist.

Če se ne motim, ste svojo umetniško pot začeli v Mariboru. Kaj vas je povleklo na odrske deske - poklicna usmeritev, navdih, intimna potreba?

Svojo umetniško pot sem res začel v Mariboru, v družbi takšnih igralških entuziastov in zagnancev, kot sem bil sam. Pridružil sem se Ljudskemu odru, pa Avantgardnemu gledališču, se vpisal v šolo pokojnih Vladimirja Skrbinskega in Jožeta Koviča in že začel nastopati. Tu sem sodeloval z mnogimi, potem tudi zelo uveljavljenimi igralci; tu sem ustvarjal svoje prve vloge - tu sem začutil čar gledališkega odra; tu me je prevzela ljubezen do tega poklica. Res je - ves ta svet mi je postal nekakšna intimna potreba. Voja leta so to mojo dejavnost upočasnila, a ne



izničila, tako, da sem se, kot izganec, po vojni vrnil v svoj rodni Maribor, poln novih idej in novega zagona. Potem so me septembra 1946 uradno poslali kot igralca v tržaško gledališče.

Igralčeva pot je velikokrat težka, po drugi strani pa polna zadoščenja. Če bi postavil na tehtnico veselje in žalost, katera stran bi prevladala?

Prevladalo bi prav gotovo veselje, oziroma zadoščenje nad tem, kar sem delal in skupno s svojimi ustvarjal. Igralčeva pot res ni vedno lahka, toda vsako delo, vsak poklic ima svoje težave. Če sem jih imel, sem jih skušal premagati. Vedno mi je bila glavna misel moja matična gledališka hiša in za uspeh njenega delovanja mi ni bila nikoli nobena žrtev prevelika. Danšnjim rodovom se bo zdelo ta moja izjava morda pretirana, a v tistih časih je bilo v našem gledališču res takšno vzdušje in to je bilo tudi tisto, kar nas je gnalo naprej, pa čeprav ni bilo denarja, in nismo imeli prostorov, čeprav so nas trle številne težave, ter smo bili obremenjeni z delom izven gledališča, to je z režijami številnih amaterskih odrov, z režijami na šolah, pa z recitali na tolikih in tolikih naših prireditvah. Ničde od nas ni vprašal za honorar - vsi smo bili veseli, če je prireditev uspela.

Pa vaš odnos s tržaškim občinstvom in tržaškim gledališčem?

Po rodu sem na pol Čeh in na pol Savinjan. Pa vendar mislim, da sem se v tržaške razmere, predvsem pa v razmere slovenske maqnjšine, tako vzivljal, da se danes smatram za tržaškega Slovenca. Kot takega me je tudi občinstvo sprejelo. Verjetno je občutilo, s kolikošno ljubeznijo sem se predajal svojemu delu in kako važno se mi je zdelo poslanstvo našega gledališča med ljudmi, ki so preživeli strahote fašističnega režima in so si želeli od nas slovenske besede - nekaj svojega. Medtem ko sem se sam prelevil v Tr-

žčana, me je tudi občinstvo popolnoma sprejelo za svojega.

Igralci se velikokrat identificirajo z liki, ki jih igrajo in vanje vedno vdahnejo nekaj svojih izkušenj in svojega življenja. Katerega dramatika in katero dramsko osebo ste najbolj začutili za svojo?

Res je, marsikateri lik me je tako močno prevzel, da sem le s težavo »zlezel« iz njegove kože. Dolga leta sem imel doma akvarij in ko sem se vračal s predstav, sem ure in ure predel pred akvarijem in se tako počasi vračal v normalno življenje. Igral sem rad klasična, pa tudi moderna dela; ni mi bilo zato, da bi moral vedno imeti samo glavno vlogo; bolj sem stremel za tem, da sem lahko iz svoje vloge nekaj dobrega naredil. Spomnim se številnih svojih vlog v Cankarjevih delih, pa v vlogah ruskih dramatikov; v lepem spominu imam nastope v Pirandelovih dramah, kot tudi v delih Daria Fojia itd. Vsaka vloga je bila do »obistit« moja, dokler sem jo igral.

V svoji dolgi karieri ste se soočali z mnogimi žanri, stili igranja in estetikami. Kaj mislite, katero obdobje je bilo za vaše igranje najbolj plodno in kam se po vaše nagiba gledališka umetnost?

Vsak človek, pa naj dela kakršen koli poklic, doživi v njem enkrat svoj višek. Igralec ga morda doživi večkrat, ker ga že vloge silijo k temu, da se prilagaja različnim starostnim dobam, pa tudi različnim likom in temperamentom. Imel sem zelo lepo in plodno obdobje, ko sem igral vloge ljubimcev in mladih junakov. A morda sem bil najbolj uspešen v času, ko so mi začeli dajati razne karakterne vloge, velikokrat s humorističnim poudarkom. Takšni tragikomični liki so mi mogoče še posebej odgovarjali. Danes se gledališka umetnost nagiba k drugačnim prijemom, k številnim poskusom novega, šokantnega. Čeprav mi kakšno delo niti ni tako všeč, ne izrečem nikoli ostrih sodb, ker vedno pomislim predvsem na to, koliko dela in truda so moji kolegi in režiser v to delo vložili. Tudi ko sem bil še aktivni igralec, sem bil do svojih kolegov dober tovariš; nikoli mi ni bilo žal pohvale in dobre besede in vedno sem užival in bil srečen, če je predstava uspela.

In končno, če bi imeli možnost izbire, bi še vedno izbrali ta poklic?

Stari ljudje so pravili, da nam že sončnice pri rojstvu določijo našo usodo. Če je to res, so jo meni prav gotovo. Ko danes na žalost še samo spremljam delo svojih kolegov (le občasno sem v tem času igral še v mariborskem, novogoriškem, celjskem pred dvema letoma pa tudi v našem gledališču v drami Slehernik), sem v duši in bistvu še vedno igralec. Lahko bi torej zaključil: bil sem in bom ostal do konca igralec.

Vprašanja postavil
MARIJ ČUK

Trije muzikanti se vračajo na Primorsko

Priznani slovenski skladatelj Radovan Gobec se je rodil 1. junija 1909 v Podgradu pri Ilirski Bistrici. Že med študijem na mariborskem učiteljsku se je ukvarjal z zborovskim petjem. Med njegovimi glasbeno-scenskimi deli so najbolj znana Planinska roža, Njegovo ime je legenda in Splavarji na ognjeni reki. Za svojo zadnjo opero pa je skladatelj izbral pravilčno vsebino.

»Osnovna ideja moje mladinske opere Trije muzikanti je sloga,« pripoveduje Radovan Gobec, in pristavlja: »Mislim, da je sloga v tem nič kaj pravičnem času velikega pomena za vlogo mladine in v premislek odraslim.« Sam je za opero napisal tudi libreto, saj, kakor pravi, mu ne manjka tudi tovrstnih izkušenj. Naš ugledni rojak trenutno pripravlja mladinski balet Čarobna piščal. »Kot je razvidno že iz naslova, je tudi to delo pravičnice vsebine, na šolah pa najdemo kar nekaj mladih plesalcev, ki jih bo, vsaj upam, ta balet, ko bo končan, pritegnil z vso močjo.«

Krstna predstava mladinske opere Radovana Gobca Trije muzikanti, je bila maja letos v Ajdovščini. Nato sta bili junija še dve predstavi v Kulturnem domu španskih borcev v Ljubljani. Pobudnik in neumorni izvajalec zahtevnega projekta je mlada dirigentka Vlasta Lokar iz Lokavca pri Ajdovščini. Težkega in obsežnega dela se je Lokarjeva lotila z veliko hrabrostjo in brez kakršne koli pomoči izkušenih mentorjev.

Gobčeva mladinska opera Trije muzikanti je namenjena predvsem šolarjem od prvega do petega razreda. Njena pravična vsebina je pravzaprav vzvišena pesem slogi, miru in zvestobi. Predstavo, ki traja eno uro, izvaja osem pevcev-solistov, 28-članski simfonični orkester, mladinski pevski zbor in dekliski zbor iz Ajdovščine ter baletna skupina Srednje glasbenobaletne šole iz Ljubljane. Režiser in scenograf je Marko Lovrenčič, kotumografinja Marta Frelih, koreografinja Alenka Tomc ter korepetitorici Marinka Suštar in Andreja Furlan.

Lepe kostume in scenske elemente so izdelali v Ajdovščini. Stane Urbančič, organizator opernih predstav: »Tako kakovostne in bogate predstave mladih za mlade v Sloveniji, doslej še ni bilo. Navdušeni mladi izvajalci, resnični ljubitelji glasbe, ves svoj ustvarjalni zanos prenašajo na hvaležene mlade poslušalce.«

Po krajšem premoru zaradi počitnic in dodatnih priprav, bodo Gobčevi Trije muzikanti »zaigrali« od letošnjega novembra do februarja 1991 v številnih slovenskih mestih. Gostovanja so predvidena tudi v Postojni, Idriji, Novi Gorici, Portorožu (za koprške šole) ter v Trstu, Gorici in na avstrijskem Koroškem, verjetno v Celovcu.

IVAN VIRNIK



Tako je v Pavlihi humorist Kos zabeležil odprtje Kulturnega doma v Trstu

Naše gledališče se je v Mariboru predstavilo s »Tetovirano rožo«

Aplavz za umetnike SSG

MARIBOR — Reproducirati iz dneva v dan vse, kar se dogaja na Borštниковem srečanju, ni lahka zadeva. Poročila so zaradi tega lahko papirnata, ponavljajoča se ali zgolj deskriptivna, a na srečo se po nekih nepisanih zakonih valovanja izkristalizirajo tudi taki dogodki, ki dajejo poročevalcu nova izhodišča in oprijeme, da ne zabrede v sivino. Za naš prostor bo nemara zanimivo, kako so sprejeli Mariborčani Slovensko stalno gledališče, ki je v sredo ob nabito polni dvorani Drame SNG Maribor uprizorilo »Tetovirano rožo« Tennesseeja Williamsa v režiji Maria Uršica. Predstava je tekla gladko, po prvih negotovostih in iskanju ujela ritem, ki ga je narekovala predvsem odlična Miranda Caharija, ob njej pa je tempo stopnjeval še Boris Cavazza. A celoten ansambel, z mladim parom Lučko Počkajev in Primožem Ekartom na čelu je zli v igro smisel povednosti teksta in Uršičeve vizije. Bil je to brez dvoma uspešen nastop SSG, kar je podčrtalo tudi občinstvo z aplavzom, ki se ni mogel hitro ublažiti in je večkrat vabil protagoniste na oder. Skratka, šlo je za inscenacijo, ki je vsekakor potrdila in podčrtala umetniški nivo SSG in potisnila v pozabo tudi razprave in govorce o ponesrečeni glosi v tedniku Gospodarstvo (izšla je prejšnji petek), o kateri teče beseda tudi na Borštниковem srečanju in ki je zelo negativno ocenjena od vseh, saj ni mo-

goče na tak način prenašati umetniške metafore v pragmatično politično situacijo...

Upravičenost prisotnosti poročevalca v Mariboru se izkazuje tudi po tem, da lahko zapiše nekaj misli o predstavah, ki bodo v abonmaju našega teatra ali tistih, ki bodo gostovale izven njega. Ena izmed takih predstav je tudi »Savannah Bay« Marguerite Durras v režiji Jožeta Babiča. Ta enodejanka bo gostovala v Trstu v prihodnjih mesecih, uprizarja pa jo mariborski oder Ravenala. Sama literarna predloga Durrasove je tako rekoč nična. To je morje besed in spominov nekaj uspešne gledališke zvezde, ki sedaj živi odtujeno in jo je strah življenja, v katerega se kot težka vest vgnezdila mlada obiskovalka in občudovalka (nekakšna biografija) igralčinega bleska. In tako se v dialogu, med strahom, upanjem, grozo, deziluzijo vije spomin, ki včasih spominja na sentence, razprede se sanja, ki je vendarle edina odrešujoča vrednota. Jože Babič je predstavo gradil na stopnjevanju emotivnih situacij in fragmentov ter ji s tem vdihnil tisti emocionalni naboj, brez katerega bi bila sama sporočilnost do kraja poplavitvena (vedeti je namreč treba, da je Durasova napisala »Savannah Bay« izključno za francosko igralko Annie Monreau). Zato se je prenos iz čisto posebnega miljeja v splošnega posrečil, za kar se je se-

veda zahvaliti predvsem obema odličnim interpretinjam Štefki Drolčevi in Sonji Blaž.

Včerajšnji dan pa je potekal v kar se da hitrem tempu, dobesednem tekanju za predstavami, saj se je bilo treba seliti celo v Ljubljano na ogled Tauferjevega »Odiseja & sina ali Sveta in doma«, ki se je dogajal v Slovenskem mladinskem gledališču. To je vsekakor odvečen napor, ampak za organizatorje najbrž potreben, saj je znan večletni spor med BS in tem ljubljanskim teatrom. In če Mohamed noče h gori... Zvečer pa je na odru Drame SNG Maribor gostovalo Primorsko dramsko gledališče s »Samomorilec« Nikolaja Robertoviča Erdmana v režiji Vide Ognjenovič. SSG pa je zvečer nastopilo s »Tetovirano rožo« v Ptuj.

Ko se tako razgledujemo po letošnjem srečanju slovenskih gledališč v Mariboru, ne moremo mimo ugotovitve, da se na njem predstavljajo igre, ki jih predlagajo posamezna gledališča. Najbrž bi bilo bolje, ko bi bila selekcija prepuščena okusu in estetiki usklajevalca, po drugi strani pa je tudi res to: kdo bi bil tisti selektorski norec, ki bi tvegal izpostavitvijo svoja gledališka videnja in bi se s tem zagotovo zameril celotnemu slovenskemu gledališkemu prostoru? Za tako tveganje bi bile potrebne gore denarja...

MARIJ ČUK

Duo Mattiotto-Scano jutri na gradcu Zemonu



Po poletnem premoru, med katerim je dunajski profesor Leonid Brumberg imel svoj izpopolnjevalni tečaj, se bo jutri na gradcu Zemonu pri Ajdovščini spet začela koncertna sezona, ki jo prireja Zveza kulturnih organizacij iz Ajdovščine. Na uvodnem jesenskem koncertu se bosta predstavila tržaška pianista Claudia Mattiotto in Guido Scano (na sliki), ki bosta štiriurno izvajala dela Bacha, Clementija, Mozarta, Brahmsa in Griega. Tržaška pianista sta letos precej nastopala v Jugoslaviji, kjer sta se poleti udeležila tudi Mednarodnega festivala na Rabu. V kratkem pa bosta nastopila v Novem Sadu, Zagrebu in Skopju.

V prvi tekmi osmine finala košarkarskega pokala prvakov Scavolini začel z zmago

HERAKLITH - SCAVOLINI 102:114 (50:51)
HERAKLITH: Lukosius 12, T. Bencze, Farkas 15, Dobi 30, A. Bencze 8, Kovacs, Kis 9, Polster 8, Bodrogi 18, Lekaraukas 2.
SCAVOLINI: Gracis 2, Magnifico 17, Boni 15, Cook 28, Daye 14, Calbini, Zampolini 6, Costa 6, Grattoni 26.
SODNIKA: Santrucek (CSFR) in Koromilas (Gr.); PM: Heraklith 19:25, Scavolini 33:36; TRI TOČKE: Lukosius 2:5, T. Bencze 0:1, Farkas 1:3, Dobi 6:8, Kovacs 0:1, Kis 1:1, Bodrogi 0:3, Gracis 0:1, Cook 3:6, Zampolini 0:2, Grattoni 1:3; PON: Polster (31); GLEDALCEV: 3 tisoč.
OSTALI IZIDI
PRVIH TEKEM OSME FINALA
Bayer Leverkusen (Nem.) - Maels Pils Malines (Bel.) 103:88.
Tolworth (Angl.) - CSKA Moskva (SZ) 93:77.
Galatasaray Istanbul (Tur.) - POP 84 (Jug.) 86:97.
Uusikaunpunkki (Fin.) - Aris Solun (Gr.) 92:116.

Scania Sodertalje (Šve.) - Makabi Tel Aviv (Izr.) 91:88.
CSKA Sofija (Bol.) - Limoges (Fr.) 90:105.
US Heffingen (Luks.) - Barcelona (Šp.) 73:113.
ZALAEGERBERG — V 1. polčasu je bil Scavolini nekoliko v težavah in je zaostajal vse 11. minute, ko je Grattoni izenačil na 26:26. Prvič so igralci iz Pesara povedli v 15. minuti (35:37). V 2. polčasu pa je vse steklo po predvidevanju, tako da zmaga italijanske peterke ni bila v dvomu.
Goran Ivanišević premagal McEnroea
STOCKHOLM — Jugoslovanski teniški igralec Goran Ivanišević je dosegel nov uspeh. V osmini finala turnirja v Stockholmu je v samih dveh setih s 6:4, 6:4 premagal Američana McEnroea. V današnjem četrtfinalu se bo Ivanišević pomeril z Nemcem Beckerjem, ki je včeraj s 6:3, 6:3 premagal Rennegerga (ZDA).

Poraz Marseille v pokalu prvakov
POZNAN (Poljska) — V včerajšnji prvi tekmi osmine finala nogometnega pokala prvakov je poljski Lech s 3:2 (2:1) premagal francoski Marseille.
Bjorn Borg v težavah
STOCKHOLM — Ni novost, da je bivši teniški as Bjorn Borg v precejšnji finančni težavi. Zarubili so mu tudi vilo pri morju in jo včeraj prodali na dražbi. Za 10,65 milijonov švedskih kron (2,17 milijarde lir) jo je odkupil Šved Lars Nilsson, lastnik vrste hotelov. Denar bodo porabili za plačilo 7,5 milijona kron dolga, ki ga je nabral bivši Borgov družabnik v poslih in pa del 14 milijonov kron bančnega dolga. Kot da to ne bi bilo dovolj, lahko švedska vlada terja 3 milijone kron davkov na dobiček z dražbe.

Po pretekli nogometni sredi v evropskih pokalih Zmaga C. zvezde odmeva Italijani pod pričakovanji



Angleške enajsterice spet prednjačijo na evropskem nogometnem prizorišču. Oba angleška predstavnika v evropskih pokalih (Manchester v pokalu pokalnih zmagovalcev in Aston Villa v pokalu UEFA) sta prepričljivo zmagala. Ob Angležih so se izkazali še Nemci in Francozi, medtem ko so italijanske, španske in sovjetske ekipe dosegle manj, kot je bilo od njih pričakovati. Prav tako je bilo s portugalskimi in belgijskimi klubi, medtem ko so Romuni doživeli v sredo pravecat polom: v štirih tekmah so osvojili le eno točko (trije porazi in en neodločen rezultat), prešli so kar 15 golov ne da bi enkrat samkrat zatresli mrežo nasprotnikov.
V prvih tekmah drugega kola tekmovalci v evropskih nogometnih pokalih so zabeležili nekaj izdatnih zmag: najboljši plod je bil tokrat Real Madrid, ki je nasul avstrijskemu Tirolu kar 9 golov, prejel pa je enega, ob njem gre omeniti še zmago Sportinga iz Lizbone proti Temišvarju s 7:0 in uspeh francoskega Montpellierja proti nekdanjemu evropskemu prvaku Steaui (Romunija) s 5:0.
Po mnenju dopisnika italijanske tiskovne agencije Giorgia Svalduza je v pokalu prvakov dosegla »najbolj pomemben izid« Crvena zvezda, ki je odpravila škotski Rangers s 3:0. O zmagi Beograđanov se je že včeraj razpisal britanski tisk, ki poudarja, da je Crvena zvezda zaigrala briljantno, obenem pa ugotavlja, da bo moral Rangers v povratnem srečanju odigrati »zgodovinsko tekmo«, če hoče nadljevati svojo evropsko pot. Komentar britanske televizije ITV je celo izjavil, da je Crvena zvezda eden od favoritov za osvojitve naslova evropskega prva-

ka, medtem ko se je ugledni Times razpisal o »čarobni« igri 21-letnega Roberta Prosinečkega, ki je že sedaj »svetovna nogometna zvezda«. Londonski dnevnik nadalje zatrjuje, da bo Prosinečki leta 1993 prestopil k Milanu »za bajno vsoto«...
V italijanskem taboru so z evropsko nogometno sredo le deloma zadovoljni. Juventus, Sampdoria in Atalanta se veselijo pomembnih zmag v gosteh. Tudi Roma je z neodločenim izidom v gosteh zadovoljna, in to je tudi vse, kar se zadovoljstva tiče med italijanskimi klubi.
Po neodločenih izidih na domačih tleh si bosta morala Milan in Napoli zagotoviti morebitno napredovanje v četrtino finala pokala prvakov na tujem, v Belgiji oziroma v Sovjetski zvezi. Medtem ko je Milan v sredo igral solidno, pa Neapeljčane zaskrblja slaba forma. Nič čudnega, da so navijači ob koncu tekme izžvižgali svoje nekdane ljubljence.
V povratnih tekmah bo vsekakor najhuje predla Interju in Bologni. Milančani morajo nadoknaditi dva gola, kar ne bo lahko, ker se je Aston Villa predstavil v res lepi luči, s hitro, moderno igro, ki bolj malo spominja na klasični angleški nogomet. Bologna je v gosteh dosegla gol (izgubila je 1:3) in ima torej nekaj več možnosti, a kaj, ko je ekipa, kljub zamenjavi trenerja, še v globoki krizi.
Vse vprašaje, ki jih je zastavila pretekla nogometna sredo, bo razrešila sredo povratnih tekem, 7. novembra.
Na sliki AP: Roberto Baggio (levo) je bil strelec enega zadetka proti dunajski Austriji, katero je Juventus premagal s 4:0.

Šah za svetovni naslov Spet remi

NEW YORK — Tudi 6. partija dvoboja za naslov svetovnega šahovskega prvaka med Kasparovom in Karpovom se je končala z delitvijo točke. Rezultat je sedaj 3,5:2,5 v korist Kasparova.
Prvih 42 potez tega dvoboja sta igralca potegnili predvčeršnjim. Včeraj je Kasparov, ki je imel bele figure, ponudil remi, ki ga je Karpov sprejel. Partija je bila značilna za igro svetovnega prvaka Kasparova. V španski partiji je Karpov že tretjič uporabil novo pot - v 9. potezi Sd7. Kasparov je imel prednost na damski strani, toda v 25. potezi je žrtvoval kmeta in Karpova povsem stisnil v obrambo. Toda Karpovu, ki je v tem načinu igre velik mojster, je do prekinitve uspelo vse napade Kasparova ustaviti.

Danes četrtfinale na svetovnem prvenstvu v odbojki Italija - Argentina

RIO DE JANEIRO — Na svetovnem prvenstvu v odbojki bo danes Italija odigrala četrtfinalno tekmo proti Argentini. Srečanje bo za »azzurre« zelo zahtevno, saj razpolagajo Argentinci s solidno in predvsem izkušeno ekipo. Italijani svoje današnje tekmece dobro poznajo, saj enajst dvanajstin argentinske reprezentance sestavljajo odbojkarji, ki so nastopali ali pa še igrajo v italijanskem prvenstvu. Tudi trener italijanske reprezentance, Argentinec Julio Velasco, jih dobro pozna, saj so odbojgarsko zrasli pod njegovimi očmi.
Velasco se med vsemi njegovimi današnjimi »nasprotniki« največ boji Kantorja in Conteja. Po njegovem mnenju je Kantor sploh najboljši podajalec na svetu. Ob že omenjenih je treba opozoriti še na učinkovitost tolkača Quiroge. Prav slednji je včeraj

izjavil, da bo njegova reprezentanca zmagala, in sicer predvsem zato, ker je bolj izkušena od italijanske, ki je vedno po njegovem mnenju - psihološko labilna. Na vprašanje, česa se najbolj boji v italijanski ekipi, je takoj pristavil: »Blok«.
Danes bodo odigrali še preostale tri četrtfinalne tekme, in sicer: Brazilija - Francija, SZ - Bolgarija, Nizozemska - Kuba.
V srečanjih za uvrstitev od 9. do 11. mesta so dosegli sledeča izida: Češkoslovaška - Kanada 3:2 (15:4, 15:11, 15:5, 5č15, 15:10), Švedska - Japonska 3:0 (15:10, 15:8, 15:11).
Izida tekem za uvrstitev od 13. do 16. mesta: ZDA - Južna Koreja 3:0 (15:12, 15:9, 15:13), Kamerun - Venezuela 3:0 (15:4, 15:7, 15:13).
LESTVICA: ZDA 4 točke, Južna Koreja in Kamerun 2, Venezuela 0.

Za kvalifikacijsko srečanje proti Avstriji Osim sklican »modre«

BEOGRAD — Zvezni trener jugoslovanske nogometne reprezentance Ivica Osim je objavil seznam igralcev za kvalifikacijsko tekmo evropskega prvenstva proti Avstriji. Tekma bo 31. t. m. v Beogradu. Na spisku Ivica Osima so Ivković, Omerović, Spasić, Jozić, Vulić, Najdoski, Hadžibegić, Katanec, Baždarević, Sušić, Prosinečki, Jarni, Pančev, Zlatko Vujović, Šuker, Boban, Stošić in Mijatović.
Reprezentantje se bodo zbrali v Beogradu. »Odločil sem se za kombinacijo starih in mladih igralcev. Za mlade bo to lepa priložnost, da se prepričajo, kako tudi nanje v do glednem času računamo,« je pojas-

nil Osim. Po več kot letu dni se je v reprezentanco vrnil izključeni Mehmed Baždarević. Osim je znova poklical Zlatka Vujovića in Safeta Sušića, a na spisku je tudi igralec Sampdorije Srećko Katanec.
»Ti igralci niso bili nikoli sporni. Njihova izkušnost nam bo koristila, ker so Avstrijci, ne glede na poraz proti Fererskim otokom, nevarni nasprotnik. Zato moramo zmagati, a do uspeha bomo prišli samo tako, da mobiliziramo vse razpoložljive sile,« je še povedal Osim.
Za tekmo proti Avstriji Osim ne more računati na poškodovana Dragana Stojkovića in Dejana Savičevića.

Pismo Ferrarija za varnost na VN

Predsednik avtomobilske hiše Ferrari Piero Fusaro je včeraj naslovil na predsednika Mednarodne avtomobilske zveze Jeana Mariea Balestrea pismo v zvezi z znanim incidentom med Senno in Prostom takoj po štartu dirke za VN Japonske. Fusaro omenja, da že drugič zaporedoma o naslovu svetovnega prvaka ni odločala avtomobilska dirka, pač pa dogodki, ki mečejo slabo luč na avtomobilski šport in verodostojnost svetovnega prvenstva. Predsednik Ferrarija v pismu spominja na razsodbo prizivnega sodišča FIA, ki je konec oktobra lani ožigosalo nepravilnosti na dirkališču. Ta razsodba pa ni nič pomagala, saj so se podobni dogodki letos ponovili v še večji meri kot prejšnje leto, s skoraj vedno istimi protagonisti in »žrtvami«.

Trener svetovnega prvaka Sama Kokorovca o perspektivah kotalkanja in nasploh našega tekmovalca Peter Brlec: »Kakovost športa tudi v vzgoji«

Sreča ob svetovnem naslovu Sama Kokorovca je obvezno zajela tudi njegovega trenerja Petra Brleca iz Ljubljane. Popustila je napetost, ki je bila po prejšnjih nastopih Poletovega kotalkarja na svetovnih in evropskih prvenstvih še posebno velika.
»Jasno je,« je povedal Brlec, »da se od vsakega tekmovalca pričakuje največ. Seveda, če se gre na tako tekmo, vanje s primerno pripravo. Vsekakor se nikoli ne ve, če bo tekmovalac na tekmovalcu tudi res pokazal vse, česar je zmožen. Pri športni panogi, katero ocenjujejo posamezniki, pa prideta v poštev možnost, da sodniki ne bodo enakomerno vrednotili elementov športnika, in morda tudi razmerje moči v morebitnih dogovorih med sodniškimi skupinami.
Če torej jemljemo v poštev možnost, da tekmovalac na tako, važnem nastopu lahko tudi ne doseže optimalnega izvajanja in zelo možne podtalne dogovore med sodniškimi klani, je jasno, da se slika, katero sta si trener in tekmovalac ustvarila o tekmovalcu, lahko hitro skali.«
Kotalkanje si še zdalec ni utrla poti med velike športe. Na kakšno hipotezo niti raven bi lahko postavili svetovno prvenstvo v kotalkanju v primerjavi z drugimi športi?
»Primerjavo bi lahko delali predvsem z drsanjem na ledu, ki je objektivno bolj znano od kotalkanja. Nekaj dejstev: na podobnih prvenstvih v drsanju na ledu nastopajo tekmovalci



Peter Brlec

12-14 držav. Pri kotalkanju je držav že blizu dvajset. Pri kotalkanju nastopajo recimo Južna Amerika, Nova Zelandija, Kitajska, Avstralija... katerih na ledu ni. Moderni prijem pri metodiki treniranja so pri kotalkanju prispevali k velikim korakom naprej in mirne duše lahko trdim, da je tehnična raven svetovnega kotalkarskega prvenstva povsem enakovredna tisti z drsnega. Predvsem pri fantih, ki zmorejo tudi

težje elemente kot kolegi na drsal-kah.«
Se torej verjetno bliža čas, ko bo kotalkanje potrkalo na olimpijska vrata?
»Za to že delajo Italijani, Španci in Američani. Osebnostno mislim, da bo kotalkanje potrkalo na olimpijsko arenno hokej, zatem hitrostno kotalkanje in končno še umetnostno. Določene zamude pri kotalkanju vzhodnoevropskih držav so prispevale, da se problem doslej še nikoli ni postavil resno. Znano je, da so države vzhodne Evrope gojile le tiste športe, ki so prinašale kolajne. Pred leti je bil na primer nivo v NDR enakovreden tistemu v ZRN, nato pa so kotalkanje povsem opustili.«
Samo je bil že večkrat zamejski športnik leta. Pred časom nam je zaupal, da se ne namerava postarati na kotalkah. Kaj to lahko pomeni?
»O motivaciji po osvojitvi svetovnega naslova se še nisva pogovorila. Sam ugotavljam, da Samo nikakor ni star za kotalkanje. Nasprotno! Je v najboljših letih za polno vrednotenje svojih uspehov. In ne nazadnje so na svetovnem prvenstvu nastopali številni tekmovalci, starejši od Samota.«
Obstaja možnost, da se iz kakovostnega kotalkanja ustvari tudi vir za službo?
»Za nekaj takega je potrebna dobra organizacija. Tu pridejo v poštev nastopi v turističnih krajih in ekshibicije podobne narave. Izredno bogat kotal-

kar ne bo postal, lahko pa nekaj zaokroži.«
Morda obstaja nevarnost, da se bo odlej terjalo podobne uspehe kar serijsko. Kaj pomeni kakovost športa?
»Letošnji uspeh je predstavljal kakovost v tekmovalnem smislu, kakovost športa pa je tudi v vzgajanju človeka. Pri kotalkanju se ob spretnosti izredno razvija tudi duševna moč človeka. Pri športu, v katerem nimaš pomoči s strani tovariša v ekipi, se znatno razvije vztrajnost, ki se brez dvoma obrestuje tudi v vsakdanjem življenju.«
Na Opčinah je kotalkarjev veliko. Kaj se lahko pričakuje od mladega rodu?
»Računam, da je že danes Samo vzornik za marsikatero mladega kotalkarja, kot je bil svojčas Pavel Sedmak za Kokorovca. Če bo iz nove garde izšel še kak odličen kotalkar, je vprašanje, na katerega nihče ne bi mogel odgovoriti. V poštev pride zelo veliko dejavnikov: osebna motivacija, morebitne poškodbe in ne nazadnje tudi razpoložljivost staršev za precejšnje žrtve. S kotalkanjem se je treba spoprijeti že v otroštvu in za potrebno organizacijo vadbe mora biti skoraj nujno na razpolago kdo od staršev.
Če že govorimo o kakovostnih kotalkarjih, ne morem mimo trditve, da je bil poletovec Damjan Kosmač potencialno kandidat za zelo visoko kakovost.« (B. Križman)

Na tekmovalcu v hitri hoji V ostri konkurenci Ruzzier spet odličen

Po odličnem rezultatu, ki ga je dosegel pred tednom dni v Švici, se je naš hitrohodec Fabio Ruzzier v nedeljo podal v Ascoli, kjer je bilo zadnje letošnje mednarodno tekmovalje v hoji na razdalji 15 km. Na startu se je predstavilo 56 tekmovalcev iz 5 držav (Švice, Jugoslavije, Španije, Maroka ter seveda Italije), kar je za konec sezone že rekordno število. Tudi v tej konkurenci je Ruzzier dokazal, da je trenutno, kljub lažjemu prehladu, v odlični formi, saj je bil do kraja v ožji skupini najboljših in se je uvrstil na končno odlično 9. mesto v času 1.08'48". Zmagal je državni reprezentant De Gaetano pred karabinjerjem Redoligijem ter drugim »azzurrom«, Quiriconijem. Omeniti gre tudi, da je Ruzzier po 2 letih prvič premagal finančnika Pisanija ter Camilletija, in skupno kar 8 profesionalcev (atletov iz vrst vojaških ekip). Predvsem po njegovi zaslugi se je klub »Centro Lazio« med skupno 15 uvrstil na 4. mesto, medtem ko je bila Jugoslavija z Bekon ter Kolarjem na šesta, tržaški Maraton pa z Dorigom štirinajsti.
Druga zmaga Novogoričank
V anticipirani tekmi 4. kola II. zvezne odbojgarske lige so Novogoričanke s 3:1 (14:16, 15:18, 15:11, 15:10) premagale ekipo iz Celja, vendar pa z igro niso zadovoljele. Vse preveč je bilo napak, posebno v igri v polju, kjer je bilo tudi premalo zbranosti in volje. Sicer pa gre največ zaslug za zmago Patriciji Bukovec, pomemben pa je tudi delež povratnice v ekipo Branke Kuk. (E. Curlić)

Jutri in v nedeljo se bo pričelo promocijsko košarkarsko prvenstvo na Tržaškem

V konkurenci tudi štiri naša moštva

Jutri in v nedeljo se bo pričelo košarkarsko promocijsko prvenstvo, v katerem letos nastopajo kar štiri slovenske ekipe. Ob lanskih postavah Kontovela in Cicibone sta v tej sezoni še Bor, ki je po dveletni izkušnji D lige lani izpadel, ter Sokol, ki je lani napredoval iz prve divizije.

Letos se je število vpisanih moštev povečalo na 13, tako da bo vsako kolo ena izmed ekip tudi prosta. Oglejmo si torej, kakšne naj bi bila moč in ambicije raznih moštev v tej ligi.

Sprva je kazalo, da bo nivo lige dokaj nizek, celo slabši od lanskega, saj je nekaj igralcev prestopilo v višje kategorije (npr. Canziani k Interju 1904, Ledda k Don Boscu, Coppola k Latte Carsu ter Demegna k miljskemu CGI itd.). Več starejših, vendar zelo dobrih igralcev pa je odnehalo z aktivnim igranjem (Angeli, Skrinjar, Masala, Cresovich, Degrassi, Covi in Ban). Raznim ekipam torej ni preostalo drugega kot vključevanje mladih igralcev (Libertas, Barcolana, Radioquattro, Ferroviario in Santos). Nekatera moštva pa so se okrepila s starejšimi igralci, ki so se odrekli nastopu v višjih kategorijah (Fabio Banello, vibši jadranovec, bo igral pri Radio 4, Dordei, Ciriello in Angelica pri Stelli Azzurri, Odinal, Campanella in Vecchioni pri CUS, D'Este, Dudine in Elia pri Fincantieriju). Po predvidevanju so torej ekipe znatno kakovostnejše od lanske sezone, kar naj bi pomenilo, da bo prvenstvo zelo izenačeno. Dajati napovedi o ekipah, ki so favoriti za napredovanje ali za izpad, pa je seveda zelo tvegano.

Kaj pa naše ekipe? Prva ugotovitev je, da so bili naši predstavniki najmanj aktivni pri sestavljanju ekip. Kontovel se sploh ni spremenil,



Fabio Sancin, trener Bora

vključil je le nekaj mladih, v prvi vrsti tu velja omeniti Valterja Daneua in Aleša Sternija, Valter Ban pa je odnehal z igranjem.

Nabrežinski Sokol je obdržal vse lanske igralce, na igrišče pa se je končno vrnil Mitja Devetak, ki je okrevail po lanski prometni nesreči.

Cicibono sestavljajo letos izključno mladinci, ki se bodo tako borili v dveh prvenstvih, saj so že pričeli z nastopi tudi v mladinski kategoriji.

V ekipo Bora pa je prestopilo kar osem igralcev, ki so lani igrali za Cicibono, od lanskega Bora pa sta ostala le Andrej Pieri in Fabrizio Korošec.

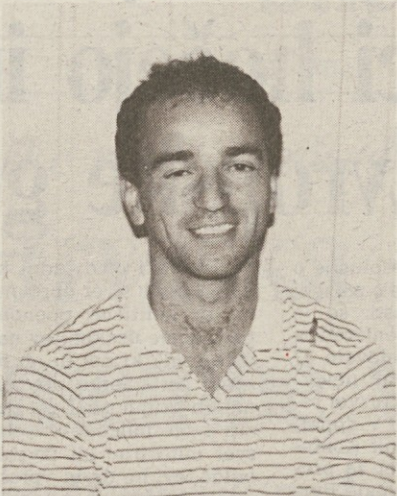
Ambicije naših predstavnikov so precej jasne, saj se bosta Kontovel (lani je osvojil drugo mesto) in Bor po-



Pino Crisma, trener Cicibone

tegovala za napredovanje, Sokol in Cicibona pa se bosta skušala čimprej izogniti dnu lestvice. Obe ekipi pa bi lahko poskrbeli tudi za marsikatero ugodno presenečenje.

Damir Starg, dolgoletni igralec Kontovela, se je o tem prvenstvu tako izrazil: »Treniramo že od začetka septembra, žal pa smo redkokdaj vsi prisotni tako zaradi poškodb, kot delovnih obveznosti. Odigrali smo nekaj prijateljskih tekem, tako da smo vsekakor pripravljeni na novo sezono. Upamo, da bomo zaigrali vsaj kot lani. Prepričan pa sem, da bo letos prvenstvo mnogo bolj izenačeno. Med kandidati za napredovanje uvrščam Bor, Kontovel, Scoglietto in Radioquattro, v D ligo pa bo najbrž napredoval, kdor bo pokazal največjo kontinuiteto



Igor Meden, trener Kontovela

skozi vso sezono. Med kandidati za izpad uvrščam Libertas in Cicibono, medtem ko se bo Sokol mirno rešil.«

Mitja Terčon (odbornik Sokola): »Letos bomo prvič nastopili v promocijskem prvenstvu. Naš cilj pa je obstanek, oz. uvrstitev na sredino lestvice. Ekipa bo nastopila v isti lanski sestbi pod vodstvom Andreja Pupisa. Ostalih ekip ne poznamo, ča pa sodimo po seznamih igralcev, so favoriti Kontovel, Bor, Santos in Fincantieri. Nivo se mi zdi res visok, kar pomeni da bo mnogo izenačenih bojev.«

Pavel Lippolis (najstarejši član Cicibone): »Pripravljeni smo na novo sezono, čeprav se zavedamo, da smo najmlajša ekipa in obenem nimamo izkušenj za bitke v tej kategoriji. Naš



Andrej Pupis, trener Sokola

glavni problem je pomanjkanje visokih igralcev. Treniramo pa resno in vzdušje v ekipi je res odlično. težko bi se opredelil za imena ekip, ki se bodo potegovala za napredovanje. Mislim pa, da so Bor, Kontovel, Scoglietto in Stella Azzurra, vsaj po predvidevanju, najboljši. Žal moram priznati, da smo mi in Libertasa med kandidati za izpad. Prav zato pa bomo vsakič od začetka do konca tekme dali vse od sebe.«

Fabrizio Korošec (najizkušenejši Borov igralec): »Z Andrejem Pierijem sva se odlično znašla v novem okolju. Vzdušje v ekipi je res odlično, tako da sem optimist za boj za napredovanje. Igralsko smo kriti v vseh vlogah, kar je dober izhodišče. Važno pa je, da ne podcenjujemo nobenega nasprotnika. Letosje nivo znatno višji od lanskega. Med favorite za D ligo pa uvrščam več ekip, med katerimi bi morali izstopati Kontovel, Bor in Santos. Upam vsekakor, da se bodo slovenske ekipe čimbolje izkazale in da bo na vseh tekmah vladalo športno vzdušje.«

TAKO NAŠI V 1. KOLU

Jutri ob 20.00 na stadionu »1. maj«: Bor - Stella Azzurra (Bor bo nastopil brez Barinija, ker je odšel k vojakom, vsi ostali pa so naređi).

Jutri v Nabrežini ob 20.00: Sokol - Kontovel (prvi slovenski derbi letošnje sezone, obe ekipi se bosta predstavili v popolnih postavah).

V nedeljo, 28. t. m., v Trstu, v telovadnici, v Ulici della Valle: Scoglietto - Cicibona (tudi Cicibona bo igrala v popolni sestavi).

Pripravil:
VANJA JOGAN

tako naše peterke na startu - tako naše peterke na startu

BOR RADENSKA				
BARINI David	1969	190 cm	k	
FURLAN Peter	1965	198 cm	c	
JOGAN Vanja	1967	185 cm	b	
KOROŠEC Fabrizio	1968	187cm	p-b	
KOVAČIČ Adriano	1967	185 cm	b	
PIERI Andrej	1968	196 cm	k-c	
PERČIČ Ivan	1967	192 cm	k	
SEMEN Štefan	1967	194 cm	c	
SMOTLAK Robi	1967	184 cm	p	
SIMONIČ Riki	1973	184 cm	b	
VOLK Pavel	1966	180 cm	p-b	
Trener: SANCIN Fabio				
LEGENDA: b = bek; c = center; k = krilo; p = playmaker				

CICIBONA				
BAJC Gorazd	1972	180 cm	b	
BAJC Ivan	1971	190 cm	b-K	
BERDON janez	1972	180 cm	b	
BOGATEC David	1971	180 cm	b	
ČEBULEC Mitja	1971	186 cm	b-k	
CECCO Marko	1970	180 cm	b	
LIPPOLIS Pavel	1970	188 cm	k	
PERTOT Maksi	1971	185 cm	b	
PERTOT Borut	1971	180 cm	p	
SIMONIČ Riki	1971	180 cm	p	
TURK Aleš	1970	180 cm	b	
CUPIN Andrej	1971	184 cm	b-k	
KRASNA Maksi	1971	185 cm	b	
Trener: CRISMA Pino				

KONTOVEL				
ČUK Corrado	1965	191 cm	k-c	
CIVARDI Igor	1969	190 cm	b-k	
DANEU Valter	1972	182 cm	p	
GREGORI Jan	1973	187 cm	b-k	
GRILANC Ivo	1967	180 cm	p-b	
GULIČ Danijel	1973	185 cm	b	
GULIČ Štefan	1966	178 cm	p	
KRALJ Pavel	1973	183 cm	p-b	
PAHOR David	1968	188 cm	k	
REBULA Kristjan	1973	190 cm	k	
STARC Damir	1967	186 cm	b	
STERNI Aleš	1972	193 cm	k	
STERNI Peter	1970	186 cm	b-k	
ŠTOKA Peter	1964	197 cm	c	
Trener: MEDEN Igor.				

SOKOL				
BUSAN David	1967	186 cm	b	
BUSAN Pavel	1966	182 cm	p-b	
CAHARIJA Tomaž	1966	186 cm	b	
DEVETAK Mitja	1966	186 cm	b	
GRUDEN Aleksij	1967	198 cm	c	
GRUDEN Andrej	1970	193 cm	k	
KLANJŠČEK Marko	1966	185 cm	b	
PAHOR Marko	1967	181 cm	p-b	
PERTOT Niko	1966	172 cm	p-b	
PUPIS Andrej	1964	186 cm	b-k	
ROSATI Štefan	1964	194 cm	k-c	
SEDMAK Ivo	1966	191 cm	b	
TERČON Aljoša	1969	188 cm	b-k	
UŠAJ Martin	1966	179 cm	p-b	
VELUSSI David	1963	177 cm	p-b	
Trener: PUPIS Andrej.				

Mladinsko košarkarsko prvenstvo

Borovci odpovedali v obrambi in napadu

B SKUPINA
INTER 1904 - BOR 106:65 (59:27)
BOR: Baitz 8 (0:1), Simonič 16 (2:3), Starac 2, Filipčič 4, Škabar 3 (1:4), Pettiroso 8 (0:4), Brus 10 (2:2), Corbatti 2 (0:2), Barini 2 (0:1), Rudeš 10 (0:2).

V gosteh pri močnemu Inter 1904 so naši, po pričakovanju, domačinom prepustili obe točki. Če pa je bil izid že vnaprej določen, ni bilo pričakovati tako slabe igre naših. Sancinovi varovanci so stopili na igrišče nemotivirani, nepripravljeni v lastne moči, tako da je bil visok poraz neizbežen. Nepovezanost v napadu, izgubljene žoge, sploh pa pomanjkanje požrtvovalnosti, so bili vzrok za pravcato katastrofo. Besede obramba, pa zgloda, da ni zaslediti v slovarjih Borovih košarkarjev. Inter je pričel silovito ter neizprosno polnil nasprotnikov koš. Z druge strani pa naši niso nudili nobenega odpora, tako da so jim sicer neizredni domačini, zlahka uhajali na koš. (A. Pavlica)

Odborniki in tekmovalci SK Brdina se pripravljajo na novo smučarsko sezono

Naši smučarji vestno in požrtvovalno vadijo

Odborniki in tekmovalci SK Brdina z Opčin izpeljujejo začrtane programe za bližajočo se zimsko sezono.

Od 20. avgusta namreč redno trenirajo in za »suhi trening« so predvsem kolesarili. Prvega septembra so se za štiri dni podali na avstrijski ledenik Mölltaler. Snežne razmere niso bile najboljše, zato so izkoristili dneve za suhe treninge in za izvedbo drugega testa. Test je predvideval sklop vaj: vzdržljivost na 600 m, skok v daljino, sprint na 20 m, spretnost s palico in sonožne skoke čez klopco. Oba testa, julijskega in slednjega, so tekmovalci opravili pod vodstvom izkušenega demonstratorja Dušana Videmška. Rezultati posameznih tekmovalcev so bili pozitivni, saj so nekateri celo izboljšali preizkušnjo. To pomeni, da so med poletjem ohranili kondicijo, s tem da so se držali navodil, ki jih je dal trener.

V drugi polovici septembra so se začeli treninji v sežanski telovadnici. Vodil pa jih je sežanski trener Jani Žiberna, in sicer dvakrat tedensko.

V prvih dneh oktobra so se tekmovalci ponovno podali na avstrijsko smučišče in opravili prve vadbe na snegu. Na sporedu je bila šola smučanja in tekmovalna tehnika.

Treninge na ledeniku so opravili še 20. in 21. t.m. Slednji se je pokazal za izredno uspešnega, saj so bili vremenski in snežni pogoji odlični. Mladinci, ki jih vodi Videmšek, so vadili predvsem veleslalom. Pionirji pa so s Šarabonom nadaljevali s tekmovalno šolo. Naslednji trening na snegu je predviden od 1. do 4. novembra. Tekmovalci bodo vadili predvsem slalom in superveleslalom. K uspehu letošnjih treningov nedvomno pripomore Videmškova izkušnost in angažiranost. (R. Š.)

Na sliki: naši smučarji na Mölltalerju.



dan es igra za vas - dan es igra za vas

Silvester Koren

Silvester Koren (letnik 1944) je skoraj od same ustanovitve Brega zvest član in odbornik tega društva. Pred dvema letoma je postal predsednik nogometne sekcije pri ŠD Breg. Poznan je in priljubljen ne samo v dolinski občini, temveč v vsem našem nogometnem okolju. Ponosen je predvsem, da je bil ob strani tiste mladinske ekipe, ki je osvojila Pokal Pacco in da je iz vrst Brega zrastel Veljak, ki je nato igral pri Torinu. Prejšnji teden je Aleksander Kalc pravilno napovedal 8 izidov.

totocalcio

Cesena - Torino	x 2
Genoa - Bologna	x 1
Juventus - Inter	1 x 2
Lazio - Bari	1
Lecce - Atalanta	1 x
Milan - Sampdoria	1
Napoli - Fiorentina	1 x 2
Parma - Roma	2
Pisa - Cgliari	x
Ascoli - Udinese	1 x
Cosenza - Reggina	1
Salernitana - Ancona	1
Taranto - Avellino	x

konjske dirke - konjske dirke

V Montecatiniju je naš fvorit Bravur Sund (skupina 1), ki je že v nedeljo zmagal. Od skupine x je zelo nevaren Fiaccola Effe, ki je trenutno v odlični foirmi. Od skupine 2 pa bi utegnil presenetiti Express Ride.

Če se bo Apollo Tunis (skupina x) na samem startu prerinil v vodstvo, ga bo zares težko premagati. Od skupine 1 bi omenili Yellowa, medtem ko utegne biti v skupini 2 zelo nevaren Jeff's Spice.

V Neaplju je vsako predvidevanje precej tvegano. Vsekakor menimo, da bi se v skupini x Gopser lahko uveljavil. Od skupine 1 je vsekakor treba omeniti Furiosa Ac, čeprav bo startal v drugi vrsti. Od skupine 2 pa je Gaiofana v dobri formi.

V Padovi je Gesa di Lecce (skupina 2) favorit za zmago, saj je že osvojil dve drugi mesti. Moral pa bo paziti pred Investom (skupina 1), ki je trenutno v zelo dobri formi. Od skupine x bi omenili regularnega Encapa.

V Tarentu bo gotovo v ospredju Focante (skupina x), seveda če bo ujel pravo formo. Od skupine 1 naj

obvestila

SK BRDINA organizira v novembru tečaja za alpsko in nordijsko smučanje na plastični stezi v Nabrežini. Tečaj je namenjen otrokom in odraslim. Zainteresirane prosimo, da se oglasijo od ponedeljka do petka na tel. št. 764596.

MLADINSKI ODESEK SPDT prireja 1. zamejski orientacijski pohod (orientiring) v nedeljo, 28. oktobra. Zbirališče ob 8.30 v Boljuncu. Prijave in informacije na sedežu ZSSDI - Ul. sv. Franciška 20. Trst - tel. 767304 ali na tel. (040) 55180.

SMUČARSKI KLUB DEVIN obvešča, da je iz tehničnih razlogov tečaj na plastični smučarski stezi prestavljen na vsak ponedeljek od 17. do 19. ure.

SK DEVIN obvešča, da bo v nedeljo, 28. t. m., srečanje s pobratenim društvom SK Snežnik iz Ilirske Bistrice na sedežu kluba v Cerovljah. Vabljeni so vsi člani na družabnost, ki bo v nedeljo popoldan. Za prigrizek bo poskrbljeno.

SK DEVIN obvešča, da se začenja splošna rekreativna telovadba v telovadnici socialnega centra v Sesljanu vsako sredo in petek od 19.30 do 21. ure.

totip		
1. — prvi	1	
drugi	x 2	
2. — prvi	x	
drugi	1 2	
3. — prvi	1	
drugi	x 2	
4. — prvi	2	
drugi	x 1	
5. — prvi	x	
drugi	1 2	
6. — prvi	1	
drugi	x 2	

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mail oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

petek, 26. oktobra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

V Rivi del Garda zaključek tretje konference Evrope regij Regionalci hočejo imeti več pristojnosti v okviru Evropske gospodarske skupnosti

RIVA DEL LAGO — Z izglasovanjem resolucije o institucionalizaciji evropskega regionalizma, za zdaj v okviru Evropske gospodarske skupnosti, se je opoldne v Rivi del Garda končala tretja konferenca, imenovana "Evropa regij". Na njej je sodelovalo 37 delegacij avtonomnih regij, ki so ob stvarni nevarnosti evropskega centralizma za zaščito in razvoj regionalnih značilnosti še posebej občutljivi. V dopoldanski razpravi je potem, ko sta predsednik Konference evropskih regij in italijanski minister za promet Carlo Bernini in predsednik deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Adriano Biasutti, posebej pozdravila prisotnost Slovenije in Hrvaške, spregovoril tudi slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel. Potrdil je slovensko opredelitev za polno integracijo v Evropo, ki naj bi po njem postala Evropa regij in tudi narodov. Ob tem je pojasnil posebnost Slovenije in Hrvaške, ki sta več kot regiji, sta nacionalni državi v boju za svojo polno suverenost. Zato je za njiju ob upravičenih zahtevi po upoštevanju regionalizma prav tako pomemben bodoči položaj nacionalnih držav v nadnacionalni evropski skupnosti. Z zaključnim dokumentom predlagajo dopolnitev rimskega sporazuma, rojstnega lista Evropske gospodarske skupnosti. O predlogu naj bi sklepali že na

decembrski medvladni konferenci EGS v Rimu, na kateri bodo sicer obravnavali gospodarsko, monetarno in politično poenotenje v Evropi. Regionalci predlagajo uzakonitev najprej Sveta in kasneje zbornice regij, ki naj bi ob ministrskem svetu in evropskem parlamentu predstavljalo poseben glas regionalnih skupnosti. Svet regij naj bi imel pravico izraziti svoje mnenje o vseh projektih skupnosti. Če bi svet ministrov ali izvršna komisija sprejeli kakšno odločitev, ne da bi vprašali za mnenje Svet regij, bi morali, tako je pač rečeno v dokumentu, izčrpano pojasniti to svojo ignoranco. V primerih, pri katerih gre za pravice ali neposredne interese landerjev, regij in avtonomnih skupnosti, pa naj bi Svet regij predlagal pristojnim telesom tudi pravne norme.

V razpravi, še prav posebej po nastopu predsednika Skupščine evropskih regij (ARE), mnogo širše asociacije, se je precej govorilo o povezovanju pobud, ki temelje na regionalizmu. Dogovorili so se, da se v najkrajšem času oblikuje delovna skupina predstavnikov konference "Evropa regij" in Skupščine evropskih regij (ARE). Le-ta bo operativno vodila akcijo za upoštevanje regionalizma in federalizma na državni in meddržavni ravni. Ob tem pa se ude-

leženci sestanka v Rivi del Lago ne odrekajo svoje-ga posebnega interesa, izhajajočega iz že dosežene avtonomije. Regije brez te izkušnje, so po mnenju udeležencev konference, za te stvari manj občutljive.

IGOR GRUDEN

Bienale katoliškega tiska

LJUBLJANA — Na drugem bienalnem srečanju - prvo je bilo leta 1988 v Benetkah - so se v Ljubljani zbrali predstavniki katoliških časopisov iz držav Alpe-Jadran.

Okoli sto udeležencev, večinoma glavnih urednikov in njihovih namestnikov, je včeraj prisluhnilo uvodnemu predavanju prof. dr. Antona Stresa z naslovom pravičnost, mir in ekološko ohranjanje stvarnosti. Danes bo o vlogi skupnosti Alpe-Jadran v prihodnji Evropi govoril Gianfranco Cremonese, predsednik italijanske pokrajine Veneto, o cerkvi v poindustrijski družbi pa dr. Drago Ocvirk. Pozornost bodo namenili tudi aktualnemu dogajanju v Sloveniji in Jugoslaviji.

Benazir Buto javno priznala poraz Pakistanu spet grozi vojaški režim



ISLAMABAD — Bivša pakistanska premierka Benazir Buto je javno priznala svoj volilni poraz. V sporočilu svojim podpornikom in volilcem pa je ostro kritizirala način preštevanja glasov in delo skrutinatorjev na splošno. Butova je namreč prepričana, da so njeni nasprotniki priredili volilni rezultat z grobimi poneverbami.

Poraz Ljudske stranke je resnično presegel vsa pričakovanja opozicije; preštevanje glasov, ki je bilo včeraj še v teku, je sproti potrdilo poraz Butove, presenetilo pa je celo njene največje sovražnike. Že po tem bi lahko sklepali, da so bile upravne volitve le velika politična farsa. Islamska demokratska stranka si je doslej izglasovala 98 sedežev proti 48, kolikor jih je dobila stranka Butove. Prav lahko se torej zgodi, da bi islamska zveza dobila absolutno večino. Kljub zgovornosti volilnega rezultata pa prevladuje mnenje, da se bo prava bitka med strankami začela, ko bo treba imenovati novega ministrskega predsednika.

Hindujski skrajneži zahtevajo svoj tempelj

NEW DELHI — Čez manj kot teden dni bo skupina hindujskih skrajnežev zaključila romanje v kraju Ayodhya v severnem delu Indije. Namen romanja, ki pa je vse bolj podobno vojnemu pohodu, je izgradnja templja bogu Rami, vendar natanko na kraju, kjer sedaj stoji stara mošeja.

Pohod dobesedno drži v šahu verske in politične oblasti severoidnijske dežele Utar Pradeš, saj obstaja resna nevarnost krvavih spopadov ali celo prave verske vojne. Vsi dosedanji pozivi so bili izrečeni zaman, hindujci so trdno zaverovani v svoj namen in ne bodo odnehali. Oblast je iz previdnosti priprla na tisoče hindujskih aktivistov, med njimi je tudi predsednik integralistične hindujske stranke. Aretacija je povzročila prave diplomatske incident in malo je manjkalo, da ne bisprožil tudi politične krize. Samo čas bo pokazal, ali bo oblastem uspelo onesposobiti bombo, ki jo predstavlja hindujski fundamentalisti; časa pa je malo, saj bi morali »romarji« prispeti na cilj, v Ayodhyo, že 30. oktobra.

Verska skrajnost Hindujev je privedla do tega, da je mošeja, ki so jo zgradili hindujski muslimani, neke vrste tabu, ljudje je ne obiskujejo, nihče več je ne vzdržuje, tako da že nekaj let propada. Hindujski fundamentalisti namreč menijo, da se je na kraju, kjer stoji mošeja, rodil bog Rama in da so njegovi oboževalci že tri tisoč let pred Kristusom rojstvom tamkaj postavili tempelj. V potrditev te domneve so »strokovnjaki« predstavili nekaj arheoloških izkopanin, ki naj bi jih odkrili v neposredni bližini mošeje. Delci opeke in porcelana naj bi bili dokaz, da so muslimani zgradili mošejo na temeljih nekdanjega hindujskega templja.

Oblast težko verjame tem trditvam in dokazom, dejstvo pa je, da se je peščica hindujskih verskih skrajnežev od začetka romanja pomnožila v pravo armado, ki je prehodila že polovico Indije. Muslimani so doslej mirno opazovali »hindujsko versko norost«, ni pa izključeno, da ne bodo svoje norosti pokazali tudi sami, kar bi imelo neslutene posledice.

Vrh v Tirani o sodelovanju na Balkanu

TIRANA — V albanski prestolnici se je s sprejemom zaključnega dokumenta včeraj končala konferenca zunanjih ministrov Jugoslavije, Albanije, Grčije, Bolgarije, Turčije in Romunije, ki so istočasno tudi pozvali KVSE, da že na naslednjem zasedanju Albanijo sprejme kot polnopravno članico KVSE. V zaključnem dokumentu je govor o potrebi, da se tudi na Balkanu razvija pluralistična demokracija, da se povsod uvede tržno gospodarstvo in da se na vseh področjih zagotovi dosledno spoštovanje človekovih pravic.

Precej prostora je v dokumentu namenjeno problemom narodnostnih manjšin, ki predstavljajo enega glavnih destabilizacijskih elementov v odnosih med balkanskimi državami. S tem v zvezi so vse udeležence potrdile svojo podporo spoštovanju načel neodvisnosti, suverenosti, nedotakljivosti meja, enakih pravic in nevmešavanja v notranje zadeve drugih držav.

Zunanji ministri so se tudi dogovorili za utrditev oblik sodelovanja na političnem in predvsem gospodarskem področju, obravnavali pa so tudi krizo v Zlatu in se zavzeli za takojšnjo miroljubno rešitev in za spoštovanje vseh resolucij OZN.

V zaključku so sprejeli tudi kolektorski naslednji sestanek in se dogovorili, da bo naslednja konferenca zunanjih ministrov balkanskih držav jeseni prihodnjega leta v Sofiji.

Letno poročilo Ispesa prinaša povsem nasprotujočo si podobo stanja v državi Gospodarstvo v vrhu, storitve na dnu

RIM — Gospodarstvo napreduje, storitve in življenjske navade pa capljajo daleč zadaj. V ta kratki stavek bi lahko strnili 724 strani dolgo poročilo o gospodarskih in družbenih gibanjih, ki so ga celo leto pripravljali raziskovalci Inštituta za politične, gospodarske in družbene vede ISPES. Pozitivni trend v gospodarstvu, ki se je začel pred približno petimi leti, postavlja Italijo med gospodarsko najuspešnejše države na svetu, storitve in infrastrukture pa jo uvrščajo prav na rep.

Predsednik Ispesa Fara pravi, »da se Italija pripravlja na vstop v tretje tisočletje dobro rejena in vsega sita, istočasno pa ponuja mladim svet, ki je že skoraj brez pravih idealov, kjer prevladuje potroš-

niška miselnost, hrepenenje po bogastvu in v katerem življenje predstavlja le blago med drugimi vrstami blaga.« Toda Ispes udarja na levo in na desno, kritizira pomanjkanje strategije, improvizacijo in pomanjkljivo spoštovanje najbolj osnovnih pravil civilnega sožitja.

Poročilo navaja, da se je v nekaterih deželah že ustvarila paralelna oblast organiziranega kriminala, ki ima vse niti dogajanja v svojih rokah in kjer se sodniki vse bolj vdajajo v usodo, saj je »nekaznovnost« nekaterim že vnaprej zagotovljena. V vse večji meri se pojavljajo tudi težnje posameznikov, da se prebijajo v ospredje za vsako ceno in se tako posta-

vijo po robu vse bolj splošnemu strahu, da bi posameznik postal del anonimne množice. V tem boju za uspeh, pa so mnogi pripravljeni potepati vse.

Ispes pa se tudi sprašuje, če je demokracija v Italiji prišla do odločilnega razpotja, to pa povezuje s konfliktom med predsednikom in Višjim sodnim svetom in z veliko notranjo krizo dveh največjih italijanskih strank. Pri vsem tem pa poročilo dodaja, da prinaša novost na političnem področju več kot 200 centrov za usposabljanje politikov. Te centre skoraj povsod vodijo verske ustanove in v teh centrih se dejansko formirajo katoliški politični voditelji za leto 2000.

Policija v JAR meri na ljudi Boj proti kajenju



Specialci južnoafriške policije so včeraj s streljanjem razgnali povorko črncev, ki so v črnski četrti v Capetownu mirno manifestirali proti občinski upravi. En moški je umrl, dva pa sta težko ranjena.

(Telefoto AP)

EMPOLI — Po francoskem mestu Besançon, kjer se že tri leta borijo proti kajenju, bodo tudi v Empoliju napovedali vojno tobaku. Tudi v Empoliju bodo namreč skušali uresničiti načrt Evropske skupnosti (ki v ta namen nudi tudi posebna finančna sredstva) za omejitve števil kadičcev in za preprečevanje, da bi se mladi »nalezli« te bolezn.

Empoli ima vsekakor že zavidljiv rekord v Italiji: medtem ko se v ostalih italijanskih mestih vsaj 28 odstotkov prebivalcev predaja tobaku, je odstotek kadičev v tem mestu veliko nižji, in sicer samo 19. V zadnjih letih pa je upravnim in zdravstvenim oblastem s primernimi zdravstvenimi programi uspelo znižati za 50 odstotkov število »kadičev« med 11. in 13. letom starosti.

Ker je v tako bitko potrebno upreti vse sile, bodo z Občino Empoli sodelovale še nekatere ustanove, na primer Italijansko združenje za splošno medicino, Odbor za zdravje ali kajenje in Italijanska zveza za boj proti rakastim obolenjem. Skupaj bodo občanom nudili informacije o nevarnosti, ki jo kajenje predstavlja za zdravje, ter pomagali, ki bi se radi znebili te škodljive razvade.

Nasprotniki kajenja so si namreč postavili štiri cilje: ustvariti primerno ozračje za odvajanje od kajenja, razviti široko preventivno akcijo, pomagati kadičcem, ki bi radi za vselej »odložili« cigarete, in v javnih prostorih ustvariti posebne »oddelke« za nekadičce.